

GRUPUL COLAR AGRICOL - ADJUD

CONTRAATAC

- Revist de educa ie, cultur i literatur , pentru elevi i profesori -
îndreptat împotriva prostului-gust, imposturii i agresiunii imoral-antiartistice

APARI IE SEMESTRIAL

Nichifor Crainic(1889/1972)

Anul VI, nr. 15, octombrie-noiembrie 2005

CUPRINS

1-Interviu cu prof. MIRCEA DINUTZ(Colegiul Național "Unirea"-Focani): <i>Tânărul licean - o problemă foarte serioasă</i>	3
2-Cuvânt duhovnicesc de dimineață : preot prof. ION MUNTEANU.....	9
3-Străzi ale culturii ortodoxe românești: ASTAZI – <i>NICHIFOR CRĂINIC</i> (1889-1972).....	11
4-Porni luceafărul...(debuturi și reveniri, ale elevilor G. A. -Adjud - cenaclul revistei <i>Contraatac</i>); DEBUT: ILIE IVAN-XII B; REVENIRI: MIHAELA MOSCU-XI B, ALINA BALAN-XI B, DIANA BORT -XI C, ELENA CHIRIL -XI C, ANDREEA ILIE-XII C, CRISTINA MORARU-XI A	14
5-Pe-al nostru steag e scris unire (Versuri ale elevilor cenaclului " <i>Hyperion</i> ", al Colegiului Național "Unirea"-Focani - profesori îndrumători: MIRCEA DINUTZ și TRAIAN AIOANEI): ANDREEA PALADE-X C, IOANA FRANGA-X D, MIHAELA PRODAN - XI E, OANA NIȘU - XI A	17
6-O altfel de lecție de dirigenție: <i>A sta în calea oamenilor</i> – povestitor ADRIAN BOTEZ.....	18
7-Jocul ielelor: <i>Oamenii pământului și Uniunea Europeană</i> , de prof. MIRCEA DINUTZ.....	19
8-Paradidactica: a- <i>Război deschis inculturii și mitocăniei</i> , de prof. C. T. LIN MOCANU.....	20
b- <i>Inadaptare și cauzalitate psihosocială, în comportamentul perturbator al elevilor</i> , de prof. C. T. LIN MOCANU.....	21
9-Istoria murturisitoare: Fapte și moțeniri - personalități ale istoriei naționale: Considerații istorico-lingvistice asupra voievodului Vlad Țepeș. De-construcția "mitului" Dracula , de prof. C. T. LIN MOCANU.....	26
10- Calea, Adevărul și Viața: <i>Tinerețea și liceul(eseuri ale elevilor)</i> : eleva NICOLETA JALBĂ -IX C - și elevul MARIUS IURAC-IX C.....	30
11-Gânditorul de la Hamangia: " <i>Răzbiim noi cumva la lumină !</i> "... - sau: Despre identitatea omului modern , de prof. dr. ADRIAN BOTEZ.....	31
12-Aromânii – " <i>frații di mămă și di-un tată</i> " (II): <i>O istorie...</i> , de prof. dr. ADRIAN BOTEZ.....	35
13- Autori rememorați, texte reînviat: ASTAZI – a- Serghei Esenin (1895-1925) - comemorare;.....	36
b- Ion Catina (1828-1851) – <i>Marul libertății</i>	38
14-Pagina profesorului: <i>Scurtă istorie a gimnasticii(II) : Educația fizică în Evul Mediu</i> , de prof. GABRIEL ILIE.....	39
15-Cine sunt și ce vor masonii(5), de prof. dr. ADRIAN BOTEZ.....	40
16-Cuvinte din bătrâni(din înțelepciunea oamenilor vechi...).....	42
17-Un elev "necăjit" - semnează : CAUTĂ-MĂ !	43
18-Din scrierile genilor...pustiite.....	44
19-Să rămânem cu scriitorii.....	44
20-Ultima oră (ceasul din urmă ...).....	45
21-Poarta redacției.....	46

NOTĂ : Autorii articolelor își asumă, în întregime, responsabilitatea conținuturilor acestora!

*

Editor: GRUPUL COLAR AGRICOL – ADJUD

Redactor coordonator: prof. dr. Adrian Botez

Colectivul redacțional: prof. MIRCEA DINUTZ(Colegiul Național "Unirea"-Focani), prof. C. T. LIN MOCANU(G. A.-Adjud), preot prof. ION MUNTEANU(G. A.-Adjud), prof. GABRIEL ILIE(G. A.-Adjud);

secretar de redacție și casier: eleva ANDREEA LAZĂR-XI B;

elevi colaboratori permanenți: ALINA BALAN-XI B, IRINA BIRTOLOM-IX B, DIANA BORT -XI C (efă cenaclului revistei *Contraatac*), IONELA CĂLUGĂRU-IX B, ELENA CHIRIL - XI C, SIMONA IVAN-XII B, NICOLETA JALBĂ -X C, LIDIA TÂNCĂ -XI A, ELENA TÂRĂ -XI B (ef-adjunct al cenaclului revistei *Contraatac*), COSTICĂ CLATEA-X C, ILIE IVAN-XIIB, IURAC MARIUS -XC

Redactare computerizată : prof. dr. ADRIAN BOTEZ;

Tehnoredactare și scanare: informatician GABRIELA PUȘCĂ ;

Multiplicare: laborant ELENA BOTEZ.

Adresa redacției: str. Republicii, nr. 107, etajul I, Adjud; tel: 640.681

MULTIPLICAREA ACESTUI NUMĂR A FOST POSIBIL GRAȚIE AJUTORULUI GENEROS
(PENTRU CARE ÎMI MULȚUMIM!), OFERIT DE DOMNUL PRIMAR AL MUNICIPIULUI ADJUD,

ing. CONSTANTIN ARMENCEA

ISSN 1841 - 4907

interviul revistei “contraatac”

(august-septembrie 2005)

AST ZI:

TÂN RUL LICEAN - O PROBLEM FOARTE SERIOAS

MIRCEA DINUTZ, de la Colegiul Național “Unirea”-Focani - C

Este autor al următoarelor cri: *Marin Preda. Patosul interoga iei(eseu)*, Ed. Pro Juventute, Focani, 1997; *Popasuri critice(critic literar)*, Ed. Psyhelp, Bacu, 2001. În colaborare: *Textul literar. Orizonturi de lectur* (în colaborare cu Ecaterina Creu, Georgeta Cosma și Lucreiu Dragomir), Ed. Corgal Press, ed. I, 1999; ed. A II-a, 2000; ed. A III-a, 2003, Bacu(volumul a apărut sub

coordonarea lector univ. dr. Ecaterina Creu și se adresează elevilor și profesorilor din învățământul liceal); *Manual de Limbă și literatură română, pentru clasa a XI-a*(sub conducerea prof. univ. dr. Dumitru Micu, împreună cu Anca Petrache, Carmen Vlad și Maria Mustăciosu), Ed. Constelații, București, 2001(a redactat capitolele *Poezia paoptist* și *Modernismul*); *Virgil Huzum. Schi monografic. Antologie de texte literare*(în colaborare cu Alexandru Dețliu), Ed. Pallas, Focani, 2005(se inaugurează, cu această carte, seria *Scriitori vrânceni contemporani*, ce-i are în vedere pe scriitorii cei mai reprezentativi ai acestei zone spirituale).

A îngrijit patru ediții critice:

1-**Mihai Eminescu** – *S rmanul Dionis*(studiu introductiv, referințe bibliografice și repere istorico-literare de MIRCEA DINUTZ=, Ed. Porto-Franco, Galați, 1991.

2-**Duiliu Zamfirescu** – *Lydda*(prefa, tabel cronologic, note critice, bibliografie și repere istorico-literare de MIRCEA DINUTZ), Ed. Porto-Franco, Galați, 1992.

3-**Duiliu Zamfirescu** – *Via a la ar* (roman), cu prefa, note critice, tabel cronologic, bibliografie și repere istorico-literare de MIRCEA DINUTZ – Ed. Porto-Franco, Galați, 1993.

4-**Camil Petrescu** – *Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război* (roman); prefa, tabel cronologic, comentarii și note critice, bibliografie și repere istorico-literare de MIRCEA DINUTZ – Ed. Porto-Franco, Galați, 1993.

A publicat în revistele: *Ateneu*(1968-1987; 2004-2005); *România literară* (1982); *Suplimentul literar-artistic al Scânteii Tineretului* (1986); *Luceafărul* (1989); *Contemporanul* (1985-1986); *Via a Românească* (1999-2005); *Saeculum/Pro Saeculum* (2003-2005) – unde este redactor; *Salonul Literar* (1998-1999); *Revista V* (1990-1994); *Oglinda literară* (2002-2003); *13 PLUS* – Bacu (1999-2001); *Revista noastră* (1998-2005), unde este profesor-redactor coordonator.

*

I – A.B.: - Stimate domnule profesor M.D., v mulțumesc mult pentru că ați acceptat acest interviu. Bineînțeles că avem foarte multe de discutat – având în vedere aria extrem de întinsă a preocupărilor dvs., a “rnilor spirituale”, pe care vi le-ați deschis și vi le deschideți, mereu – în consonanță cu rnilor societății românești contemporane. S vedem cât vom putea acoperi acum. Repetând bunăvoința dvs. de față, vom avea, în viitor, și alte capitole de discuție.

Ținând că, în persoana dvs., alături de criticul de anvergură național, cu o forță o autoritate a vocii – **unice** (cel puțin în județul Vrancea) – s lăsați te un eminent profesor (proaspăt decorat cu Ordinul “Meritul pentru Învățământ”, în grad de OFICER), stăpân al unui rafinament pedagogic strălucit – vom încerca să-

stabilim dialogului nostru, cu voia dvs., două linii de for : 1 - PROBLEMELE MAJORE ALE TINERETULUI ROMÂN ACTUAL; 2- TÂN RUL SCRITOR ROMÂN, LICEAN - **condi ia sa**. Sper s fi i de acord.

Tinere ea este un har(din p cate, sunt destui oameni care se nasc b trâni...). Se tie c un tân r normal produce, în jurul s u, o energie uluitoare, de o generozitate a vibra iei care îmbr i eaz cerul i p mântul. C ci tân rul normal are vise i idealuri, atât de pure, încât, dac i-ar folosi optim vibra ia energetic (numit , esoteric, “vibra ia aurie”), se zice c ar putea schimba, de unul singur, destinul planetei P mânt, reconver tind-o în spa iu paradisiac – dup modelul cristic. Din p cate, s-a observat, de aproape un secol încoace, nu doar diminuarea dramatic a acestei vibra ii, ci i **întunecarea îngrijor toare a culorii aurii!** Un june rocker, spre exemplu, eman , deja, o vibra ie relativ puternic - dar BRUN !!! Adic , înscris în zona profund malefic (nu e deloc întâmpl toare culoarea c m ilor naziste...). Tinerii care ies dintr -o discotec au “vibra ia aurie”aproape anulat . N-a cercetat nimeni, înc ,vibra ia tinerilor poli ticieni, care ies din Parlament...

Noi tim c mediul natural, social i cultural, în care se dezvolt tineretul terestru(decî, i cel român!), s-a schimbat semnificativ, în ultimul veac. Cum crede i c influen eaz mediul socio -cultural, pe tân rul zilelor noastre, din România? Care ar fi liniile principale ale profilului moral -spiritual al acestui tân r contemporan român?

M.D.: - E o întrebare foarte grav . De altfel, nici nu m a teptam la altceva de la d -voastr .!! Ra ionamentul pe care-l propune i oblig la nuan ri. Spre exemplu, afirma i c “tân rul normal are vise i idealuri”. Nu e mai corect s folosim trecutul? A adar, tân rul “avea”, “a avut” - pentru c acum, azi, tân rul are inte, scopuri, mobiluri, obiective materiale mai mult sau mai pu în greu de ob inut, dar care nu prea au nimic comun cu necesit ile spirituale!

S fim drep i: nici genera ia mea(sunt n scut în 1948), nici promo iile dinainte NU aveau, neap rat, “vise i idealuri”. Unii da, al ii ba. Dar, în mod sigur, exista o mai mare puritate a tr irilor, pe care n-o mai v d, n-o mai întâlnesc, n-o mai recunosc la cei tineri!! Nici n-ar avea cum, într-o lume atât de pragmatic , atât de cinic i mercantil , care cultiv aberant mirajul banilor, al puterii social -politice i, mai mult decât oricând, al pl cerilor carnale. Deci, **obiective i inte** - în locul **idealurilor**!!

A a se explic de ce Iisus i Don Quijote au devenit - în ochii lor - personaje derizorii! Ceea ce spun eu acum consoneaz cu “întunecarea culorii aurii”, de car e vorbea i d-voastr ...Glumind amar, a spune:” cu cât e mai aproape de p mânt, de necesit ile terestre, brutale, imediate, cu atât culoarea cerului de s rb toare se întunec !” Se în elege i din ce am încercat s explic pân aici c mediul socio -cultural preseaz asupra tân rului, îl de-formeaz , îl ctitore te asemenea societ ii în care tr ie te: oarb , plezivist i cu sim urile racordate exclusiv spre exterior!! Se cultiv individualismul feroce, IMAGINEA care “conteaz ” (un nume mai elegant dat minciunii, mistific rii/automistific rii), rafinarea instinctelor i înt rirea for elor pentru încele tarea cea mare:”**total pentru binele personal, nimic pentru ceilal i !**”

Poate exagerez, dar în nici un caz nu mistific! **Cum este i cum poate s fie** bravul nostru tân r care are ne ansa s se contopeasc cu aceste vremuri întunecate i ira ionale?! **Trufa** , pentru c “arat ” bine, **sigur de sine**, pentru c tie ce vrea, **“credincios”,** pentru c e propriul ideal pe care nu trebuie s -l împar i cu nimeni, **arogant fa de cultur** i de cei care o reprezint , cel mult tolerant, un Oedip gângav i **cu vederea interioar surpat** i - cine tie? - poate convins c “tr im în cea mai bun dintre lumile posibile!”...Exist excep ii, f r îndoial , dar nu trebuie s uit m c sunt ...excep ii!!

II.A.B. : - Stimate domnule profesor - ti i c , despre genera ia noastr , s-a spus c este “genera ie de sacrificiu”. Genera ia de tineri actual este, oare, o alt “genera ie de sacrificiu”, experimental ? “Clasa muncitoare junioar ”, cum t itra un ziarist al unui cunoscut cotidian românesc, în noiembrie 2004. Sau, între c l u i victim (societate i “creatur social ”), între sacrificat i sacrificator, s -a stabilit un raport de complicitate subtil ? i, în definitiv, nu vi se par abuzivi te rmenii: **sacrificiu/sacrificat**? “Sacrificat” înseamn , cât brum de latin mai tiu eu - “trimis spre zei”, oficiul de a trimite ceva/pe cineva, spre cele sfinte. E cazul, oare, cu “tineretul experimental” - “seniorii”(de azi) ai anilor '50-'60, respectiv “juniorii” anilor '90? **Sacrificiu, m cel moral-spiritual** - sau **cvasi-degradare voluntar** ?

M.D. : - Am citit undeva, cu siguran , am reîntâlnit-o în c r ile d-voastr , stimate domnule Adrian Botez, aveam - poate - aceast idee “îngropat ” în mintea mea: c lumea în care tr im, cea de acum, este ira ional , în primul rând, pentru c amestec , pân la confuzie, “m tile”, în a a fel încât nu mai tii cine e c l ul i cine e victima, cine zide te i cine distruge, cine e sacrificatul i cine e cel sacrificat, unde e r ul i unde e binele!...Un “joc al m tilor”, un carnaval sumbru, de natur s ascund adev rurile, s le amestece cu falsurile, pân la indistinc ie!...Tân ra genera ie a primit un “rol” pe care i -l joac , de cele mai multe ori, f r s con tientizeze c **“rolul” i-a fost pre-scris, c “joac ” dup o partitur scris aiurea !!** Pe de alt parte,

chiar dac ar fi a a cum spun, asta n-o scuz prea mult. Oricine, pe lumea asta, are de ales între bine i r u: el decide pe ce drum merge!

În punctul de plecare, evident, cauzele sunt exterioare, îns din momentul în care decizia a fost luat , se poate aprecia c e vorba de o acceptare voluntar , chiar dac nici unul dintre cei în cauz n-ar recunoa te în vreun fel c s-a angajat într-un proces de progresiv degradare!!... **Sacrifica i**? Da, în m sura în care privim SOCIETATEA ca pe o entitate abstract , care l-a n scut pe GOLEM i se las r pus de acesta. Pe de alt parte, sunt i **sacrificatori**, deci culpabili, vinova i de complicitate cu monstul pomenit mai sus (“carpe diem”, adic “tr ie te- i clipa!”), “supune-te trupului i el te va r spl ti!”.

III-A.B.: - Suntem, amândoi, dasc li, i încerc m, pe cât putem, s -i orient m, pe tinerii liceeni, pe ceea ce numim noi: “Calea cea dreapt ” (liceeni i ar putea r spunde cu vorba lui Creang : “Ce-a mai fi i aceea, duc -se pe pustii!”). Vârsta lor, de 16-17 ani este, zice **Pedagogia** (de la Comenius i Rousseau încoace) **CRUCIAL** , pentru destinul lor viitor - i, implicit, pentru destinul viitor al neamului, din care fac ei parte, i c ruia ar trebui s -i fie avangarda... Dac , la această vârst , tân rul nu este lefuit i nu i s-au indus i n-a acumulat for ele cu care s p trund în societate, ca element activ i influent **BENEFIC** - este foarte grav: Rousseau strig , cu disperare, c tre pedagog, în veacul 18: “Opre te -!!!! Nu-i da voie s între în societate, c ci o va distruge i se va distruge!!!” Tân rul, pe de-o parte, va suferi impactul cu societatea, pân la (auto)distrugerea lui (moral i fizic) - dar i societatea, la rândul ei, va fi profund i grav perturbat , cu un/ni te tân r/tineri care are/au energiile fie slabe, fie cu polii inversa i, spre **MALEFIC**. Sunt convins c a i constatat i dvs.: coala (liceul, îndeosebi) nu mai este considerat , d e tinerii elevi, **SANCTUAR SPIRITUAL** - iar ei, tinerii (jucând, majoritatea, tragi -comedia obedien ei), ies din liceu f r s p streze într -în îi decât foarte pu în din ceea ce noi, dasc lii, am încercat s le inducem, spiritual. Pentru c noi, dasc lii, n u le-am descris favorabil i n-am încurajat, în cei 4 ani de liceu ai lor - oferta brutal a socialului: **IMPERIALITATEA BANULUI**. Deci, tinerii, în mod în bu it sau manifest, ne imput (deseori) c nu i -am preg tit pentru adaptarea rapid i perfect la actualul mediu social. **MAI ARE ROST O ASTFEL DE COAL ?** N-ar trebui ea desfiinat , iar profesorii s fie înlocui i, în mas , cu **FINAN I TI, MANAGERI, DIRECTORI DE MARKETING** etc.? Sau, poate c noi, dasc lii, ne facem vinova i c n -avem for a, moral i de convingere, dac nu de a schimba mediul social, m car de a avertiza (eficient i credibil), asupra unor zone de **MALEFIC**, ale socialului?

M.D.: - Profesorul se afl fa în fa cu lumea! Acesta este un tip de rela ie. R spunsurile sunt surprinz tor de diferite, de la caz la caz. Dac profesorul accept lumea a a cum este, considerând -o fireasc , supunându-se necondi ionat falselor valori (banul, puterea, sexul), atunci valoarea lui de “pedagog” este discutabil !! În acest caz nefericit, el dev ine instrumentul unei societ i malefice, doar des vâ ind - în spa iul colii - ceea ce n-a reu it **GOLEMUL** din afar ! Elevul se afl în fa cu lumea! i aici, r spunsurile sunt substan ial diferite, de la caz la caz! Unii opun rezisten la început, pentru ca s cedeze în final: “**asta e, nu sunt eu de vin**”, gânde te el, cu “con tiin a împ cat ”. Al ii se simt, de la început, în **LUME**, ca pe tele în ap !!! Sunt **aluneco i**, dac trebuie, **duri**, dac se impune, **lipsi i de scrupule**, atunci când au de ales între o solu ie convenabil , dar amoral , i una frustrant , dar moral , cu respectarea unor principii. Sunt i tineri care se conserv (am cunoscut, cunosc), opun o rezisten activ i tocmai ei sunt cei care “vor pierde”, în plan social. Dac nu joci dup regulile ei, societatea te sanc ioneaz !!

Profesorul se afl în rela ie cu Elevul. Acest tip de rela ie, cu totul special, depinde, în esen , de rela iile în care se afl fiecare din cei doi parteneri - cu **LUMEA**. Povestea cu “elevul recunosc tor”, ca re va purta toat via a, în minte i în inim , “icoana” dasc lului ce l-a înv at carte - nu mai e de actualitate. Vorba unui cântec din anii tinere ii mele: “e prea frumos s poat fi adev rat!” Oficial, se cere profesorului s -i preg teasc pe elevi pentru societatea în care tr im cu to ii, pentru lumea în care vie uim, f r s ne punem întrebarea grav (i dureroas) dac această lume merit un asemenea “sacrificiu”!

În momentul de fa , categoric, coala **NU MAI E SANCTUAR SPIRITUAL**, iar rela ia profe sor-elev **NU** se realizeaz cu o leg tur sufleteasc , ci, mai degrab , cu una strict cerebral , limitat în timp i spa iu, meschin i p guboa , în plan spiritual. Dac mai are vreun rost o astfel de coal ?! În cazul de fa , nu conteaz ce simt, ce gândesc, ce cred eu! Pur i simplu, **SOCIETATEA** (care finan eaz un asemenea proiect) are nevoie de un asemenea “combatant”! **Pl te te - i a teapt s i se livreze “marfa” comandat .**

IV-A.B.: - Doamne-Dumnezeule, am ajuns, iat , i vremurile **ELEVULUI -MARE** ...comandat - de care societate? Nici m car nu vine “comanda” **din interiorul** rii..Nu cumva reforma înv mântului, de care se tot vorbe te, de 15 ani, cu atâtă pomp - “nici vorb s fi început” - cum afirma, anul acesta, într-un ziar, profesorul **NICOLAE MANOLESCU**? i în ce anume ar trebui s constea ea (dac ar începe...), pentru a

avea consisten a i consecin ele (benefice!) ale unei veritabile reforme? Sau trebuie reformat, întâi, socialul, pentru a putea deveni credibil, elocvent i eficient - reforma educa ional ? S v -ntreb, oare, i: cu cine?...

M.D.: - În revista 22, nr. 804, doi distin i profesori care au examinat, în această var , la Facultatea de tiin e Politice (Universitatea Bucure ti), C t lin Avramescu i Cristian Preda, ului i i revolta i de marele de ert spiritual al celor care râvneau o carier în diploma ie(pentru unul dintre ei, Japonia se afl în Oceanul Indian, iar altcineva era ferm convins c Egiptul e în America Central), se întreab , mai mult decât îngrijora i:”**Asist m , în această ar , la apocalipsa educa iei**?” Aspiran ii cu ifose(tineri între 19-22 de ani) “nu tia u pe ce lume se afl ”, nici unde se afl situat o ar sau alta, nici în ce secol au tr it personalit i politice foarte mediatizate - îns tia u, cu mult precizie, de ce vor s urmeze tiin ele politice(aten ie!):” **Spre a intra în rândul VIP-urilor**”. Comenteaz profesorul Nicolae Manolescu, dou s pt mâni mai târziu, în **România literar** : “Audien a profesiei trece înaintea con inutului ei”. Reform educa ional ?! Tocmai asta nu prea conteaz în ochii guvernân ilor, de ieri i de azi! Criticul bucure tean face, cu această ocazie, câteva observa ii esen iale, cu care nu pot decât s fiu de acord:”Primul dintre efectele perverse ale concep iei de modernizare a colii române ti din ultimele decenii este **dispari ia culturii generale** din liceu. [i acum, aten ie!] O specializare precoce îl transform pe elevul în vârst de 15 -18 ani într-un IGNORANT CULTURAL. Defectul specializ rii este c NU form eaz ”.

Aici s-ar g si una dintre explica iile pentru zidul, aproape de netrecut, între elevul “specializat” prematur i profesorul de literatur român , aflat într-o “misiune imposibil ”. Iar, mai departe, acela i N.Manolescu adaug :”Al doilea efect pervers este preponderen a acordat în liceu disciplinelor zise tiin ifice, în fond tehnice, unele chiar aplicate, din ideea, de asemenea gre it , c modernitatea NU înseamn umanioare, ci tehnologie de vârf. Nu e vorba doar de faptul c disciplinele umanist e sunt singurele care FORMEAZ , ci i de confuzia dintre mijloc i scop.” i, în sfâr it, distinsul critic mai atrage aten ia i asupra grosolanei gre eli de a aprecia valoarea unei discipline în func ie de o presupus valoare social . A a se explic detur narea masiv a voca ilor, iar mii, poate zeci de mii de tineri sunt “for a i” de p rin i, m tu i, unchi, bunici, consilia i de vecini, prieteni, cuno tin e – s se preg teasc pentru o meserie/profesie ce nu corespunde neap rat calit ilor sale reale, nici vreunei “chem ri” anume! Într-un an, toat lumea la...Drept(v-aduce i aminte anul 1995, când 20.000 de candida i au ocupat capitala rii?), în alt an - la A.S.E., Automatic , pe urm ...La ce e nevoie de “voca ii”? **Important e s fim VIP-uri!!!** Încheind(oare?) , cred c nu poate exista reform educa ional acolo unde NU exist o sincer preocupare pentru educarea/îngrijirea spiritului.

V-A.B.: - 6 din 10 tineri ai liceului nostru declar deschis c , dup ce termin liceul, pleac la lucru în Italia, Spania etc. Ceilal i 4 nu declar nimic - dar pleac la lucru în str în tate, cu mult înainte de a termina liceul(chiar de pe b ncile claselor mici – IX-X). E normal acest lucru - acest stare este benefic - lor i rii? tiu voci autorizate(de cine?) care afirm , dezinvolt i tran ant, aducând omagii “c p unarilor”(n.n.: tineri români, lucrând, în general, la negru, în Spania, Portugalia etc.): “Cu banii lor am înt rit leul, am înviorat economia, am desumflat infla ia(...) am rezolvat s r cia b trân ilor.” E u, cel pu in, m rturisesc c am r mas “masc ”: **ei, tinerii(liceeni i studen i, în primul rând), trebuiau s fac toate astea???** La ce Dumnezeu mai avem, atunci, stat??? În cazul sta, Ceau escu avea str lucire de Platon, când AFIRMA DOAR, nu trimitea pe nimeni la slug rit, înjositor, peste hotare - c coala e “domeniu neproductiv”. Uite c coala, prin asasinarea viitorului rii - TINERII!!! - devine al naibii de productiv ! Putem trimite Pre edin ia, Guvernul i Parlamentul la pensie, în vacan perpetu ! Dar mai r mâne, oare, coala - COAL ? Î i mai poate face ea datoria fa de viitorul unei ri? V rog mult, stimate domnule profesor, s v spune i opinia, în leg tur cu acest exod al tineretului român - spre lume, nu spre a o cunoa te(anali za, compara i admira) - ci spre a regla mecanismele economico-sociale ale României.

M.D.: - Mirajul Occidentului?! De ce m-a mira?! Asta mi-aduce aminte de un prieten al meu, Ivan, c l tor pe drumurile lumii, cu ve nica lui turbinc , cu drag ostea lui insa iabil de via i petreceri, a a cum mi-l imaginez pe Creang însu i. Ajuns la poarta raiului, afl de la Sfântul Petre c acolo nu se g se te nici “tabacioc”, nici “votchi”, nici femei i l utari - ceea ce va g si, în schimb, din plin, dincolo de poarta iadului: “hara o! Aici e de mine!” Cam a a e i cu Occidentul sta!! Acesta e tipul uman pe care - cu eforturi unite - l-am creat: în dispre ul a tot ce-i românesc, în dispre ul tradi iei, dar supralicitând “valorile” lucitoare i zorn itoare ale unui Occident care ne dispre uie te mai mult decât pe marocani, dar care ne tolereaz , dac suntem “cumin i”; renun ând chiar la demnitate! Am stat de vorb cu oameni de bun -credin , care tr iesc în Occident i care-mi vorbeau de xenofobie(accentuat , când e vorba de români): **Elve ia i Suedia!** ri care trec de...modele europene, în multe privin e!

Ceea ce-i atrage pe tineri spre Occident NU e **modelul cultural** (nici nu cred că-i interesează prea mult), ci acela SOCIAL, **la limita vulgarizatoare**: bani mulți, mașini luxoase, vile impunătoare (neapărat cu piscină!), petreceri eclatante, bani, muzică isterizată, dans, cu dezlnuirea simurilor, la cote paroxistice... **avem o singură viață, de ce să nu o terfelim?!** În ce are (încă) mai bun în ea, coala românească pregătește cadre specializate... pentru Occident!! Adică este, după expresia d-voastră, “foarte productiv”. Dacă un profesor încearcă să lupte împotriva curentului (mai degrabă **viitur**!) - este privit cu mirare (la început), poate chiar cu îngăduință (de cei mai mulți), până la urmă cu dispreț, dacă se încăpănează să nu înțeleagă vremurile pe care le trăim. Când se mai întorc acasă, dacă au succes?! Mai nimeni. Nu mă refer numai la “câmpunarii” (ce se supun la autoînjosire), ci la acei absolvenți dotați în informatică sau automatică, care - îngâscu or de lucru în Occident, la salarii onorabile, cel puțin! Niciodată nu s-a discutat, la nivelul cel mai înalt, această situație dramatică și consecințele acestei “depopulări intelectuale”.

VI-A.B. : - Stimate domnule profesor, unii spun că, după integrarea României în U.E. - exodul tinerilor va goli/depopula România. Bun - și azi, sunt sate cu 1-4 locuitori. Bătrâni. Dar, atunci, CINE VA VENI PE PĂMÂNTUL ROMÂNIEI - pentru că aici e un pământ **excellent** (fizic) și **sfânt** (spiritual) - unic, cel puțin în Europa? Credeți în varianta depopulării? Dacă nu - ce anume o va putea împiedica? Înfără intervenției divine directe, evident.

M.D. : - Nu sunt un adept al globalizării - în orice caz, nu în termenii în care se discută azi: se adună câteva zeci de milioane, care hotărăsc în numele a câtorva sute de milioane de oameni, fără să li se explice acestora - cinstiți, fără ocoliuri! - consecințele faste, **dar, mai ales, cele nefaste!!** E înșpăimântătoare distanța dintre modul în care înțelege integrarea locuitorul satelor de azi, urmașul direct al zecilor de generații ce au locuit acest pământ “sfânt”, cum spune și d-voastră - și omul politic, care, orbit de agitația sterilă a suprafețelor - înțelege chiar mai puțin, dar se ascunde sub falduri de cuvinte mincinoase!!! **Între DA și NU există o infinitate de nuanțe, ce le scapă mai marilor lumii!!!** Nu cred, nu vreau să cred în depopularea României, pentru că refuz să-mi închipui un popor întreg risipit pe toate coastele Europei, din proprie voință! Noi nu suntem mongoli, să dispărem din istorie, **pur și simplu!** - avem o existență istorică de mii de ani!! Îmi place să cred că, după haosul acesta planetar, după tulburările ce au loc în fiecare clipă, răscolind adâncurile nemoloase și primejdioase, va veni vremea când apele se vor limpezi, când se va trezi **vederea interioară**, organ esențial al ființei umane, fără de care nu putem înțelege nimic - oamenii se vor regăsi în identitatea lor, parte naturală a unei lumi echilibrate și armonioase. Atunci, de-abia, rezistența românească va impune respect și ne va fi restituită demnitatea, ce acum se clatină atât de tare! **Nu se poate să nu vină o asemenea zi.** Dar când?!

VII-A.B. : - Numai Unul Dumnezeu poate ține când... Eu cred că și gravitatea păcatelor noastre face de tineri /tineret poate să aibă un cuvânt greu, în hotărârea termenelor terestre... Profesorul de azi, care se plânge (pe drept!) de indigena salariului, dar, în unele nefericite cazuri, practică și se integrează (incorect!) cu/unui sistem, să-i zicem, al “corupției mici” (cedări morale vinovate) - mai are, oare, șansa de a-i fi receptat integral (și spre benefic!) mesajul, ca Sfinții Apostoli? Mai e posibil modelul “domnului Trandafir”, în coala românească din contemporaneitate? Și dacă da, cu ce modificări și adaptări spirituale? Un înalt prelat catolic afirma, în 2004, că, astăzi, dacă ar reveni pe Pământ - până la Sfântul Apostol Pavel n-ar mai merge pe jos, ci ar folosi Internetul, pentru a predica, în mod “globalist” și convingător... Chiar așa?

M.D. : - **Profesorul de azi** nu poate fi privit ca o realitate uniformă! El ne apare în zeci de ipostaze, de la caz la caz, în funcție de relațiile stabilite cu lumea, de cedările (morale) sau ne-cedările sale. Profesorul - un apostol?! Suntem prea departe de a avea ceva, încât să discutăm o asemenea ipostază (utopică), devine o aventură... **“Domnului Trandafir”**, de existența căruia nu m-am îndoit niciodată (adică de existența unui om ce întrunea, în ființa sa, iubirea și dăruirea, darul de a trăi pentru copiii pe care îi avea în grijă), NU mai e demult o prezență, în învălmășitul românesc - și nici nu cred că va mai exista. Cer iertare, dar cel puțin în privința asta, sunt sceptic. Nu știu dacă Sfântul Apostol Pavel ar fi folosit INTERNET-ul, pentru a predica oamenilor - dar am aflat, de la un post de televiziune, că **un prelat catolic primește spovedania pe INTERNET!**... Comod, nu-i așa?!

VIII-A.B. :- Care anume și cât de mare este vina noastră, a dascălilor, în acest proces de diminuare a prestigiului colii românești - bineînțeles, neeludând VINA SOCIETĂȚII, fașă de dascăl?!

M.D.: - Nu cred că avem dreptul să vorbim de “vina dascălilor” - ci, eventual, de vina unor dascăli, **a căror cedare total, în fața sistemului, e mai mult decât condamnată**. Având în vedere că revista CONTRAATAC se adresează, în primul rând, elevilor, mă opresc aici cu răspunsul.

IX- A.B.: - Am înțeles - și respect reînerea dumneavoastră. Să trecem la o altă sferă a discuției despre tânăritineret. Unii dintre tinerii liceeni, dintre cei care, deocamdată, NU pleacă la lucru în străinătate - mai scriu literatură (autentică!). Trebuie considerați aceștia: a -ni te excepții fericite, oameni capabili, încă, să viseze, sau: b - ni te naivi (de o naivitate-handicap!) , care ar trebui, pentru propriul lor interes, să fie coborâți cu picioarele pe pământ, “aduși la realitate”, pentru a nu -și pierde “ansa vieții” (care va fi fiind aceea?...)?

M.D.: - Asta e una din cele mai complexe și delicate întrebări! În primul rând, nu toți cei care scriu literatură la 13-19 ani au talent! Cei mai mulți, nu au. Poate să fie vorba de o sensibilitate relativ cultivată, de un neobișnuit spirit mimetic, de o “**stare de poezie**”, ce-și caută o expresie pe măsura, uneori cu succes, alteori fără... Dar nu e obligatoriu să fie vorba de o vocație!... Ne putem, cu ușurință, înșela. Doar un ochi atent și mult exersat ar putea distinge între ce este poezie adevărată și ce **promite** doar, **alunecă** pe aproape... Nici aia, o prognoză sigură nu se poate da. În al doilea rând, trebuie să înținem cont de faptul că aceia care au talent cu siguranță, ceva mai târziu, renunță la creația literară, sub o presiune socială, care îi obligă să abandoneze “**vis toria**” - deși (se știe!) contemplativitatea, singurătatea, îl mai apropie pe om de eternitate. Nu noi, cei care îi pînăstărim, îi aducem “cu picioarele pe pământ”, **ci realitatea cea mai crudă, care nu dă nici o ansă visătorilor!!! Trebuie să fii foarte puternic, într-o asemenea lume, ca să nu-ți trîdezi vocația!!!** O realitate care nu e nici măcar tolerantă cu împătimitii de bine și frumosi!...

X- A.B.: - Am stabilit, de comun acord, că **unii** tineri de azi scriu, **pot** scrie - literatură autentică, valoroasă. Ce ansă au ei să se afirme, să-și expună și impună harul - atenției omului contemporan de pe stradă? Dar criticilor literari? Dar **culturii române**? - având în vedere atomizarea ei excesivă - ajuns la asemenea nivel, la care nici măcar o federalizare de tip (proiectiv) UDMR-ist (sau masonic...) n-ar fi putut aduce a noastră (observați - încă mai putem zice “a noastră” - și asta să mai însemne România: cât, **încă**, va mai fi posibil această identificare?): un scriitor din Buzău nu-l ține pe cel din Focșani, nemaiavănd pretenții ca un artist din Târgu-Jiu să cunoască creația colegului (teoretic!) din Suceava, sau Botoșani...

M.D.: Încă o dată, întrebarea e complexă, cu greu, admite un singur răspuns.

A.B.: Totuși, încercați...

M.D.: De încercat, firește, voi încerca. Deci: evident că sunt destui tineri cu har, că unii scriu o literatură de calitate, dar dacă se pune întrebarea ce anse au să se afirme...așa spune că minime! Din ce motive?

a-Pentru că **numărul cititorilor de literatură scade progresiv și dramatic!**

b-Pentru că, rareori și accidental, un critic aflat pe o poziție privilegiată se va apropia cu sinceritate de textele unui tânăr poet, trăitor în provincie, nerecomandat de nimeni și care nu beneficiază de susținerea unei reviste de prestigiu.

c-Pentru că s-au întrerupt, brutal, canalele de comunicație între provinciile literare!! Nu țin prea bine ce se petrece la 100 de km de noi, nu putem face nici comparații, nici nu putem stabili ierarhii!... Cred că asta a vrut să spună când vorbea de “atomizarea culturii române”!...

A.B.: - Întocmai...

M.D.: - Mă bucur... că ne înțelegem în semnificații, revenind: culmea, nimeni nu face NIMIC să îndrepte situația. Doar vorbim!...

XI-A.B.: - Se pare că atâtă timp și putem, domnule profesor...À propos de contemporana cultură românească - cine mai face cultură, în România postdecembristă? Profesorul de Română și cel de Istorie - Filosofie? Pentru că: a - nu există, azi, în România, scriitor care să trăiască exclusiv din scris (profesorul Nișcolae Manolescu zice că ar fi, totuși, unul: Mircea Cărtărescu - după propria mărturie a acestuia din urmă...); b - mai mult și mai grav - mass-media nu prea face cultură, ci anti-cultură.

M.D.: Cultura contemporană NU e “produsă” doar de profesori, fie ei cât de creativi și dinamici ar fi; mai sunt - slavă Domnului! - și alte categorii socio-profesionale în stare de “**alert cultural**”!! Întâmplarea sau neîntâmplarea face ca, în literatură, cei care produc, spunem, cultură, să fie, în majoritate, profesori! Dar nu putem absolutiza! Oricum, nimeni nu trăiește din scris. Mircea Cărtărescu, scriitor de valoare, oricând ar spune, trăiește - chiar foarte bine! - din scris: e un răsfăț al Editurii **HUMANITAS**, al Fondului Literar, al Uniunii Scriitorilor, beneficiază mereu de burse, călătorii în străinătate,

contracte bine plătite! Dar - e limpede - Mircea Cărtărescu este **excepția**, MAREA EXCEPȚIE!!! Scriitorul de azi a ajuns să cer ească sponsorizări, mai apoi, să fie fericit dacă apar pe cartea, fără să sperie la vreun câștig bănesc! E una din marile anomalii ale lumii contemporane.

XII-A.B.: - Pentru a vă potoli buftile inimii în neîndrăgirea, vă anunț solemn: **e ultima întrebare**(complex)!!! Cum credeți că pot fi ajutați, **concret**, acești tineri scriitori liceeni? Cum pot ei să fie făcuți cunoscuți - formându-li-se întru rându-li-se convingerea că sunt, cu adevărat, utili oamenilor, fiind dăruivi cu un har - acela de a lansa mesaje benefice, către sufletele omenești sensibile, de orice natură? O primă "mână de ajutor", în lansarea tinerelor mesaje, în eter - s-o spunem(în cazul Vrancea) le-am dat-o, cătorva, spre exemplu - chiar noi doi, prin publicarea reciprocă, a versurilor în proza elevilor noștri cenaclști - printru-un fel de "tratat bilateral", de "asistență literară mutuală" (a cărei propunere, al cărei capăt de generozitate - se află la dvs., stimate domnule profesor M.D.!!!), în revistele liceelor noastre - **REVISTA NOASTRĂ** (cenaclul **HYPERION**) - Colegiul "Unirea"-Focșani, respectiv **CONTRAATAC**-(cenaclul omonim) - G. A.-Adj. Dar după ce acești tineri talenți termină liceul - ei nimeresc în haosul social și cultural românesc. Cum mai pot fi ei ajutați, susinuți, încurajați - spre a nu-și pierde "cărmaș" spiritual și a continua să creadă în harul și menirea lor? Și să creeze, în continuare, fără a considera că actul de creație artistică este ceva inutil, superfluu - într-o societate a IMPERIOZITĂȚII BANULUI. Se mai poate? Cum?

M.D.: Într-o societate dominată de puterea banului, literatura devine, în mod cert - o aventură pe cont propriu. Trebuie să asumi cu luciditate avantajele și dezavantajele (la vedere) ale omului care scrie, fără a avea măcar garanția că mesajul lui va ajunge unde trebuie și la cine trebuie. Orice sprijin primit, la această vârstă, îi poate încuraja să reziste, după cum orice "bleand" primit îl poate descuraja, sau chiar îndepărta definitiv de literatură. Desigur, NU toți cei care trec prin cenaclurile literare colare vor deveni scriitori (cei mai mulți NU vor deveni...), dar au șansa de a deveni, cel puțin, **cititori de calitate**. Din păcate, după ce părăsesc dincolo de pragul colii, NU le mai putem fi de folos!! Totul depinde de fibra lor morală, de credința pe care o au sau nu o au în bine și frumos. Apreciați aici că (în timp) **REVISTA NOASTRĂ** "are pe conștiință" căiva scriitori: pe aici au trecut **Virgil Panait, Florinel Agafiș, Irimia Bălescu, Liliana Enache**(seria **Petrache Dima**) - mai tinerii **Costi Rogozanu**(critic literar), **Iulia Popovici**(critic dramatic), **Carmen Spănuș**(specialist în civilizație și cultură japoneză), afirmați în seria nouă a **REVISTEI NOASTRE**(după 1990). Cum vor evolua, vom vedea...

XIII-A.B.: Vă mulțumesc, stimate domnule profesor M.D. - atât pentru bunul voine al deosebit de amical aceluiași interviu (prim capitol, nu?) - cât și pentru generozitatea propunerii "înfrățiri", spirituale și simbolice, a celor două reviste și cenacluri, coordonate de noi - reviste atât de diferite ca rang: pe de o parte, istorică(1972-2005), splendidă și miezooasă **REVISTA NOASTRĂ**, la care colaborează mulți membri ai Academiei (revistă fondată, de decenii, prin strădania eminentului profesor care a fost **PETRACHE DIMA** - și adus la strălucirea ei de azi, prin eforturile, rodnice și combinate, ale cu nimic mai puțin eminenților profesori **TRAIAN AIOANEI, MIRCEA DINUTZ, precum și JANET VOINEAG, DANIELA POPESCU-PLĂIEȘU, GHEORGHE ZAHARIA...**) - și modestul, de curând "ieșit din ou"(1999 - sub numele, atunci, "Manifestul Eminescu"...)**CONTRAATAC**, care, de bine și mult ce-i susținut financiar, încolosește capse de prindere a foilor... și dvs., și eu, facem eforturi, în primul rând, pentru a-i afirma (dar și informa!) pe **tinerii liceeni**: nu doar pe cei **scriitori** - ci pe toți cei sensibili la cultură. Dar, după toată discuția noastră, iată că nu mă pot îne de cuvânt - căci s-au născut noi întrebări: Credeți, stimate domnule profesor M.D., că revistele colare chiar au o importanță (reală și de durată), în formarea spiritului tineresc din România de azi? Chiar mai sunt atât de mândri, tinerii de azi, cum eram noi, altădată - că apar "tipăriți"? Și, în definitiv, să nu ne referim doar la tinerii care publică: tinerii care **citesc** revista de cultură (a colii sau a colilor) - sunt ei, realmente, mulți? Cu ce folos citesc ei o revistă, întocmită, de tineri și de mai puțin tineri - pentru tineri? Și dacă o anumită revistă colară, culturală, are vreo importanță - care ar fi, anume, această importanță - și, mai ales, cu ce perspective și efecte, în planul socio-cultural și spiritual al României, de azi și de mâine?

Iată, găsesc pe masă o pagină de ziar, cu următoarea afirmație a domnului Președinte al României - Traian Băsescu: "Cei mai buni ambasadori ai României nu sunt ziarele și revistele - ci **cultura simplă** (s.n.), uor de în eles". Mie, însă, mi-e greu să în aleg ce-i aceea **cultură simplă**, înafara "ziarelor și revistelor"; poate emisiuni TV, de tipul "Ciao, Darwin"? Sau "Big Brother"?

M.D.: - Nici cenaclurile, nici revistele colare nu mai au - nici pe departe - importanța pe care o aveau până în 1990. Din toate motivele enumerate sau sugerate, în acest interviu. Mai rău, în liceul unde lucrez, am constatat, cu mâhnire, că sunt destui elevi care cumpără **REVISTA NOASTRĂ**, cine tie din

ce motive, dar NU o citesc. Sub prestare de jur mânt. Ce poate fi mai trist decât acest lucru, pentru cei care s-au strâns - i dea via ? i-atunci, firesc, apare un "gol" sufletească o întrebare dureroasă : la ce bun s faci revista, dacă nu ajunge la sufletele i minile elevilor no tri? O statistic relativ recent , a nivel național, arată că , în 2005, față de 2004, a crescut sensibil vânzarea de carte , cu 3 -4 %. Frumos, nu?! Dar aceea i statisticieni se grăbesc să ne tempereze entuziasmul, odată ce **mult mai puțini** - din cei ce cumpără - **mai i citesc!!!** i, uite-a a, ne trezim la realitate!... N-avem de ales. Cine mai citește, spre exemplu, reviste de profil cultural?!? Uneori, nici aceia care ar trebui să o facă , prin profesia aleasă , nu o fac. Atunci, ce pretenții mai avem de la elevii no tri?! Pentru unii dintre ei, foarte puțini! - **o revistă colară poate să însemne foarte mult !!!** **Măcar pentru ei, merită să însemne în viață o asemenea revistă !!!** Nu credeți?

Cât privește afirmația unui foarte înalt demnitar român, conform căreia "cei mai buni ambascadori ai României nu sunt ziarele și revistele - ci **cultura simplă** , uor de înțeles" - mă tem că nu e nimic de comentat. Asta o fi regula pe navele de pescuit, cine tie?!

A.B.:- Navele de pescuit în ape tulburi...Încerc o dată , mulțumesc din suflet, stimate domnule profesor MIRCEA DINUTZ! Începând din acest număr al CONTRAATAC -ului, **am marea bucurie și înalta onoare de a anunța colaborarea, la revista CONTRAATAC, cu rubrică permanentă ("JOCUL IELELOR") a criticului vrâncean, profesorul MIRCEA DINUTZ.** Rubrica domniei sale va propune și dezbate problemele cele mai "fierbinți" ale tineretului român, ale spiritualității și realității Neamului Românesc (cel care i-a născut și așteaptă cu iușă benefică , din partea tinerilor săi).

Interviu luat și consemnat de **Adrian Botez**

***

cuvânt duhovnicesc de diminea

CĂSĂTORIA CA TAINĂ – TEMELIEA FAMILIEI CREȘTINE

Cea mai veche din toate așezăminte este familia. Nici o instituție nu are un rol atât de hotărâtor, pentru om și societate, ca instituția familiei. Cu familia stă sau se pierde binele particular și cel public; de familie atâră ruina sau prosperitatea națiunilor. Am putea-o asemăna, foarte bine, cu o temelie de care depinde toată rezistența edificiului. Familia însăși are izvorul la Dumnezeu. Acel ce a întemeiat cea dintâi căsătorie din lume a fost însuși Creatorul cerului și al pământului. Asupra primei perechi de oameni, Dumnezeu i-a revărsat binecuvântarea Sa: "Dumnezeu i-a binecuvântat" (**Facerea**, I, 28) - deci a sfințit legătura dintre bărbat și femeie. Prin urmare, Dumnezeu e întemeietorul și sfințitorul familiei. Ea, familia, a fost întemeiată de Dumnezeu în rai - corespunzând pe deplin naturii sociale a omului: "Nu este bine să fie omul singur; **să-i facem ajutor** potrivit pentru el" (**Geneza**, II, 1), deci omul creat de Dumnezeu a trăit, de la început, în FAMILIE, care a fost cel dintâi nucleu social, din care a făcut parte : "și a făcut Dumnezeu pe om, după chipul Său(...) a făcut bărbat și femeie și i-a binecuvântat, zicând: Creșteți și vă înmulțiți, umpleți pământul și-l stăpâniți" (**Geneza**, I, 22, 28).

Din cauza căderii în păcat și în scurgerea timpului, această sfințită poruncă a unității căsătoriei a fost de multe ori și în multe chipuri nesocotită. Oamenii, pierzând, mai mult sau mai puțin, cunoștința de Dumnezeu, au murdărit și întunecat sfîntenia căsătoriei.

La evrei, cât și la păgâni, păcatul și corupția au făcut ca, în locul unei singure legături între bărbat și femeie, să apară practicarea poligamiei. Apare inegalitatea între bărbat și femeie. Femeia e obligată să fie supusă bărbatului său, în mod umilitor. Bărbatul avea puteri depline asupra soției. Putea, oricând, să-o alunge sau să-o părăsească. Putea avea mai multe concubine. Femeia, în Vechiul Testament, nu avea voie să facă desfrânare - era omorâtă cu pietre - dar bărbatul? Legea lui Moise oprea desfrânarea, dar inegalitatea între soție și făcea ca familia să rămână departe de menirea ei înălțată, dată de Dumnezeu, în rai.

La popoarele vechi, bărbatul avea dreptul să-i alunge soția legitim și să se însoțească cu alta - sau să-i ia, alături de soție, una sau mai multe concubine.

La evrei, putea lăsa femeia, dându-i carte de despărțire - care se dădea în anumite condiții - dar asta nu rezolva pe deplin starea normală a familiei.

Din punct de vedere creștin, familia este a lui Dumnezeu în centrul operei de înnoire și de mântuire a lumii. Venind pe pământ, Mântuitorul Iisus Hristos a conferit familiei, prin nașterea Sa din sânul Fecioarei, ca și prin toate actele Sale răscumptătoare, o demnitate supremă, fiind când din ea un paradis regăsit, o “eclesie domestică”. Familia creștină este matricea generatoare a vieții spirituale – este laboratorul sacru în care se pregătește și se formează, în fiecare casă și în orice loc, firea zidită de Dumnezeu, restaurată, înălțată, în Hristos, după cum se prelucrează și se întreține zestre vieții creștine îndumnezeite. Mântuitorul Hristos a ridicat creșterea la rang de Taină – ea închipuind legătura dintre Hristos și Biserică (*Efesenii*, 5, 32). Însoțirile ei esențiale fiind unitatea și indisolubilitatea. Prima arătând că ea se încheie între un bărbat și o femeie, deci este o unitate din 2 persoane, iar a doua că această unitate nu se poate desface, ea fiind încheiată pe întreaga viață. Evanghelistul Matei ne istorisește că, într-o zi, s-au apropiat de Iisus fariseii și L-au întrebat dacă îi este îngust bărbatului și-l lasă femeia, dându-i carte de despărțenie. Răspunsul Domnului a fost NU: “Ce a unit Dumnezeu, omul să nu despartă! În creșterie nu mai sunt doi, ci un singur trup. Eu vă spun că oricine va lăsa pe femeia sa, în afară de pricină de desfrânare, și va lua pe alta, preacurvește” (*Matei* 19, 6.9).

Sfinții Petru și Ioan Gură de Aur, Fericitul Augustin etc.) numesc familia creștină “Imaginea Sfintei Treimi”. Tatăl este cu adevărat tatăl, în măsura în care se conformează voinței lui Dumnezeu, fiul este cu adevărat fiu, dacă participă la ordinea morală preconizată de tatăl, mama cu adevărat mamă, dacă este urzitoare a virtuților religioase și morale.

“Familia este chemată să poată deveni un mic rai, în mijlocul lumii.”

A rânduit Dumnezeu familia spre a scoate pe om din crusta egoismului și din robia chinuitoare a pornirilor josnice. Femeia a fost dată omului să-i fie ajutor mai întâi și să-l formeze, împreună, o viață armonioasă, generatoare de fericire, de deplină mulțumire.

Mai mult decât atât, prin venirea Sa în lume, Hristos “Căre S-a întrupat pentru noi și pentru a noastră mântuire”, restaurând natura umană în sine și restabilind creșterea în forma sa primară, prin înălțarea ei la rang de Sfântă Taină – a restabilit, astfel, și familia în sensul ei plin. Așa cum s-a mai arătat, în perspectiva creștină, CĂȘTORIA apare ca o “Taină Mare”, “în Hristos și în Biserică” (*Efesenii*, 5, 32) – ca “Sacramentul Împăriei lui Dumnezeu și al iubirii”, care unește mirii cu Hristos și întreolalt, închipuind unirea dintre Hristos și mireasa Lui. Dacă Biserica mare este mireasa lui Hristos, tot așa, fiecare familie, întrucât face parte din Biserică, poate fi socotită, în mic, mireasă a lui Hristos, care, ca Mireasă, cap al ei, o unește cu Sine, o umple de viață divină și o încorporează în trupul mare al Bisericii, fiind când-o mediu de realizare a Împăriei lui Dumnezeu. Sub acest raport, familia îndeplinește o misiune asemănătoare cu aceea a Bisericii. Dacă Biserica este “Sacramentul Împăriei” – familia este chemată să fie același lucru, în sfera ei mai restrânsă, având același scop ca și al Bisericii mari: **EXTINDEREA ÎN LĂRGIREA HOTĂRELOR ÎMPĂRIEI LUI DUMNEZEU, PE PĂMÂNT**. Asemănarea dintre funcția Bisericii și aceea a familiei creștine lăfăcut pe Sfântul Ioan Gură de Aur să numească familia creștină “Biserica mică, unde se împreună cerul și pământul, Dumnezeu cu oamenii, Hristos cu Biserica”. În creșterea creștină, bărbatul și femeia, ca mîndrele ale lui Hristos și ale Bisericii prin BOTEZ, devin “un singur trup”, prin EUHARISTIE, care îi unește deplin cu Hristos și întreolalt. Aadar, CĂȘTORIA creștină are rădăcina în BOTEZUL celor doi soți și împlinirea ei desvârșirea ei în EUHARISTIE, prin care participă plin la viața în Hristos și Împăriea Duhului Sfânt. (Se ține că, până în sec. X, în timpul lui Leon al VI-lea – 912 – creșterea religioasă se oficia în cadrul Sfintei Liturghii și se încheia cu împărtășania mirilor, cu Trupul și Sângele Domnului).

Prin urmare, dacă, în esență ei, CĂȘTORIA este o Taină, privind un fapt teandric, familia creștină, ce are ca fundament creșterea este, la rândul ei, TAINA TRUPULUI LUI HRISTOS, “eclesie domestică” (de care s-a făcut amintire mai sus). În felul acesta explică Sfântul Clement Alexandrinul în eșelul cuvintelor Mântuitorului Hristos: “**unde sunt doi sau trei adunați în numele meu, acolo sunt și eu, în mijlocul lor**”.

Sfințenia familiei creștine nu este o sfințenie în sine, ci una adevărată, venind de la Hristos, care a iubit Biserica și S-a dat pe Sine pentru ea, “ca să fie sfânt și fără prihan” (*Efesenii*, 5, 27). Astfel, austeritatea și ascultarea, puterea și datoria, care revin, într-un fel sau altul, membrilor familiei, privesc toate în perspectiva sfințeniei care pogorât de la Dumnezeu – încetează de a mai fi doar lucruri omenești. Ele apar în familie, după cum apar în viața lui Hristos, descoperind în ele iubirea lui Hristos. Refacerea ordinii distruse în familie nu poate avea loc decât printr-o nouă “aprindere a Harului lui Dumnezeu” (*II Timotei*, 1, 6; *I Tesalonicieni*, 5, 19) – căci, de fapt, autoritatea și ordinea din familie atarnă de una și aceeași autoritate a Sfântului Duh. (va urma)

preot profesor **Ion Munteanu**

***

străjile culturii ortodoxe românești:

NICHIFOR CRAINIC (1889-1972)

Numele pe care i l-a impus, încă din anii primului război mondial, și sub care îl cunoaște posteritatea - **Nichifor Crainic** - este un "splendid pseudonim"(cf. Răzvan Codrescu - *Nichifor Crainic. Schi de portret*, în revista *Rost*, an II, nr. 12, 2004, p. 3): gr. **nike**+**phoros**=purtaș de victorie și **crainic**=vestitor, derivat din **crai**, "vocabul de nobil e arhaic, dar și de încredere religioasă, evocându-i pe **regii magi**=craii de la Răsărit. Deci: **cel ce aduce vestea izbânzii**." (Despre Crainic, spunea profesorul Constantin. Em. Buceșcu, la 23 octombrie 2003, cu ocazia parastasului împlinirii a 31 de ani de la moarte poetului și Profesorului **Nichifor Crainic**: "[...] Covârșitoare personalitate care, ca un mic soare, a răspândit, mai bine de 60 de ani, largi spețe de lumină, peste cultura și spiritualitatea românească, îmbogățindu-le cu frumuseți neasemuite" - și continua, avertizator: "**Astăzi, în învălăcelul atâtor idei și interese contrarii, când confuzia este atât de mare și a devenit de-a dreptul îngrijorătoare și când tineretul nostru este un tineret dezorientat și doritor foarte avid de câștig financiar, sau gata să se arde pentru himere și mirajuri de pe pomânțuri străine, întoarcerea la ideile lui Nichifor Crainic ar trebui să fie cu necesitate obligatorie, atât pentru faptul că afirmă nu în zădărnici creștinismul, în orice problematică - dar și pentru faptul că indică remedii creștine**" - cf. revista *Permanența*, anul VI, nr. 10, oct. 2003, p.9 - *Cronică*, de Alexandru Emilian).

-Adevăratul nume este **Ion Dobrescu**. Născut în Bulbucata (Vlaça), pe malurile Neajlovului, la 22 decembrie 1889, într-o familie umilă. Va pleca la București, ca elev bursier al Seminarului Central. Din 1907, și începe activitatea publicistică, în periodice ortodoxe și simonistice (în *Sensul tradiției*, 1929 - va defini astfel cele două curente tradiționaliste, **simonismul** și **gândirismul**: "*Simonismul* a avut viziunea magnifică a pomântului românesc, dar n-a văzut cerul spiritualității sale.[...] Peste pomântul românesc, pe care din *Simonismul* am învățat să-l iubim, noi vedem arcuindu-se coviltirul de azur al Bisericii Ortodoxe").

-Între 1912 și 1916 urmează cursurile Facultății de Teologie din București. În anii războiului de întregire (1916-1918-1919) va fi redactor permanent la *Neamul românesc* al lui N. Iorga - Iorga a fost farul tinereții lui Crainic și omul pe care acesta l-a respectat cel mai mult de-a lungul vieții sale.

-La terminarea studiilor teologice, conștient de nedreptățile sale - a refuzat să se preoțiească - devenind, însă, **unul dintre marii profesori de teologie ortodoxă ai vremii**: "Nichifor Crainic s-a vădit o adevărată restaurare a teologiei românești, în duhul ortodox"(cf. Dumitru Stăniloae - *Gândirea*, an XIX, nr. 4, aprilie 1940).

-1916 - primul volum de versuri: *versurile natale*.

-După război (1920-1921), și va desăvârși studiile la Viena - întâlnind cultura germană (anii de glorie ai expresionismului) - fără a sacrifica nimic din orientarea sa ortodoxă. Bunul-simț l-a făcut să dea cea mai frumoasă, răspicată și valabilă (până azi!) definiție a Europei creștine: "**Pacea Europei înseamnă: pomânt național și cer comun**"(în art. *Răsună în religieune*, unde face un aspru rechizitoriu nazismului rasist).

-1921 - colaborarea la *Gândirea* - în fața ei clujeană (conducerea lui Cezar Petrescu). O vreme, desigur, în paralel, activitatea de gazetar și pe aceea de consilier cultural și editor. 1926 - va fi numit secretar general al Ministerului Cultelor și Artelor (ministeriatul lui Goldi). A înțeles pagina religioasă a ziarului *Cuvântul* (publicația de faimă a lui Nae Ionescu!) și a fost colaborator al lui Pamfil Păicaru, la *Curentul*.

-Din 1926, N.C. preia conducerea *Gândirii*, devenind mentorul spiritual al revistei - aducându-i sediul la București și imprimându-i **direcția ortodoxă** (ceea ce nu va împiedica, ci chiar va atrage gruparea, în jurul revistei, a **elitei literare și culturale a acelor vremuri**: Ion Barbu, Lucian Blaga, Vasile Băncilă, Dan Botta, Aron Cotruș, Mateiu I. Caragiale, Radu Gyr, Vasile Voiculescu, Gib I. Mihăescu, Ovidiu Papadima, Victor Papilian, Ion Pillat, Ion Petrovici, Adrian Maniu, V.I. Popa, Dumitru Stăniloae, Ion Marin Sadoveanu, Ionel Al.O. Teodoreanu, Sandu Tudor, Tudor Vianu; Pan Vizirescu, G.M. Zamfirescu etc. - dar, temporar, și Tudor Arghezi, George Călinescu, Șerban Cioculescu, Petre Pandrea, Mircea Eliade, Emil Cioran... Tot în 1926 și începe cariera universitară. Între 1926-1931 va fi profesor universitar la Chișinău, iar între 1932-1944, la București.

-1930 - deschide deceniul cel mai bogat al scrisului său: *ara de peste veac* (versuri-1931), *Cursul de teologie mistic* (1935-1936), *Puncte cardinale în haos* (1936), *Ortodoxie și etnocrație* (1937), *Nostalgia*

paradisului(1940). Pe lângă directoratul *Gândirii*, îl va avea și pe cel al ziarului *Calendarul*(1932-1933). Laureat al Premiului Național de Poezie(1930).

-22 mai 1941 – devine membru titular al Academiei Române, pe locul rămas vacant prin moartea lui O.Goga, poetul-patriot pe care N.C. îl va elogia în discursul de recepție.

-După 1941 - se amestecă în politica vremii, “în divergență mai cu toată lumea” - dar, mai ales(și regretabil), cu “umbra lui Nae Ionescu și cu legionarii”¹(cf. Răzvan Codrescu, art.cit.). Via agitată, scrie puțin, vânează orgolios, onoruri...Ministru în guvernele Gărgu și Antonescu (1940 și 1941), Doctor Honoris Causa al Universității din Viena(1940)...Asta nu înseamnă că nu merita, din plin, onorurile.

-Începe hăituiala comunistă : 1944-1947 - se ascunde în diverse sate transilvane. Apoi, în 1947, e arestat: urmează lungi ani de suferință, umilință și compromisuri dureroase. Este de înut **15 ani!!!**(la Văcărești și Aiud), **fără sentință judecătorească !!!**

-Eliberat în primăvara lui 1962 - o umbră...Acceptă compromisul de a deveni redactor *la Glasul Patriei*(publicație editată sub privegherea Securității, pentru românii din exil) - de unde se va pensiona în 1968. N.Manolescu îl introduce, cu 5 poezii, în vol. I al antologiei *Poezia română modernă*. Își definește *Memoriile (Zile albe, zile negre* - despre perioada 1889-1944; *Pribeag în ara mea. Memorii din închisoare și Memoriu. Răspuns la actul meu de acuzare* - acoperă perioada 1944-1962 - ultimul document a fost recuperat din arhivele Securității în 1993).

-Moare, marginalizat, la 20 august 1972. Comuniștii l-au urât, cât mai mult numai pe Codreanu și Nae Ionescu i-au urât... A închis ochii la Casa Scriitorilor de la Palatul Mogoșoaia și a fost înmormântat la Cimitirul Sfânta Vineri – București.

-În anii din urmă, și s-au editat/re-editat numeroase volume - dar se lasă așteptat *Cursul de mistică germană*. La 22 noiembrie, foarte discret, a fost reconfirmat ca membru titular al Academiei Române. În ciuda slăbiciunilor și orgoliilor sale - avea conștiința incomensurabilei sale valori culturale, în ara Românilor ; tim că a dorit ca, **pe crucea mormântului său, să se scrie numai numele, fără nici o dată**, ca ci spunea ginerele său, Alexandru Cojan:” Acei care vor ști cine am fost, să mă caute în scrierile mele, în revista *Gândirea*, al cărei mentor am fost, în cursurile de la Facultatea de Teologie, la Academia Română, printre membrii careia m-am numărat. Acolo sunt eu. **Sub cruce e un pumn de răn** ”.

“Supremul Judecător va hotărî, El și numai El, dacă Nichifor Crainic va avea colțul lui de cer, *în ara de peste veac*. Dar noi suntem datori să ne rugăm pentru sufletul lui și să liturghisim pe lângă Părintele Luminilor, pentru iertarea și odihna lui. (...)Nichifor Crainic și-a trăit viața sub semnul durerii. Sufletul de jertfelnicie a fost, de bună seamă, pecetea vieții și a lucrurilor sale printre oameni. (...)Domnule profesor, învățătorule bun, noapte bună !”(Din cuvântul rostit, la înmormântarea lui Nichifor Crainic, de preotul S.Dimancea - 24 august 1972) .

*

Cântecul potirului

Când holda tăiat de seceri fu gata,
Bunicul și tata
Lăsar o chită de spice-n picioare
Legând-o cucernic cu fir de cicoare;

Iar spicele-n soare sclipeau mătăsoș
Ș-nchipuie barba lui Domnu Hristos.

Când pâinea-n cuptor se mătase cu arama,

---

¹ -În 1938 avusese rectitudinea morală de a nu marșala înscenarea judiciară împotriva lui Corneliu Zelea Codreanu - la bătrânețe, însă, se va dezice, printr-o lucrare antilegionară, comandată de Securitatea comunistă : *Cuibarul ucigașilor*...Au fost, însă, vremuri când scria frumos, vizionar, sincer exaltat: ”Firește, urâtica zeflemea de presă și de cafeenea nu va cruța acest fenomen[N.C. vorbește de mișcarea de transfigurare spirituală a românilor, Legiunea Arhanghelului Mihail, condusă de Codreanu], cu totul neașteptat pentru sceptica noastră lume intelectuală. Dar nu e mai puțin adevărat că misticismul religios devine, de acum încolo, un element component al naționalismului și că acest naționalism nou, care până ieri se târa pe pământ, își scaldă avânturile în lumea nevzută a îngerilor”(art. *Tineretul și cretinismul*, auzat în fruntea cărții *Puncte cardinale în haos* - 1936).

Bunica i mama
Sco ând-o sfielnic cu semnele crucii,
Purtau parc moa te cinstite i lucii
C pâinea, dând abur cu dulce miros,
P rea c e fa a lui Domnu Hristos.

i iat potirul la gur te-aduce,
Iisuse Hristoase, Tu jertf pe cruce,
Hr ne te-m , mam de sfânt Dumnezeu.
Ca bobul în spice i mustu-n ciorchine
E ti totul în toate i toate prin tine,
Tu, pâinea de-a pururi a neamului meu.

Din coarda de vi ce-nf ur crama
Bunica i mama
Mi-au rupt un ciorchine, spunându-i povestea;
Copile, gr ir , broboanele-acestea
Sunt lacrimi de mam v rsate prinos
La casnele Domnului nostru Hristos.

Apoi, când culesul de struguri fu gata,

*

Unde sunt cei care nu mai sunt?

Întrebat-am vântul, zbur torul,
Bidiviu pe care-alearg norul
C tre-albastre margini de p mânt:
Unde sunt cei care nu mai sunt?
Unde sunt cei care nu mai sunt?

Zis-a vântul: Aripile lor
M doboar nev zute-n zbor.

Întrebat-am luminata ciocârlie,
Candel ce leag n -n t rie
Untdelemnul cântecului sfânt:
Unde sunt cei care nu mai sunt?
Unde sunt cei care nu mai sunt?

*

(din volumul *oim peste pr pastie* -versuri inedite create în temni ele Aiudului, Ed. Roza Vânturilor, Buc., 1990)

*

*

*

Statul etnocratic e stat moral. Cum nu exist alt criteriu al binelui decât cel cre tin, statul etnocratic e stat cre tin.

Morala lui se exprim prin formula: **Legea lui Hristos e legea statului.**

Principiul acesta e valabil în familie, în societate, în cultur , în legisla ie, în administra ie i în economie.

C s toriile vor fi civil-religioase. Divor urile nu se vor admite decât în ca zuri extreme.

Toate dispozi iile legilor democratice în contradic ie cu concep ia moral a educa iei poporului se vor suprima. Statul etnocratic nu poate legifera p catul pentru a - i crea venituri bugetare. **Func ionarii, indiferent de grad, sunt servitorii statului i ai na iunii.** Nu poporul e în slujba lor, ci ei în slujba poporului.

Orice demnitate în stat atrage responsabilitatea personal , de la ministru pâ n la u ier.

Sanc iunile vor c dea f r mil , fiindc abuzul i traficul de autoritate constitu ie nenorocirea României.

Delapidatorii, per arii, afaceri tii politici vor fi pedepsi i ca tr d torii de ar .

Se vor revizui procesele de la controlul averilor.

Se va controla averea tuturor fo tilor demnitari din epoca democratic . Se va revizui che stiunea portofoliilor putrede, a concesiunilor i a împrumuturilor.

Bunicul i tata
În joc de c lcâie zdrobind nestemate
Ce las ca rana iroaie-nspumate,
Copile, gr ir , e must sângeros
Din inima Domnului nostru Hristos.

i iat potirul la gur te-aduce,
Iisuse Hristoase, Tu jertf pe cruce;
Adap -m , sev de sfânt Dumnezeu.
Ca bobul în spice i mustu-n ciorchine
E ti totul în toate i toate prin tine,
Tu, vinul de-a pururi al neamului meu.

Podgorii bogate i lanuri m noase,
P mântul acesta, Iisuse Hristoase,
E raiul în care ne-a vrut Dumnezeu.
Prive te-te-n vie i vezi- i de grâne
i sângeri în struguri i frânge-te-n pâine,
Tu, via a de-a pururi a neamului meu.

Zis-a ciocârlia: S-au ascuns
În lumina celui nep truns.

Întrebat-am bufni a cu ochiul sferic,
Oarba care vee-n întuneric
Tainele neprinse-n cuvânt:
Unde sunt cei care nu mai sunt?
Unde sunt cei care nu mai sunt?

Zis-a bufni a: Când va c dea
Marele-ntuneric, vei vedea.

Prescrip ia civil i penal , în ce prive te responsabilitatea pentru administrarea bunurilor publice, se suprim .”Din vol.*Ortodoxie i etnocra ie* (Albatros, Buc., 1997, pp. 270-271): cap. X-*Statul i moralitatea*

*

*

*

“(...)Nostos – înseamn îtoarcere, în sens de îtoarcere acas sau în toarcere în patrie, i *algos*, care înseamn durere, în sensul unei cople itoare afec iuni subiective, c reia nu i se poate rezista. Nostalgia e astfel durerea de a nu mai fi în locul unde ai fost odinioar , pe care amintirea îl p streaz meu prezent, ca p e un cuib al fericirii pierdute. (...)Nostalgia paradisului nu mai e dorul de cas sau dorul de ar din această lume, ci dorul de patria cereasc a spiritului nemuritor.(...) **Civiliza ia** î i are impulsul primar în memoria paradisului terestru; **Cultura** î i are impulsul primar în aspira ia c tre paradisul ceresc.(...)Paradisul terestru e cu neputin s -l realiz m, de vreme ce nu suntem în stare s n scocim un leac împotriva suferin ei i s elimin m moarte din lume(...) Moartea desfiin eaz într-o clip st pâinirea noastr asupra lumii. (...)Paradisul nu mai e cu putin decât în cerul i în p mântul cel nou, al **transfigur rii finale**(...)Ce este arta decât o schimbare la fa pe muntele Taborului? Puterea ei transform realitatea particular într-o f ptur nou , în tr s turile c reia recunoa tem imaginea a ceea ce a fost, dar dogorit cu în elesuri vaste, de lumina misterioas a în l imilor. Arta e salvarea particularului în universal, a vremelnicului în etern. M rile î i trimit respira ia aburoas v zduhului i acolo sus, ea se aprinde în curcubeie i plute te în formele i în culorile norilor. Parc p mântul î i ridic visurile pe c ile înalte de unde odinioar s-a rupt din soare. Tot astfel frumuse ea artistic aspir spre acel climat superior, din ale c rui gr dini pa radiiace s-a f râmi at cândva. **Cu r d cini în spa iu i în timp, ea n zuie s înfrâng spa iul i timpul**.(...)În orice artist de ras se reproduce ceva din lupta lui Iacob cu îngerul: e lupta pentru cucerirea frumuse ii divine. Nu numai în moral , dar i î n estetic e valabil cuvântul Evangheliei, c **împ r ia lui Dumnezeu trebuie luat cu asalt**. Hristos prin Biserica sa îmb rb teaz geniul la acest asalt, cel mai nobil dup acela al sfin ilor, care a dus la f urirea atâtor str lucite simboluri artistice ale credin ei(…).”(Din vol. *Nostalgia paradisului*, Moldova, Ia i, 1994).

*

(selectarea notelor bio-bibliografice, din revistele *Rost* i *Permanen e* - precum i selec ia textelor lui Nichifor Crainic: prof. dr. *Adrian Botez*)

***

porni luceaf rul...

GRUPUL COLAR AGRICOL – ADJUD - poe i i poezii

(membrii cnaclului revistei *CONTRAATAC*, coord. prof. dr. *Adrian Botez*)

AZI DEBUTEAZ :

ILIE IVAN, clasa a XII-a B

Mi-e sete i foame

Mi-e foame de libertate - mi-e

sete de idei.

Mi se spune: Nebunul cu

m re e gânduri.

Nebunul slab - pe nimeni s -nve e

nu poate.

Mi-e sete de libertate - mi-e

foame de idei.

“ i mie mi-e sete...” - murmur El,

Fratele Lumii

de pe Cruce. “ i mie mi-e foame...”

*

Ciclopul, bezmeticul i zeii

Cu al lui ochi nemi c tor

Pe mul i r pus-a: arz toarea-i unic

Privire

Bezmeticii-n el . Dar îi i-apropie.

Bezmetic r t cit - atunci: te na te!

ine-te strâns de lâna de sub pântecele

Oii.

Te na te - întocmai ca

Ora h r zit ie – brav Ulysse!

Cur at vei fi de

Tin - zeii se vor teme de În elect.

*

REVENIRI:

MIHAELA MOSCU, clasa a XI-a B

Strig-te

am vrut s' mor odat cu
p's rile r' pitoare - împu cate de
vân torii
tuturor - am vrut s' fac
pa ii mai mari - s' te-nconjur cu
fiin a mea

*

ALINA BALAN, clasa a XI-a B

Clarificare

Cuvântul nu intră în locul cuvântului,
Iar mormintele nu se vor umple cu
iarb ,
Căci sunt versuri finite - portabile,
Aruncate la suprafață de cunoștințe

*

În teatrul umbrelor

Am strâns palma
Iar pumnul l-am oprit în umbră
Umbra ce-î surâde-n palme
își se plimbă -n mâini

*

Vulgar

îmi plăzile p' gâne - sângele-mi din
Vene.
Acest stilou improvizat din artere
Sânge - nu m' lasă să scriu decât numele
Focului.
Sub depunerea stratului de
Cuvinte îmi lavă - se află o mie de

Art poetic

Poetul e cel care a mințit
îmi-i cel care dezmințe
Minciuna lui se dezvoltă, se
Înalță - e monstruoasă - dar
Nu moare: Poetul e aici!
Poezia e o rană deschisă
E ultima zvâcnire a sângelui - iar tu
Nu vei putea să vezi
Decât cum tac

*

DIANA BORT, clasa a XI-a C

Mic scenariu

Arborii își optesc - printre
Negurile groase ce se risipesc:
Razele soarelui - acum - copleșesc

*

Scenarii intim-cosmice...

*

aud - se-apropie pași înceți
nu acum - dar va veni
incomod - Mântuirea: pe catul
jenat - desenează pe vâzduh
pulberi

*

Rutin - clare precum buclă de cristal.
Se scriu singure:
Eu doar le dau viață - pentru ca ele să se
teargă - în fiecare zi.

îmi printre degete se scurge.
S-o îmi binecuvăntează -
îmi ceea ce e furtiv e scos din întuneric!

Gânduri - o mie de litere. Pierdute de-a lungul
fiecărui
Sunt pierdute ca să le adun
Prea risipite - sub stiloul de sânge.

*

Deasupra colii albe de hârtie:
Tu îți există -
Nu intra cu foră
În odaia mea!

Crengile .
Dedesubtul lor - un boboc de
Trandafir - secăt de lacrimi.

Vreau să-ți arunc

Cenu a printre
 Adierile vântului – ca
 Atunci când te
 Voi mângâia s - i
 Aduci aminte
 De mine.

*

Pentru iubirea
 Noastr înfloreau
 Trandafirii - pentru
 Noi doi r s rea
 Soarele... - acum Luna
 Vegheaz asupra
 Eternit ii noastre.

*

Dac petalele florilor
 S-au uscat - dac frunzele
 Copacilor au c zut – dac
 Om tul s-a a ternut –
 Iubirea noastr a

*

ELENA CHIRIL , clasa a XI-a C

Câte ceva despre nun ile cere ti...

Luna lumineaz întunericul,
 Cerul î i fardeaz tenul cu sclipiri
 Fermec toare.
 Întuneric cuprins de o palid lumin
 Preg tindu-se de nunt

Devenit nemuritoare.

*

Suferin ele ce mi
 Le-ai d ruit – în bu durerile
 Mor ii ce m cheam
 În pr p stii
 Abisale i secate de
 Orice urm
 De lumin ...este
 Locul t u aici...

*

Toamna
 A copt poamele iar
 Frunzele
 Ar mii sunt
 R v îte de adierea
 Amintirilor
 Împr tiate de
 Durere...

Nunta ve nic a nop ii...
 O fi nunta Soarelui i-a Lunii?
 Sau, în fiecare noapte,
 Are loc câte o nunt
 Între stele?

*

Via a mugurilor din întuneric

Petale de raze
 Plutind în întuneric
 Certând uitarea
 Zilelor de ieri
 L sând în urm
 Durerea cea din umbr .

*

ANDREEA ILIE, clasa a XII-a C

Înger-pedepsit

Un înger pedepsit
 Trimis pe p mânt
 S p c tuiasc
 S-a pr bu it .

Frumuse ea de la-nceputul lumii

*

CRISTINA MORARU, clasa a XI-a A

În amintire...

Fulgerul aprinde Focul în inima mea - Luna-l cheam din sufletul meu...Se ceart Luna cu Focul. E târziu...Ploaia de lacrimi mi-a inundat visarea. Suferin a îmi n ruie trupul. Adorm...dorm...nu, nu m pot trezi - sufletul urc spre cer...muritoare am fost, acum simt nemurirea cea aspr i curat . Oare î i va aminti cineva, jos, acolo, pe p mânt, de mine? M car cât de un trandafir ofilit înainte de vreme, sub o fereastr de castel p r sit...

***

*

Via a înmugurind în întuneric
 Visând la o raz de lumin
 R mânând doar cu visarea
 O raz de nic ieri aproape
 E tr irea vie ii moarte în întuneric.

A disp rut ca fumul unei îg ri
 (Dar îngerului nu-i pl cea s
 Fumeze...)

Îngerul e pedepsit
 S - i aminteasc .

pe-al nostru steag e scris unire

Versuri ale membrilor cenaclului “HYPERION”, al Colegiului Național “Unirea”-Focani

(profesori îndrumători: **MIRCEA DINUTZ, TRAIAN AIOANEI**)

ANDREEA PALADE, clasa a X-a C

Pe trepte de filde

Pesc pe treptele de filde
Deasupra-mi infinitul desenează
lebede pe cer,
de ce-or fi oare?!
Doar pașii mei mai odihnesc

pe treptele de filde
în juru-mi elefanți cu
închipuie zborul!
E liniște, miroase a pusti
și totul devine
un gol cîrmiziu.

*

IOANA FRANGA, clasa a X-a D

...Pierdut

Printre valuri de vânt și de nisip mai tremură floarea fericirii, petală cu petală, filă cu filă, până nu mai rămâne nimic.
Doar credința că ea există! Poate că tocmai de asta evit pustiul: este prea ușor de găsit și prea greu de uitat.

E vis sau ne rostogolim în cer? Ce căutăm, ce nu ținem, încă, noi care le ținem pe toate, ce tot căutăm și ne pierdem
la răscruci de drumuri, cu gesturi încetinite, abia respirând de emoție? !... Când ești jos, la prima treaptă a verticalei,
viața nu are decât trecut. Ar fi prea ușor să plângi atunci când reușești să urci fărâșele, atunci când totul devine
un cânt care te acoperă, te protejează - nu-și așteaptă

Nu mai cred în iluzii, nu mai vreau să cred; vreau doar să-mi recăutig demnitatea de a aștepta, cine știe, floarea aceea
răsfrântă filă cu filă, în rânduri atât de ilizibile, prea ușor de găsit, prea mult tulburate, pierdut printre acele rânduri...

*

MIHAELA PRODAN, clasa a XI-a E

Iad albastru

Infernul nu este o petală albastră de trandafir.
Particule obraznice de praf se ridică (abia)
spre cer
deasupra gesturilor noastre (inutile).
De la înălțimea unui fir de romani cerul
se vede atât de albastru!
Zorile, ah zorile, eliberează un
soare atât de cald,
iar clipele, altele, se desprind din unduirea
lucernei,
în timp ce albastrul necrutător ne inunda
capetele.

*

Alegorie

O boabă becisnică dintr-un ciorchine,

*

IOANA NIȘU, clasa a XI-a A

Întrebări pentru tine

Marea problemă a lumii
Trece prin inima ta.
Câte-ntrebări îți vei pune
și ce răspunsuri vei da?

Veacuri se-agită de-a rândul
Între furii și suspine

ce se crede aciuat la un loc de cinste,
își dă seama că a venit toamna
și că s-a copt;
că seva ce-l hrănea a secat
și mai primește doar otrava propriilor gânduri.
Va coborî dintr-o Nirvana vegetală
în pământul jilav, atât de aproape de
lumea vie a morților.

Nimic nu e mai frumos decât
toamna pe care
o vei întâmpina cum se cuvine:
îmbrăcat în raze de soare pe trupul becisnic
și ochii plânși înainte de a fi strivit
între dinții naivității pierdute.

Câte-ntrebări se vor pune?!
Tu - ce răspunsuri ai în trup?

Viața se-agită la colțuri,
Moartea așteaptă în ea.
Doar o întrebare e-n toate -
Tu ce răspunsuri vei da?

***

o altfel de lec ie de dirigen ie

A STA ÎN CALEA OAMENILOR

Era frigul ascu it i jilav al unui sfâr it de martie câinos. Ora ul nu suferise de pe urma inunda iilor. Satele, îns , jur împrejur, fuseser scufundate, mai mult de jum tate, într-o mla tin neagr , uleioas , gre oas , dezn d jduitoare.

Era duminic , la un ceas dup amiaz .Tân rul descul st tea în mijlocul str zii, pe carosabil - îngenuncheat. oferii, destul de rari, care treceau, îl înjurau pe cel îngenuncheat - grosolan i sonor, spectaculos, ie i i afar cu trupul, pe jum tate, din cabine."Be ivule!" – strig unul, cu o mirare victorioas , de parc atunci ar fi f cut o mare descoperire. Îl înjurau - i treceau mai departe. Aveau treburile lor, atât de grabnice... Tân rul descul r mânea, în continuare, impasibil, îngenuncheat i gol pân la brâu, pe carosabil. Capul i se plecase, adânc, pân aproape de asfaltul cu str luciri ferite, întunecate, b nuitoare. Asfaltul amestecat cu crâncena ur a apei.

Tân rul se ruga. Ochii nu i se vedeau. Buzele îi tremurau, se zvârcoleau de chinul cumplit al rug c iunii. Pe trotuar nu treceau decât umbre r zle e. La un moment dat, una dintre umbre se d du jos de pe trotuar i înaint , pe carosabil, pân ajunse în dreptul tân rului îngenuncheat. Era un preot în reverend , care tocmai ie ise de la slujb . Poate - de la Sfânta Liturghie.

-De ce stai aici? – întreb , cu blânde e, preotul.

Tân rul ie i, cu greu, din adâncuri. Ochii îi erau tulburi, du i în fundul capului, de parc s -ar fi întors un scafandru, din gropile beznelor pacifice. Buzele i se dezlipeau greu:

-I-am ie it lui Dumnezeu în cale. Trebuie s m vad , aici, în calea cea mare.

Preotul se gândi, o clip , cu ochii spre norii de plumb, care se târau, parc , direct pe cre tetele oamenilor p mântului. Apoi zise:

-Dumnezeu te vede i dac e ti în fundul p mântului. De ce stai, deci, aici, în calea oamenilor?

-Le-am ie it i oamenilor în cale. Altfel, oamenii nu m vedeau. Dumnezeu, poate, vede, dac nu a vrut s - i întorc fa a de la noi. Dar oamenii nu v d, decât dac le stai în cale - murmur tân rul . Dar, ciudat, vocea i se auzea de parc ar fi strigat.

Preotul z bovi din nou, de data asta, parc , distrat, gândindu -se la cu totul altceva. Spuse, cu aceea i voce egal , monoton , totu i sfredelitoare:

-Oamenii te înjur , nu te v d îngenuncheat. De c e stai, deci, aici, în calea oamenilor?

Pentru câteva zeci de clipe, capul tân rului deveni neobi nuit de greu, p rând gata s se pr bu easc în adâncul apelor negre, b nuitoare, ale asfaltului. Ma inile treceau, pe lâng cei doi oameni din mijlocul osei ei - de data asta, ma ini t cute - de parc , în mijlocul oselei se ivise o insul , pe care cor biile -automobile trebuiau s-o evite, ca s nu se scufunde. Apoi, cu aceia i ochi tulburi, tân rul descul îl privi pe preot. Treptat, tulbureala din ochi deveni flac r pâlpâind , apoi str pungere cu flac r :

-Stau aici ca s m vezi Sfin ia Ta. Pe Sfin ia Ta, dup cum vezi, nu te înjur oamenii. Dac Sfin ia Ta m - ai luat în seam , m vor lua oamenii i pe mine în seam . Pentru c Sfin ia Ta stai, acum, lân g mine. i, poate, se vor gândi c , la câ iva kilometri de aici, fra ii no tri urgisi i se roag , din ape, lui Dumnezeu i fra ilor lor oameni de pe uscaturi - se roag din mijlocul apelor lui Dumnezeu, apele mâniei i semnele isp irii - iar nu în mijlocul oselei oamenilor. i sunt goi de tot, iar nu ca mine, doar pe jum tate. i picioarele lor, descule, nu mai calc - nu mai au unde c lca - poate c zboar ...

Preotul c zu pe gânduri. i r mase, a a, c zut pe gânduri, în picioare, lâng tân rul în genuncheat, pân ce luminile cerului i p mântului p lir i se stinser în sear . Atunci, în t cere, preotul îngenunche lâng tân r, în mijlocul oselei - pe care, mute, se scurgeau automobile, sfârâind prin luciul amestecat, întunecat, al apei i asfaltului. i, pe m sur ce treceau prin dreptul celor doi oameni îngenunchea i, farurile ma inilor se aprindeau, mari, uria e - perechi de ochi care se deschideau larg - poate, în sfâr it, v zând i în elegând.

(povestitor: **Adrian Botez**)

***

jocul ielelor

ARGUMENT: “Am ales acest titlu de rubric , pentru c a admir, la Camil Petrescu, între altele, curajul de “a vedea” idei i de a le înfrunta, f r a se teme de pre ul care trebuie pl tit. Nu împ rt esc, îns , teama unui personaj din piesa cu acela i nume, conform c ruia asta ne -ar îndep rta de omenesc. Dimpotriv !” – MIRCEA DINUTZ

OAMENII P MÂNTULUI I UNIUNEA EUROPEAN

Îi întâlnim peste tot, atâ ia câ i au mai r mas.: cu obrajii br zda i de multe griji, t ia i în linii dure, cu ochii aproape stin i, apleca i de spate, c lcând greoi i grav, ignora i i marginaliza i, lovi i de apele devastatoare, de grindini i tornade, de nemernicia guvernărilor i nep sarea partidelor politice, de neîn elegerea celor care au devenit or eni la prima, a doua sau a treia genera ie. Ei sunt **oamenii p mântului**, în sensul cel mai nobil i deplin al cuvântului. Etimologic, cuvântul **ran** vine de la “**ar** , **ear** ”, mo tenit din latinescul “**terra**”(p mânt), iar “**-an**” este sufixul de agent care ne indic ocupa ia, aria de preocup ri, dar i raportul intim, rezultat în veacuri, între om i p mântul s u. Ei sunt cei care l -au trudit i au înut neamul nostru sute i mii de ani, în acord cu ritmurile, adânc rostuite, ale cosmosului - citind i interpretând cartea mare i generoas a naturii, cu uimire i bucurie perpetu , luptând cu tic lo ia fiarelor i încrâncenarea oamenilor - i biruindu-le - st pânind i lucrând cîmpiile nesfâr ite din veacul vecilor, ridicându -se deasupra vremurilor i muștrându-le, ori de câte ori s-au îndep rtat de la calea lui Dumnezeu i de la morala naturii.

Civiliza ia, în formele ei malefice, a adus dup sine mecanismele explo at rii maxime ale p mântului, în regim industrial intensiv, distrugând – aproape – via a r neasc , în întreaga Europ i producând muta ii, greu de crezut, în mentalitatea oamenilor ce tr iser , atâta amar de vreme, din rodul muncii lor, cuno teau dulcea suferin de a trudi i, mai ales, de a se bucura de acest rod. Treptat, au înv at ce înseamn cuvântul “**profit/beneficiu**” (de care se amuza peste poate Ilie Moromete), au înv at s capitalizeze i s sporeasc acest beneficiu, au înv at gustul “**traiului dulce**” i drumul mai scurt la magazinele de stat, au umplut satul de baruri i discoteci, uitându - i tradi iile i **rostul** lor în această lume. Într-un cuvânt, au cam uitat ce înseamn s fii **ran** i s te respect i ca atare. Cei adev ra i sunt b trânii, privind înc piezi i plini de suspiciuni, lumea bizar în care am intrat; ace tia “**au sporit**” num rul locuitorilor de la sate - i nicicum tinerii, pu i pe c p tuial i mizând totul pe distrac ie! Satele tradi ionale, din ce în ce mai pu ine, sunt ad ev rate enclave, în **s lb ticia civiliza iei** - uimitoare prin capacitatea lor de rezisten , de g sit la distan e cât mai mari de centrele puternic urbanizate. Acolo mai e speran .

Fa în fa cu Uniunea European , ranul român este foarte pu in înformat: ba c trebuie s - i anestezieze porcul înainte de sacrificare, s nu - i streseze g inile, oferindu -le muzic adecvat i un coco cât mai ar tos, ba c va intra în Europa triumf tor, g sind o pia larg de desfacere, lucru foarte greu de crezut. Mul t mai verosimil e perspectiva ca România i Bulgaria, în anii imediat urm tori integr rii, s devin o imens pia de desfacere pentru c p unele spaniole, brânza fran uzeasc , vinul portughez i - de ce nu?! - pentru puii brazilieni. Totul va depinde de subven ii ce nu au cum s avantajeze o agricultur disipat ca a noastră , în condi iile în care rile UE sunt angajate într -o competi ie ame itoare a **cantit ii**, în defavoarea **calit ii**.

Gérard Onesta, vicepre edintele Parlamentului European, fiu, nep ot i str nepot de ran, aprecia c - pe moment - România ar mai avea ansa de a dobândi o “agricultur vie”, înc se mai poate salva. E foarte posibil ca înaltul personaj s aib dreptate. Dar...mai târziu?! Pe de alt parte, nimeni nu ne spune cum put em evita un dezastru care - iat - a lovit agricultura din Ungaria, dup integrare, în condi iile în care ara vecin st tea mai bine decât noi la multe capitole. Acolo, **pia a liber** a câ tîgat rapid teren, spulberând sectoarele slabe ale agriculturii maghiare. “**În multe ora e** - ne informeaz Miklos Kis, membru al Asocia iei Fermierilor Maghiari - **nici nu mai vezi fructe i legume produse în Ungaria**”² Gospod riile r ne ti tradi ionale au fost falimentate în favoarea importurilor masive. Ce au avut de câ tîgat, din asta, **oamenii p mântului** - se în elege de la sine...

Dincolo de aspectele pragmatice ale acestei integr ri – de neocolit - se mai pune problema conserv rii realit ilor etnografice, a valorilor culturale autohtone: obiceiuri, cîntece, o l rit, coregrafie popular . Chiar dac , în principiu, UE încurajeaz diversitatea cultural , prin interven ia brutal în via a comunit ii, ea poate ucide aceste valori, înc vîi³. Cu toat dreptatea, afirm acela i Gérard Onesta:” **Dac , aderând la UE, românul i i abandoneaz modelul cultural, nu se arat mândru de a fi român, i accept s - i sacrifice satele, industria, agricultura, mediul i tradi iile, doar de dragul acestei ader ri, atunci România ar face**

² -Miklos Kis, în *Formula AS*, an XV, nr. 676, iulie 2005, p. 3.

³ -În Japonia anulul 2005, care nu e silit i nu se sile te s între în nici o “uniune” p guboaș , exist câteva zeci de oameni, pe care japonezul, c e ran sau ministru, îi respect absolut i îi nume te, cu pleciuni repetate, pân la p mânt, “**oamenii împ ratului**”: ei sunt p str torii OFICIALI(adic , prin decret imperial!!!) celor câteva zeci de me te uguri tradi ionale japoneze...(n.red.)

mai bine s nu intre în UE”⁴. Nimic mai adev rat. Trist e doar c o spune un str in, în loc s o afirme un român; deprimant e c aproape nimeni nu discut , cu responsabilitate i respect pentru adev r, aceste lucruri dureros de adev rate, politicienii i gazetarii limitându-se - în interven iile publice - la aspecte generale, jonglând cu adev ruri par iale i mistificând o realitate care ar putea deveni terifiant .

...Îi întâlnim peste tot, atât ia câ i au mai r mas: cu obrajii br zda i de multele griji, t ia i de linii dure, cu ochii aproape stin i, apлека i de spate, c lcând greoi i grav, ignora i i marginaliza i, lovi i de apele tic loase, de grindini i tornade, de nemernicia guvernân ilor i a oamenilor politici, de neîn elegerea celor care au uitat cine sunt adev ra ii st pâni ai acestor p mântur i.

prof. **Mircea Dinutz**, Colegiul Na ional “Unirea”-Foc ani

***

paradidactica

R ZBOI DESCHIS INCULTURII I MITOC NIEI

Motto:”*E pe placul lumii s vorbe ti despre fleacuri ca de lucruri serioase i de lucrurile serioase ca de fleacuri.*”(Montesquieu – 1689-1755)

De vreo câ iva ani, coala Româneasc , în loc de a fi t râmul binecuvântat de Dumnezeu, în care s fie educat viitorul Neamului Românesc, a devenit locul unor nesfâr ite i proverbial -penibile experimente, în care au înflorit diletantismul, cabotinismul, indiferentismul, libertinismul, la toate nivelurile. Revista **CONTRAATAC** a semnalat aceste periculoase derapaje, înc de la apari ia sa – i a luat atitudine împotriva permanentei degrad ri a sistemului educa ional românesc, cu riscul de a fi eticheta i în fel i chip (extremi ti, pasei ti, fundamentali ti etc.) i chiar cu riscul desfiin rii revistei, de c tre ni te oameni care nu în eleg ni mic din criza de con tiin i identitate a înv mântului românesc. **Cu orice riscuri, noi vom lua atitudine, în continuare, semnalând tot ceea ce pericliteaz coala Româneasc , de la legisla ia abuziv , la agresiunea prostului gust, a imposturii, incultu rii i mitoc niei.** Aceste din urm dou aspecte le consider m cele mai nocive, cu cea mai mare capacitate de penetrare a mediilor colare i cu rezultatele cele mai durabile în timp, întrucât ac ioneaz asupra structurilor mentalului colectiv.

Acela i filosof iluminist Montesquieu scria c “exist dou feluri de oameni: cei care gândesc i cei care se distreaz . “ Din p cate, nimic mai adev rat, întrucât cei care (înc) gândesc sunt tot mai pu ini, iar cei care(se) distreaz cu surogatele inculturale - sunt tot mai mul i. coala nu a fost evitat de aceast agresiune a inculturii i a mitoc niei, venit sub masca toleran ei i a diversit ii. Ea este acum mediul propice în care se etaleaz vestimenta ia de plaj , se fac schimburi de tiri mondene, se fre doneaz refrenele celor mai în vog manele, se inverseaz “rolurile”(didactice i...identitar -fiin iale) i...toate câte mai sunt i pe care le cunoa tem. Exponente de vaz ale scursorilor societ ii fac tot posibilul s conving pe gur -casc , cum se pot face bani, **mai ales** în absen a educa iei. Îi vedem permanent la TV cum peroreaz i -i jignesc pe intelectualii inu i la limita existen ei. **Modelele preferate ale adolescen ilor no tri sunt, cu pu ine excep ii, ni te m se rici jalnici, indivizi degenera i, care n-au nimic în comun cu spe a uman .** În definitiv, nu tiu dac societatea româneasc i-a dorit ceea ce are, dar, în mod sigur, a primit ceea ce a meritat...

În aceste condi ii i-a propus revista **CONTRAATAC** s îndrepte lacunele din educa ia elevilor i s suplineasc r ul produs de “educa ia” f cut la col ul str zii, în cârciumi i la unele posturi TV. (Sub masca libert ii de exprimare, se revars , permanent, dejec ii inculturale asupra celor care, din varii motive, nu pot discerne valoarea de nonvaloare). Am considerat c aceasta este misiunea noastr : nu suntem naivi, tim c este foarte grea(n.red.: grajdurile lui Augias⁵...) - dar, pe cât ne în puterile, am dori s-o îndeplinim cu succes. Suntem încredin a i c valorile colii Române ti vor re -ie i la suprafa , datorit str daniei minuna ilor dasc li care mai vegheaz la c p tâiul destinelor Viitorului Românesc. **Suntem pu ini, dar f r voîn i credin nu se poate face nimic.** Dumnezeu s ne ajute!

prof. **C t lin Mocanu**

***

⁴ -Gérard Onesta, în **Formula AS**, an XV, nr. 675, iulie 2005, p. 3.

⁵ -A cincea “munc ” a lui Herakles -Hercule, constând în cur area grajdurilor regelui Augias, murdare de la 3.000 de vite, cu gunoi acumulat 30 de ani, care trebuia înl turat într -o zi...

INADAPTARE I CAUZALITATE PSIHOSOCIAL , ÎN COMPORTAMENTUL PERTURBATOR AL ELEVILOR

1-Generalit i. Definirea terminologiei specifice

Noile restructur ri survenite dup 1989, au marcat schimb ri profunde, atât la nivel colar, profesional, educa ional, cât i în ansamblul societ ii române ti. Aceste modific ri, nu întotdeauna pozitive, au generat, în planul colii, apari ia unor fenomene negative la elevi, precum **devierile comportamentale**, cu toate formele lor. Acestea sunt rezultatul interac iunii unor **cauze individuale i sociale**, cu o serie de **condi ii favorizante**, asupra c rora vom insista într-un num r viitor.

Devian a este o “form de comportament, caracterizat printr-o distan are semnificativ de la normele sociale stabilite pentru statutul social respectiv”(R.K.Merton, 1961). Întrucât un conformism total la normele morale i legale e doar un deziderat, exist o margine de toleran social fa de comportamentele deviate, aparente sau ascunse (latente), care nu pericliteaz semnificativ bunul mers al societ ii. În cazul în care comportamentul deviant manifestat pune în pericol valorile fundamentale ale societ ii respective (via a oamenilor, proprietatea, ideile etc.), devian a devine infrac iune, delincven sau crim i e sanc ionat ca atare de societate, ori ia expresia extrem a comportamentului deviant(anormal), care atrage dup sine nu sanc iuni, ci mai mult demersuri terapeutice medicale”.⁶

Devierile comportamentale la elevi reprezint , în aceast ordine de idei, aspecte particulare ale devian ei sociale. Aceste devieri comportamentale î i au originea în fenomenul de inadaptare, ca “stare temporar sau cronic a unui individ ce se manifest în incapacitatea sa de a se acomoda adecvat mediului s u biotic, abiotic sau/ i social(familial, colar, profesional etc.) . Ea se poate manifesta ca inadaptare colar , profesional , în munc , institu ional , la grupul social restrâns, cultural – toate aceste forme având în comun faptul gener rii de insatisfac ii subiectului, de st ri tensionale cumulative i insuccese în ac iuni sau în rela iile cu semenii”.⁷ În al i termeni, inadaptarea desemneaz incapacitatea persoanei de a realiza, în mod echilibrat, procesele de “asimilare”(transformarea condi iile mediului, în func ie de scopurile i aspira iile individuale ale persoanei) i “acomodarea”(modificarea comportamentului persoanei în func ie de exigen ele mediului socio -cultural).

Inadaptarea comportamental a unor elevi vizeaz , în principal, tulbur rile de rela ionare a elevilor în cauz – cu p rin ii, profesorii, colegii - i înc lcarea regulilor colectivit ii colare i extra colare. Paleta acestor tulbur ri e larg , ea cuprinzând atât modific ri comportamentale mai pu in grave, sub raport juridic(penal), dar sup r toare, de tipul: minciun , inconsecven comportamental , violen verbal , copiatul la ore, fumatul ostentativ, bruscarea, de c tre b ie i, a fetelor, refuzul de a saluta, diferite atitudini nonconformiste - cât i abaterile grave de la normele morale i legisla ia penal , cum sunt: furtul repetat, vagabondajul, ac tele de spargere sau tâlh rie, consumul curent de alcool sau droguri, prostitu ie etc. Profesorii se confrunt , de obicei, cu tulbur rile de conduit mai u oare, neinfrac ionale, în sensul propriu al termenului, dar destul de r spândite sunt, în ultimul timp, i abaterile severe de conduit , care cer mult timp i efort, pentru a fi eradicate.”⁸

Este evident c , atât devian a, cât i fenomenul de inadaptare, ar fi inexistente în lipsa cauzalit ilor psihosociale, ca “rela ie dintre dou evenimente, unul (ca uza) fiind prioritar în timp i determinând producerea celuiilalt(efectul). Cauzalitatea psihosocial exprim tocmai faptul c nimic nu exist în societate care s nu aib coresponden e, componente i implica ii psihosociale, faptul c omul nu e numai recep tor de influen e sociale, ci i un subiect activ, care concur la producerea fenomenelor sociale.”⁹

2.Comportamentul perturbator al elevilor. Analiza structural a cauzalit ii

Cercet torii fenomenului, atât cei din zona psihopedagogic , cât i cei ai psihopatologiei cotidianului, sus in c e tot mai dificil de stabilit cauzele care îi determin pe elevi s aib un comportament perturbator.¹⁰ În

⁶ -****Dic ionar de psihologie social* , Buc., 1981, p. 79.

⁷ -Ibidem, p. 114.

⁸ -Analiza formelor inadat rii colare i a factorilor care le explic , la T.Rudic , *Devierile comportamentale i combaterea lor*, în A.Cosmovici, L.Iacob coord., *Psihologia colar* , Ia i, 1999, pp. 107-115.

⁹ -****Dic ionar de psihologie social* , p. 45.

¹⁰ -L.Cohen, L.Manion, *A Suide to Teaching Practice* , Rontledge, Londra, 1989.

Occident, cercetările asupra problematicii comportamentului perturbator al elevilor sunt avansate ¹¹, în vreme ce la noi analiza cauzelor, dar mai ales soluțiile oferite sunt, trebuie să recunoaștem, destul de timide. Ele sunt circumscrise problematicii managementului clasei, așa cum procedează, de pildă, E.Joi și E.Stan, dar și alii autori.¹²

Cercetătorul E.Stan, într-o lucrare apărută de curând, analizează cele mai semnificative contribuții din literatura de specialitate occidentală, asupra cauzelor comportamentului perturbator al elevului. Astfel, el susține, într-o secțiune a studiului său, că se poate realiza o tipologizare nu foarte precisă a cauzelor comportamentului inadecvat în clasă, eficientă mai ales pentru profesorii tineri, recurgând la concluziile unui studiu elaborat de M.Saunders:

1. Anticipa ie în raport cu coala. Întrucât nu face parte din anticipările lor, coala devine irelevant pentru unii elevi, iar uneori, chiar “agasant”. În astfel de circumstanțe, profesorul nu poate recurge la tradiția scrisă sau nescrisă a colii, la regulile negociate împreună cu clasa etc. – deoarece, în cazul elevilor aflați în această situație, pedepsele decurgând din transgresarea respectivelor tradiții, norme etc., devin irelevante, în plan educativ. În acest caz, profesorul trebuie să rezolve 2 probleme: mai întâi, creșterea relevanței, a sensului muncii colare, apoi evitarea conflictelor de interes cu respectivii elevi. Relevanța colii pentru reușita în viață (mai ales echivalată cu un standard economic ridicat), pare cu totul pusă sub semnul întrebării azi, iar munca profesorilor capătă, uneori, accente sisifice.

Rămâne posibilitatea motivării elevilor prin intermediul unor factori proprii instituției colare, posibilitate care solicită multă energie din partea profesorilor și prin intermediul creșterii nu se obțin totdeauna rezultate semnificative. Este utilă soluția oferită de cercetătorul american K.Moore, prezentată într-o lucrare apărută în 1992:

- A avea așteptări maxime, în raport cu elevii. Cercetările au relevat că elevii au tendința de a fi lași în lămea așteptărilor profesorului. În acest caz, aceste așteptări pot fi utilizate pentru motivarea elevilor;

- A oferi, prin exemplul propriu, un model pentru comportamentele dorite. Urmând exemplul profesorului, elevii își vor schimba propriul comportament;

- A împărtăși elevilor așteptările sale; e recomandabil ca profesorul să comunice elevilor scopurile pe care le urmărește, mijloacele și strategia pe care intenționează să le utilizeze în acest scop, pentru a-i implica atât în procesul de fixare a obiectivelor, cât și în acela de proiectare a mijloacelor și a strategiei adecvate. Această implicare determină asumarea de responsabilități din partea elevilor și creșterea semnificativă a întăririlor pozitive, ca urmare a atingerii obiectivelor propuse;

- A stabili o atmosferă pozitivă, de empatie pentru fiecare elev în parte, dar fără a pierde din vedere centrarea lor pe ceea ce trebuie făcut în clasă;

- A implica elevii în mod activ, utilizând astfel disponibilitatea lor naturală, de a face ceva;

- A releva foarte clar că merită să învețe, că fiecare lecție transmite ceva important, decisiv pentru viața elevilor;

- A cultiva încrederea în sine a elevilor. Oricine vrea să se simtă prețuit și respectat;

- A utiliza interesele: cunoaștințele anterioare ale elevilor, plecându-se de la ceea ce a devenit aproape un truism în educație: elevul acordă atenție mult mai mare și se implică mai mult, dacă subiectul are o legătură vizibilă cu experiența și interesele sale;

- A utiliza ideile elevilor, pentru că în acest caz interesul și implicarea lor vor fi mai mari;

- A utiliza curiozitatea naturală a elevilor;

- A provoca elevii prin solicitările la care trebuie să răspundă;

- A utiliza întăririle, pentru a recompensa comportamentele dezirabile;

- A utiliza instruirea individualizată, adică a realiza o proiectare diferențiată a activităților de învățare, în funcție de interesele, nevoile și abilitățile elevilor;

- A utiliza competiția, întrucât, în mod natural, elevilor le place să intre în competiție și câștige, să fie cei mai buni;

- A reduce anxietatea elevilor; elevii neli năuți nu se pot concentra pe activitatea de învățare.¹³

---

¹¹ -H.Conelius, S.Faire, *Trăirea și rezolvirea conflictelor*, Buc., 1996; M.Denscombe, *Classroom Control: A Sociological Perspective*, Londra, 1985 etc.

¹² -E.Joi și E.Stan, *Managementul colar. Elemente de tehnologie managerială*, Craiova, 1995; idem, *Management educațional. Profesorul-manager: roluri și metodologie*, Iași, 2000. E.Stan, *Managementul clasei*, Buc., 2003. R.M.Iucu, *Managementul și gestionarea clasei de elevi*, Iași, 2000.

¹³ -K.Moore, *Classroom Teaching Skills*, McGraw-Hill, Inc., New York, 1992, apud E.Stan, op. cit., pp. 49 -50.

Conflictele de interese sunt generate de discrepan a între sistemul de valori, interese, nevoi ale elevilor - i sistemul pe care-l reprezintă /întruchipează profesorul. Calea cea mai potrivită pentru rezolvarea unui astfel de conflict de interese pare a fi **negocierea**.

Procedura de negociere cuprinde 4 pași:

a-confruntarea pozițiilor - exprimarea deschisă a sentimentelor, de către ambele părți; sentimentele trebuie orientate către problemele implicate, și nu către persoane;

b-definirea conflictului în termeni acceptați de ambele părți - în acest scop, centrarea trebuie făcută pe comportamente, și nu pe caracteristicile indivizilor, pe probleme și nu pe persoane. De aceea, conflictul trebuie definit ca o problemă de rezolvat, și nu ca o bătălie de câștig;

c-stimularea dorinței de comunicare - ceea ce va avea ca efect: reducerea suspiciunii și neîncrederii, mai bună în alegerea punctului de vedere opus, perceperea în termeni pozitivi a conflictului; acceptarea mai rapidă în alegerii cu partea adversă, devenit acum partener de negociere;

d-negocierea și adoptarea unei perspective comune de abordare a conflictului - aceasta presupune detașarea de poziția inițială și disponibilitatea de a privi problema și din punctul de vedere al celuilalt.

2.Nevoia de recunoaștere socială . Este resimțită mai ales din partea colegilor. Unii elevi simt nevoia unor întăriri periodice, care să le ateste ascendența pe care o deține printre colegi. Acest lucru se poate realiza cel mai ușor provocând autoritatea profesorului; dacă provocarea nu este acceptată, prin contaminare, orice elev va crede că poate sfida autoritatea profesorului, iar clasa va fi scăpată de sub control.

3-Izolarea socială . Unii elevi, mai labili psihic, simt nevoia acută de a fi doriți și acceptați de către colegii lor; pentru că se integrează mai greu, de obicei sunt marginalizați, ceea ce le provoacă un mimetism exagerat, în raport cu comportamentul grupului; în dorința de a fi cu membrii grupului, vor exagera, provocând profesorului dificultăți de control.

4-Comportamentul impulsiv . Este caracteristic acelor elevi care par incapabili să anticipeze consecințele faptelor lor. Lipsiți de o socializare adecvată, incapabili să reprimă pornirea de a provoca, acești elevi pot constitui o problemă dificilă pentru profesor. La concluziile lui Saunders, se pot adăuga și cele ale lui W. Gnagey, publicate într-o lucrare apărută în 1981, la Londra și New York.¹⁴

5-Ignorarea regulilor . Nu presupune neapărat ignorarea lor cu bună știință. Instituirea unui sistem de reguli cere timp și, oricum, întotdeauna va funcționa un sistem formal(mai strict) și unul actual(mai lejer). Regulile actuale(cele care funcționează de fapt) se instituie de multe ori prin "preșurările" pe care elevii le fac asupra profesorului, pentru a vedea în ce măsură acesta renunță la sistemul formal.

6- Conflictele între sistemele opuse de reguli . Acestea apar atunci când un elev posedă seturi opuse de reguli, deoarece unul poate permite ceea ce altul interzice. De obicei, un elev posedă un set de reguli pentru coală, unul pentru acasă și unul pentru grupul de prieteni din care face parte. Invariabil, setul de reguli mai lejer este cel de acasă. Ciocnirea dintre aceste ierarhii diferite poate genera comportamente deviate, dacă profesorul nu observă la timp acest lucru și nu ia măsurile adecvate.

7-Transferul afectiv . Un comportament nepotrivit în clasă poate fi acceptat acasă, sau cu prietenii. Pe lângă transferul de comportamente, elevii pot opera și un transfer afectiv. Astfel, antipatia resimțită față de tatăl său, de pildă, poate acționa prin transfer asupra profesorului, prin intermediul lui, asupra colii, în general. Transferul negativ, cu efecte negative în comportament - se produce mai ales când apar probleme în familie: divorț, separarea părinților etc.

J.Thurston, J.Feldhusen și J.Benning¹⁵, într-un studiu publicat în 1973, menționează, pe baza unor cercetări efectuate în SUA, următorii factori proprii mediului familial, care induc un comportament perturbator în clasă:

- regulile tatălui sunt prea lejere, prea stricte sau lipsite de coerență;
- supravegherea pe care mama o exercită este, în cel mai bun caz, corect, dar poate fi și total inadecvată;
- părinții manifestă indiferență, uneori chiar ostilitate, față de copii;
- membrii familiei sunt angrenați în medii socio-profesionale diferite și au prea puține lucruri în comun;
- părinții nu vorbesc despre copii și problemele lor;
- relațiile soției sunt reci, ori nu sunt relații de egalitate;
- dezaprobările părinților sunt cu mult mai numeroase decât încurajările;
- mamele sunt nefericite în mediul în care trăiesc;
- când copiii greșesc, sunt pedepsiți; în aceste perioade, autocontrolul este mai dificil;

¹⁴ -W.Gnagey, *Motivating Classroom Discipline*, Macmillan, Londra, Collier-Macmillan, New York, 1981, apud E.Stan, op. cit., p. 51.

¹⁵ -J.Thurston, J.Feldhusen, J.Benning, *A longitudinal study of delinquency and other aspects of children's behaviour*, în *International of Criminology and Penology*, 341-51, 1 nov. 1973, apud E.Stan, op. cit., p. 52

-pentru a-și masca dezinteresul, pentru a-și prefera și crea o influență hotărâtoare asupra copiilor lor sau a colegii/prietenii;

-timpul liber al profesorilor este lipsit de semnificații pozitive.

8-Agresivitatea umană în școală, care trebuie luată în considerare, deși mulți reprezentanți ai teoriei elor socio-umane negă existența ei. Se preferă ipoteza rolului hotărâtor al mediului social în provocarea și potențarea agresivității umane, deoarece adepții acestei teorii mizează pe educație, dar ignoră fondul genetic al individului în pregătirea pentru competiții, în lupta pentru supremație.

9-Anxietatea poate genera comportamente inadecvate, ca o formă de apăsare împotriva unor situații proprii mediului educațional: examinări, situația de a vorbi în fața clasei, de a se aștepta judecata de colegi etc.

10-Modul de manifestare al profesorului poate crea, de multe ori, probleme de disciplină, în loc să le rezolve. Iată câteva atitudini neadecvate, evident, nedorite:

-de asuprire a elevilor, plecând de la premiza că ordinea este alfa și omega în educație;

-de ignorare disprețuitoare a elevilor;

-de evaluare a elevilor în termeni constant negativi și depreciativi.

Pentru profesorii britanici¹⁶, principalele cauze ale comportamentului perturbator sunt:

-mediul familial; presiunea colegilor; lipsa de interes pentru o anumită disciplină de studiu; dezinteres pentru școală, în general; instabilitatea psihică /emoțională a elevilor; lipsa abilității de a lucra în clasă; revolta împotriva autorității adultului; lipsa de apreciere pentru propria persoană; lipsa de afecțiune pentru profesor; utilizarea drogurilor.

Pentru contracararea acestor cauze, profesorii britanici au atenționat că profesorul trebuie să dispună de anumite calități și de oportunități din partea celorlalți factori implicați:

-să posede o personalitate pozitivă; să folosească metode de predare eficiente; stabilirea și menținerea unor standarde comportamentale eficiente; să dispună de sprijinul directorului, pentru măsurile disciplinare luate de către profesor; să aplice consecvent standardele de comportament tuturor elevilor; să dispună de sprijinul profesorilor; "tratarea" cauzelor comportamentale inadecvate; să dispună de influență pozitivă a directorului; să adopte măsuri stricte de respectare a disciplinei instituite în școală.

K.P.Kasambira, într-o lucrare publicată în 1973¹⁷, consideră că principalele cauze ale problemelor disciplinare sunt proprii câmpului educativ școlar și se pot grupa în **probleme legate de profesor** și **probleme legate de elev**.

I-Probleme legate de profesor. De obicei, profesorii nu agreează ideea că propriul lor comportament poate constitui sursa unor probleme de disciplină, dar ecul în înțelegerea și obiectivarea unui scenariu didactic relevant determină, uneori, incidente neplăcute în clasă; între factorii care pot determina probleme de comportament în sala de clasă, Kasambira amintește:

A.Lipsa de experiență. Profesorii începători nu știu cum să interacționeze cu un anumit grup de elevi, sau nu știu cum să reacționeze, în anumite situații concrete, iar efectul este, cel mai des, perturbarea activităților din sala de clasă.

B. Probleme de comunicare. Profesorul comunică într-un mod neașteptat așteptările sale, în raport cu elevii și cu performanțele intelectuale ale acestora, ceea ce va lovi în nevoia lor de respect de sine și va anula rolul de factor de motivare al propriilor așteptări.

C. Diferențe de atitudine. Un management eficient al clasei presupune acceptarea diferențelor de opinie dintre profesori și elevi.

D.Probleme personale.Recomandarea cel mai des auzită este ca profesorul să-și "lase"problemele personale la ușa clasei de clasă; doar în aceste condiții își poate utiliza întreaga energie pentru a crea o atmosferă stimulativă, favorabilă procesului de învățare.

E. Proiectarea. În absența proiectării, lecția se desfășoară la întâmplare și nu sunt rare situațiile în care profesorul intră în clasă fără a avea un proiect, o structură clară a activității anticipate.

F. Resurse materiale adecvate. Diferențierea experiențelor de învățare este strâns legată de prezența unui curriculum suficient de personalizat, dar și de prezența resurselor materiale adecvate, care să constituie împreună premisele unui învățământ activ, individualizat. În aceste circumstanțe, elevul se va implica în activitățile desfășurate în cadrul lecției, ceea ce va reduce la minimum situațiile conflictuale în sala de clasă.

¹⁶ -R.Dierenfeld, *Classroom Disruption*, în *English Comprehensive Schools*, Minnesota: Macalester College Education Department, 1992, apud E.Stan, op. cit., pp. 53-54.

¹⁷ -K.P. Kasambira, *Lesson Planning and Management*, Longman Group Limited, Essex, 1973, apud E.Stan, op. cit., pp. 54-57.

G. Mediul. Sala de clasă cuprinde mediul fizic și mediul emoțional; altfel spus, se poate vorbi de 6 factori care constituie mediul educațional: profesorul, elevul, strategiile și tehnicile instructive, conținuturile, mediul social și mediul fizic.

În ceea ce privește mediul fizic, profesorul ar trebui să aibă în vedere iluminatul, aranjamentul mobilierului, curățenia și temperatura.

II-Probleme legate de elevi. Elevii sunt inițialii frecvenți ai situațiilor conflictuale în sala de clasă. Astfel:

A.Presiuni din partea colegilor. Pot juca un rol pozitiv (prin interacțiunile pe care le presupun, ajută la socializarea rapidă și adecvată a elevilor), dar pot juca și un rol negativ (generând revoltă împotriva regulilor clasei, a profesorului, a colii în general, revoltă care va strânge aderenți, datorită nevoii de afiliere a elevilor).

B. Absența succesului școlar. Elevii care obțin de regulă rezultate mediocre la învățură trăiesc sentimentul insuccesului, al neputinței de a se încadra în ritmul impus de colegii și sfârșesc prin a-și pierde interesul pentru valorile colii. Conștientizarea unei situații de acest tip, la care se adaugă deplasarea interesului către domenii care îi permit să obțină unele succese (unele aflate la limita legalității), constituie un mediu favorabil pentru izbucnirea conflictelor în sala de clasă.

C. Hrana și somnul. Un mediu familial ostil și care neglijează nevoia de hrană și de somn a elevului – devine premiza unor posibile stări conflictuale, datorită unei munci intelectuale de slab calitate și a unei dispoziții ușor iritabile.

D. Plictiseala. Mediul școlar pare cenușiu, anost, plicticos, în comparație cu cel extrașcolar. Gradul de plictiseală este accentuat și de lipsa de legătură dintre conținutul celor predinate la clasă și interesele reale ale elevilor, la care se adaugă un învățământ pasiv și absența unor materiale auxiliare, adecvate. Plictiseala este una dintre cauzele majore ale problemelor minore de comportament.

Kasambira consideră că profesorii tineri au, în primul rând, probleme legate de disciplină și nu neapărat unele referitoare la competențele tehnice, care vizează deprinderile sau conținuturile specifice obiectului de studiu respectiv.

Conceptul de “disciplină” a primit accepții diferite, în perioade de timp diferite. Astfel, cu nu prea mulți ani în urmă, disciplina școlară era asociată cu liniștea, în timp ce, în prezent, disciplina nu se mai asociază neapărat cu liniștea: “expunerile și demonstrațiile presupun un grad mare de concentrare, deci de liniște; edinele de lucru la diverse cercuri, activitățile de laborator presupun o activitate mai relaxată, caracterizată de zgomote specifice; cu alte cuvinte, în clasele de astăzi, grupuri de băieți și fete pot fi văzute discutând despre munca lor, în timp ce alții se deplasează **cu treabă** prin sala de clasă, iar alții lucrează singuri la proiectele lor. Scena se aseamănă cu aceea dintr-un birou sau dintr-o firmă mare, în cadrul căreia se îndeplinesc mai multe activități în același timp.”¹⁸

Acest concept nou al disciplinei i-a determinat pe unii autori să creadă că ordinea nu este necesară – mai mult, că este chiar dăunătoare. Aceste afirmații sunt lipsite de orice suport, atât teoretic, cât și practic: “sala de clasă este un spațiu destinat învățării; orice distragere a atenției împiedică sau întrerupe experiențele educaționale, fapt pentru care nu trebuie tulburate; **ordinea este o nevoie**; diferența dintre sala de clasă de ieri și cea de azi vizează tipul de ordine – iar nu abolirea ordinii.”¹⁹

3. În loc de **CONCLUZII**. Prezentăm, în final, concluziile studiului lui E.Stan, având, concomitent, convingerea că încercarea noastră va fi utilă cititorilor, atât profesori, cât și elevi: “Scopul pe termen mediu și pe termen lung în ceea ce privește disciplina este interiorizarea codurilor comportamentale – valorice ale comunității și crearea autodisciplinei individului; de aceea, un cod al comportamentului în sala de clasă, elaborat serios, cu grijă, poate aduce o contribuție vitală la dezvoltarea unor standarde comportamentale dezirabile, atât în interiorul colii, cât și înafara acesteia. Problema nu este tocmai simplă, dacă luăm în considerare că în familie sau în cartierul de unde provin, elevii întâlnesc standarde și criterii inacceptabile pentru sala de clasă, sau pentru imperativele profesorilor; în competiție cu atractivitatea acestora, profesorul trebuie “să se bazeze pe caracterul rezonabil și pe fiabilitatea standardelor din sala de clasă – și mai puțin pe autoritate” – cu alte cuvinte, elevii trebuie puși în acele situații care să le arate că este mult mai profitabil ca să respecte standardele comportamentale acceptate de profesor, printre altele și pentru că acestea sunt considerate dezirabile de comunitatea în cadrul căreia trăiesc.

prof. *Cătălin Mocanu*

***

¹⁸ -Ibidem, p. 101, apud E.Stan, op. cit., p. 56.

¹⁹ -Ibidem, p. 102, apud E.Stan, op. cit., pp. 56-57.

istoria m rturisitoare

FAPTE IMO TENIRI - PERSONALIT IALE ISTORIEI NA IONALE

CONSIDERA II ISTORICO-LINGVISTICE ASUPRA VOIEVODULUI VLAD EPE . DE-CONSTRUC IA “MITULUI” DRACULA

Figur proeminent a Istoriei Na ionale, dovedit , cu timpul, cvasi - legendar , personalitatea i opera istoric a lui Vlad epe (1448; 1456-1462; 1476-1477) au preocupat pe mul i istorici i cercet tori(1), pentru a le descifra esen a i tr s turile. Înc din timpul zbuciumatei sale vie i, Vlad epe s-a bucurat de o mare faim european , manifestat printr-o abundant produc ie literar , r spândit înc din a 2 -a jum tate a celui de-al XV-lea veac în Europa central-r s ritean . Personalitatea sa complex , puternic i, într-o oarecare m sur , contradictorie - a devenit celebr înc din timpul vie ii, când regel e maghiar Matia Corvin (1458-1590) - care primise mari subsidii din partea Apusului, pentru a sus ine lupta anti -otoman - a ini iat o ampl campanie propagandistic de discreditare a domnitorului român. În acest sens, regele Ungariei a încurajat difuzarea în Europa a a a-numitelor nara iuni germane (sau s se ti), care urm reau s -l compromit pe domnitorul rii Române ti, din cauza m surilor aspre adoptate, de acesta, împotriva negustorilor sa i . Drept r zbnare, povestirile au prezentat, cu multe ex ager ri, numai faptele de cruzime din via a voievodului, înf i at ca un om crud, sadic, care nu ar fi urm rit decât satisfacerea instinctelor sale, de o cruzime patologic .

Paralel cu i independent de aceste produc ii, utilizate în scop propagandistic, i care au creat, în jurul numelui de **Dracula** trista faim de tiran, crud i sângheros, au existat i alte tradi ii, care -i apreciau lupta pentru dreptate. În afara unor cronicari str ini, precum **Antonio Bonfini** sau **Laonic Chalcocondil** - aceast latur a personalit ii lui Vlad epe a mai fost pus în lumin de autorul necunoscut al **Povestirilor slavone**, privitoare la via a lui Dracula. Manifestând o mare admira ie fa de voievod, acest cronicar a înregistrat câteva legende despre via a i faptele sale, prezentându-l ca pe un domn aspru, dar drept. “Aceste legende au r spândit, în r s ritul Europei, faima unui alt Dracula, v zut ca un model de suveran autoritar, un justi iar care folosea m surile cele mai aspre, pentru înt rirea puterii centrale, pentru î ntronarea ordinii i a cinstei, în ara pe care o conducea.”(2)

1-Repere biografice

În continuare, prezent m câteva coordonate ale biografiei viteazului voievod muntean, f r de care faptele sale nu ar putea fi în elese.

Anul mor ii lui Vlad epe -Dracula este incert, istoricii avansând, ca date posibile: 1428(C.C.Giurescu), 1429(C.Rezachievi), 1430-1431(N.Stoicescu), iar ca loc - cetatea Sighi oarei, unde tat l s u, viitorul domnitor Vlad Dracul (1437-1442; 1444-1447), era pribeag. Mama sa, Anastasia, era una dintre fiicele domnitorului moldovean Alexandru cel Bun(1400 -1432). În 1442 este adus ca ostatec, împreun cu fratele s u mai mic, viitorul domnitor Radu cel Frumos (1462 -1473; 1473-1474; 1474; 1474-1475), la curtea sultanului Murad al II-lea(1446-1451), în schimbul eliber rii lui Vlad Dracul, din închisoarea de la Galipoli - dup care sultanul îi trimite pe cei 2 fra i în cetatea Nimfeon(Egrigöz), din vilaietul Ghermiyan, în r s ritul Asiei Mici. R mâne aici, unde a înv at limba turc , se pare, pân dup moartea tat lui s u, în prima decad a lui decembrie 1447, decapitat în apropiere de Bucure ti, din ordinul voievodului Transilvaniei, Iancu de Hunedoara(1441-1456). În acela i an, dar în mod mai tragic, moare i fratele cel mai mare al lui Vlad epe , Mircea - care a fost întâi orbit, pentru a fi inapt succesiunii la tron, apoi fiind îngropat de viu, de c tre locuitorii Târgovi tei. (3)

La numai un an dup evenimente, profitând de împrejur ri i de ajutorul turcesc, încearc s ob in dom nia rii Române ti. În vreme ce domnitorul Vladislav al II -lea(1447-1456), instaurat de Iancu de Hunedoara în decembrie 1447, se afla cu acesta în campania antiotoman , care a culminat cu înfrângerea lor de la Kossovopolje, la 17-19 octombrie 1448, Vlad, având de partea sa sprijinul unor pa ale de la Dun re i, în special, ajutorul pa ei de Nicopole, cât i pe plan intern, climatul favorabil, oferit de alian a unor boieri credincio i familiei sale - reu e te s treac Dun rea i s se însc uneze la Târgo vi te, ca voievod. Prima domnie se încheie la scurt timp, dup 31 octombrie 1448, odat cu revenirea în ara Româneasc , din campania de la sudul Dun rii, a lui Vladislav al II -lea, a c rui st pânire de drept, în condi iile date, nu o întrerupr.(4).

Alungat de Vladislav al II-lea în nov. 1448, Vlad s-a refugiat în Moldova, la Petru al III-lea(1447;1448), cu care se înrudea, foarte probabil, pe linie maternă, rămânând aici până după moartea lui Bogdan al II-lea(1449-1451), la 15 octombrie 1451, după care, împreună cu Ștefan(cel Mare), trece în Transilvania, sub protecția lui Iancu de Hunedoara. La curtea acestuia, Vlad îl cunoaște pe fiul acestuia, Matia Corvin, viitorul rege al Ungariei.

Politica economică inițiată de Vladislav al II-lea, faptul că el nu-și ar tase solidaritatea față de Iancu, după înfrângerea de la Kossovopolje, iar pe de altă parte, găsirea în orașele transilvănene a unor dușmani care unelteau împotriva sa - au făcut ca relațiile dintre domnul muntean și Transilvania să cunoască o vizibilă deteriorare - în urma expediției lui Vladislav al II-lea în nordul Transilvaniei, asupra stăpânirilor lui Iancu de Hunedoara și a unor sate săsești, desfășurate înainte de 6 aprilie 1456, Vlad devine pretendent susținut de Iancu la scaunul țării Românești. Expediția pentru îndepărtarea lui Vladislav al II-lea, în condiții, altfel, necunoscute - despre care însuși el spune că și-a redobândit stăpânirea sa doar cu ajutorul lui Dumnezeu, fără sprijinul altora, a avut loc între 15 aprilie 1456, data ultimului document păstrat de la Vladislav al II-lea, și înainte de 3 iulie 1456, când Iancu de Hunedoara anunță scaunele săsești că încredințat apărarea lor lui "Vlad voievodul".

În urma campaniei sultanului Mehmed al II-lea (1451-1481) în țara Românească, din a 2-a jumătate a lui mai - sfârșitul lui iunie 1462, Vlad el a trebuit să lupte, înainte de 28 iulie 1462, cu Radu, fratele său mai mic. Luptele pentru tron, între cei doi frați, domnind concomitent, în două țări ale țării Românești, au durat până spre începutul lui octombrie 1462. De la începutul lui octombrie, până la începutul lui noiembrie 1462, Vlad el a petrecut peste 5 săptămâni la Sibiu și Brașov, discutând cu regele Matia Corvin. Acesta a folosit acuzele aduse de sași împotriva lui Vlad el, îndeosebi prin memoriul lui Johann Reudel, parohul Bisericii Negre din Brașov, în conflict de interese cu domnul muntean, încă din 1456, și scrisorile false, de "trădare", care i s-au atribuit lui el, al cătuite, se pare, de același paroh, adresate sultanului, marelui vizir și lui Ștefan cel Mare, pentru a justifica, în fața Europei, faptul că nu l-a ajutat pe Vlad, înfiat că vasalul trădător, în lupta cu sultanul, în vederea creșterii regele Ungariei primise banii "cruciadei" din mai toate statele catolice ale Europei.(5)

Planul areștării lui Vlad el a fost conceput de Matia Corvin în urma armistiului său cu Poarta, fiind îndeplinit când regele se afla la Brașov, înainte de 26 noiembrie 1462, răstimp în care domnul român a fost capturat pe drumul de întoarcere, la cetatea de hotar Piatra Craiului, de către comandantul boem, în slujba regelui maghiar, Jan Jiškra, din Brandys. După luarea în captivitate, Vlad el a fost dus la Alba Iulia, apoi, de aici, la Buda, în cele din urmă, la Viena, unde a fost găzduit în fostă reședință regală, vreme de 12 ani, de la sfârșitul lui 1462, până în 1474 sau 1475, când i s-a dat o locuință la Pesta. Înainte de 25 iunie 1475, el a fost investit de Matia Corvin ca voievod al țării Românești, spre satisfacția lui Ștefan cel Mare, care îi ceruse regelui eliberarea voievodului muntean. (6)

La 8 nov. 1476, Vlad el se afla din nou la Târgoviște, vechea sa capitală, de unde vestea că "am răsturnat pe vrăjmașul nostru Laiot"(7) [domnitorul Basarab Laiot cel Bătrân, 1475-1476, a patra domnie - ad. ns.], care, apoi, a fugit la turci. Din nefericire, această ultimă domnie s-a dovedit a fi, însă, la fel de scurtă ca și prima, dar, de această dată, sfârșitul a fost tragic. Neînfricatul voievod, lăsat singur în fața turcilor și a trădătorilor din interior, este ucis mîlește, de un complot al boierilor, partizani ai lui Laiot Basarab, la sfârșitul lui decembrie 1476 sau, mai curând, chiar la începutul lui ianuarie 1477.

Nu se cunoaște locul unde este înmormântat Vlad el, deși ipotezele istoricilor pendulează între Mănăstirea Snagov și biserica primei mănăstiri de la Comana. Oricum, după moartea sa violentă, a fost decapitat - capul fiind trimis, la Constantinopol, sultanului Mehmed al II-lea, ca semn că temutul său rival dispăruse.

2-"Voievod...pe nume Dracula, pe limba românească "(cronicile slavo-române)

Într-o lucrare apărută în 1989, pe care am citat-o mai sus, istoricul E.Stoian face o analiză pertinentă și minuțioasă numelui "Dracula", din care vom cita și noi, în cele ce urmează, valorificând și contribuțiile mai recente.

Numele voievodului țării Românești, Vlad al II-lea, din familia Draculeților, cunoscut în istoriografie ca Vlad el, este legat de ziua de 8 februarie 1431. În aceeași zi, tatăl său, Vlad I, unul dintre fiii lui Mircea cel Bătrân, se afla la Nürnberg, ca invitat al împăratului Sfântului Imperiu Romano-German și rege al Ungariei, Sigismund de Luxemburg(1387-1437). În timpul acestei vizite, Vlad I are onoarea de a fi investit cavaler al Ordinului cruciat al Dragonului (**Ordinis Draconis**), pentru meritele sale de a fi protejat catolicismul împotriva turcilor. Dintre membrii străini ai Ordinului, alături de Vlad I, s-au numărat Vladislav, regele Poloniei și Lazarovici, despotul Serbiei.

Ordinul militar al Dragonului reunea, la început, 24 de baroni - și fusese înființat, la 14 decembrie 1408, de către împăratul Sigismund de Luxemburg și soția sa, Barbara, pentru protejarea catolicismului occidental,

contra ereticilor și necredincioșilor, contra huișilor, cât și în vederea unor cruciade antiturcești. (8) La ceremonii, cavalerii Dragonului aveau costume de culoare roșie închisă, cu mantie de mătase verde, iar în zilele de vineri purtau costumație neagră. Purtau la gât coaliere formate din 2 lanțuri de aur, unite printr-o cruce cu bară dublă, ce susținea un dragon. În lungul acestei cruce cu dragon, era închisă inscripția **“O, quam misericors est Deus”** (“O, cât de milostiv este Dumnezeu”), iar pe laturile ei **“Pius et justus”** (“Bun și drept”).(9)

Așa cum remarca V. Pârvan, simbolul dragonului (lat. “draco”) era frecvent în arta preistorică a euro-asiaticilor(10) și a fost folosit mai târziu ca motiv heraldic, în diferite blazoane de familie sau de orașe. În antichitatea romană, dragonul, animal fantastic, a fost dedicat zeiței Minerva, semnificând ideea curățării, în elepciunea – nu adorm niciodată. În creștinism, dragonul personifică spiritul malefic: forța demonică. Cavalerii medievali l-au adoptat ca pe un simbol al unor obstacole ce trebuiau învinse, sau ca semn al puterii. De la acest străvechi simbol al Ordinului Dragonului se apreciază că a venit și numele de “Dracul”, atribuit, la început, sub formă de poreclă, voievodului Vlad I. Această poreclă, care, la origine, a fost un titlu cavaleresc european, a devenit, ulterior, nume. Vlad I Dracul a emis chiar monede care aveau, pe revers, un dragon, aversul având un vultur, ca și cel de pe pecetea sa domnească.

Numele fiului său, Vlad al II-lea, provine, fără îndoială, după tradițiile de formare a numelor românești, de la numele său, Dracul, la care s-a adăugat desinența “-a” sau “-ea”, considerată a fi sufix patronimic, care pune în evidență faptul că Dracula este fiul lui Dracul. Acest mod de derivare se întâlnește și la alte antroponime din onomastica românească (11), putându-se asemăna cu derivarea lui Radu de la Radu, lui Tutula de la Tatu etc. Voievodul Vlad al II-lea este singurul din familia Draculeților care apare în cronicile și documentele, de cele mai multe ori, cu acest nume.

Un alt fapt interesant este că Vlad al II-lea este cunoscut în istoriografia românească cu numele de “eșe”, care nu este altceva decât un apelativ care i s-a dat încă din secolul al XV-lea. Această poreclă o primește ca urmare a utilizării, cu preferință, a pedepsei tragerii în eșe.

Istoricul I. Bogdan precizează, într-o lucrare apărută la finele secolului al XIX-lea(12), că acest mod de execuție nu a fost creată de el, eșe, el fiind larg utilizat între mijloacele de execuție medievale, fiind cunoscut din vremuri preistorice. Despre el vorbește Herodot, istoricul grec din secolul al V-lea î.Hr., ca obicei de sacrificii la geto-daci, când trimiteau mesager zeului Zalmoxis – fiind practicat și de popoarele stepei, precum turcii, mongolii și ungurii. Îndeosebi în timpul domniei lui Vlad eșe, tragera în eșe a reprezentat o sancțiune exemplară, care se folosea pentru faptele grave, intrând în aceeași categorie cu arderea pe rug, spânzurarea sau lapidarea.(13)

Porecla de “eșe” a fost acceptată de istoriografie și transformată în nume. Cu numele de Vlad eșe, voievodul românesc a intrat și în istoriografia străină. Astfel, cărturarul turc din secolul XV-XVI, Semseddin Ahmed Suleyman, se referea la numele lui Vlad al II-lea, spunând: “având obiceiul de a trage în eșe pe cei pe care-i osândește la moarte, fusese de aceea poreclit Kazâklu”(în limba turcă: eșe).(14)

În documentele interne, numele de “eșe” apare mai târziu, după moartea domnitorului, dovadă că acest nume este o poreclă pe care n-a avut-o în timpul vieții. Numele de eșe îl întâlnim prima dată la 21 ianuarie 1506, în timpul domniei lui Radu cel Mare(1495-1508)(15). Faptul că apelativul “eșe” este o poreclă îl aflăm și de la Radu Popescu vornicul, care în lucrarea sa *Istoriile domnilor ri Românești* îi spune: “Vlad Vodă, carele s-au poreclit eșe”(16). Cu numele de Dracula, voievodul apare în numeroase izvoare bizantine, germane, italiene, poloneze, maghiare, rusești, turcești etc.

După cum arată istoricul I. Bogdan, “Draculea era desigur forma populară, pe când Dracul era forma literară a cuvântului. Dacă Vlad eșe n-ar fi fost cunoscut în popor sub numele Draculea, nu în elegem de unde ar fi luat străinii numirile Dracula, Draculya”(17). La această apreciere trebuie adăugat că forma “Dracula” este de nuanță latină și ea a fost utilizată în operele marilor umaniști, precum Nicolaus Olahus, Philippo Callimachus, Antonio Bonfini, Sebastian Münster, Dimitrie Cantemir etc.

Pe baza celor prezentate, putem face o serie de precizări, în legătură cu atât de controversatul și discutatul onomastic “Dracula”, menționând, de la început, că acesta a fost folosit pentru a denumi atât pe Vlad I Dracul, cât și pe fiii săi Vlad al II-lea și Radu. De incomparabil mai multe ori, de cât pentru oricare alt voievod, onomasticul Dracula este folosit pentru a-l denumi pe Vlad al II-lea, fapt care a determinat pe cei mai mulți istorici să-l considere aparținător definitivului lui.(18) Având în vedere că voievodul s-a semnat Dracula – adoptând acest apelativ sugestiv – trebuie să considerăm onomasticul “Dracula”, în mod firesc, adevăratul său nume, care s-a născut dintr-o poreclă a tatălui său, cunoscut ca întemeietorul familiei Draculeților.

Preluând o tradiție mai veche, istoriografia română a folosit mai mult numele de eșe, care este de fapt porecla creată în mediul dușmanilor otomani și primit mai târziu de voievod. Dar ea a fost adaptată și de istoricii moderni și contemporani, pentru a nu elimina tradiția, dar și din necesitatea de a nu-l confunda pe

epe -Dracula, domnitorul rii Române ti, cu “Dracula vampirul”, din nara iunile i filmele horror, care, începând cu sfâr itul sec. al XIX-lea au invadat lumea.

În încheiere, credem c e necesar i interesant s prezent m cum a fost creat “mitul” contelui vampir Dracula din Carpa i. Cu peste o sut de ani în urm , universul spiritual al Occidentului asocia numele provinciei române ti Transilvania cu diferite mituri, legende, tradi ii i obiceiuri, înv luite în mister i necunoscut. Chiar dac intelectualitatea occidental tia multe despre cultura i civiliza ia provinciei intercarpatice, numele de Transilvania - “ ara de dincolo de p duri” - se preta, prin rezonan a sa legendar , prin sonoritatea sa misterioas i obscur , la subiecte de fic iune terifiant . Poate din aceste considerente, Jules Verne sau Alexandre Dumas-tat l, de pild , au ales drept cadru al cunoscutelor romane *Castelul din Carpa i* , respectiv, *Strigoii din Carpa ilor* - inuturile str vechi ale Transilvaniei, poleite în legende miraculoase i înc rcate cu o istorie fascinant .

Caruselul mistific rilor a func ionat teribil: în plin romantism, unul dintre numele folosite pentru demon, Belzebuth (“Vlad, boyard de Travis, appelé Belzebuth”) este utilizat de Victor Hugo, când aminte te de Vlad Dracula, în poemul *Sultan Murad*, introdus în a sa *Légende des siècles*.

Prin 1871, în mintea hr nit de felurite povestiri cu vampiri, strigoi i fantome a scriitorului irlandez Bram Stoker se n tea ideea cre rii unui roman de fic iune, în care groaza i suspansul constituiau coordonatele dominante. Romanul a ap rut în 1897, fiind intitulat simplu: *Dracula*. Pasiunea pentru mitul vampirului i apartenen a la societatea secret neo-p gân i ocult “Golden Dawn in the Oter”, au constituit cadrul cel mai favorabil cre rii acestui roman.

De la cele mai diverse fanzine i incredibile afi e sau reclame, de la numele unor nave sau opera iuni militare (precum opera iunea maritim i aerian din aprilie/mai 1945, de cucerire a Rang oonului, aflat sub ocupa ie japonez , de la reclame turistice, muzic i forma ii de gothic and black metal, pân la c l toriile în Transilvania, de la spectacolele de sunet i lumin sau pelicule cinematografice de cele mai diverse orient ri, pân la cursuri universitare(cum este cel de la Southern University -Florida, intitulat “Demonologie i Dracula”), de la obiecte de artizanat i art , b uturi i mobiliere, asocia ii filodraculiste ca “Amici di Dracula”, de la Frenze sau Societatea “Dracula” din Londra sau Florida, pân la abandonatul proiect românesc “Dracula Park”, de cel mai autentic prost-gust, acest onomastic românesc este rostit în fel i chip, de milioane de oameni, de cele mai felurite condi ii, preocup ri i vârste, în cadrul unui “mit” univers al f r egal în contemporaneitate. Creat în “laboratoarele” Occidentale, acest “mit” a g sit i la noi destui aderen i, convin i de incomensurabila cruzime a lui epe , fascinant , de altfel, pentru min ile rudimentare. “A vorbi de cruzimea lui Vlad epe - spunea cu deosebit sensibilitate N.Iorga - este o crim fa de neam.”(19)

Domnitorul Vlad epe “trebuie s r mân în memoria istoriei ceea ce a fost pentru poporul s u: simbol al drept ii, exponent prin excelen al luptei pentru neatâr narea i libertatea rii sale, geniu militar plin de inventivitate, inegalat diplomat i om politic de prim m rime în epoc . Cine cunoa te istoria poporului român, poate cu u urin s în eleag c f r Dracula voievod aceasta ar fi lipsit de una dintre cele mai de seam personalit i, dar i de un moment de importan excep ional , pentru libertatea sa.”(20)

NOTE BIBLIOGRAFICE

1-A se vedea, în acest sens, t. Andreescu, *Vlad epe (Dracula). Între legend i adev r istoric* , Buc., 1998; I.Bogdan, *Vlad epe i nara iunile germane i ruse ti asupra lui* , Buc., 1896; C.Karadja, *Incunabule povestind despre cruzimile lui Vlad epe* , în *Închinare lui N.Iorga* , Cluj, 1931, pp. 196-206; R.McNally, R.Florescu, *In search of Dracula* , New York, 1972; R.Florescu, R.McNally , *Dracula. A Biography of Vlad the Impoler(1431-1476)* , New York, 1973; .Papacostea, *Cu privire la geneza i r spândirea povestirilor scrise despre Vlad epe* , în *Romanoslavica* , XII, 1960, pp. 159-167; E.Stoian, *Vlad epe . Mit i realitate istoric* , Buc., 1989; N.Stoicescu, *Vlad epe* , Buc., 1976. Bogata informa ie istoric prezentat în aceste lucr ri este înso it de o ampl bibliografie.

2- t. tef nescu, *Vlad epe* , în *Istoria Românilor* , IV, Buc., 2001, p. 363.

3-E.Stoian, op. cit., pp. 42-43.

4-C.Rezachevici, *Vlad epe* , în *Cronologia domnilor din ara Româneasc i Moldova* (a. 1324-1881), I, Buc., 2001, p. 102.

5-Ibidem, pp. 104-105..

6-Ibidem, pp. 115-116.

7-N.Iorga, *Istoria armatei române ti* , Buc., 1970, p. 87.

8- t.Andreescu, *Vlad epe (Dracula)* , Buc., 1976, p. 157.

9-E.Stoian, op. cit, pp. 24-25.

10-V.Pârvan, *Dacia* , Buc., 1972, pp. 113-115, 197.

- 11-I.Vintil R. dulescu, *Sufixul antroponimic "ea"*, în *Formarea cuvintelor în limba română*, II, Buc., 1976, p. 1144.
 12-I.Bogdan, op. cit, pp. 60-61.
 13-R.Vulc nescu, *Etnologie juridic*, Buc., 1970, p. 202.
 14-M.Guboglu, M.A.Mehmet, *Cronici turce ti privind rile Române*, I, Buc., 1966, p. 190.
 15-*Documenta Romaniae Historica*, B, II, pp. 92-93.
 16-R.Popescu, *Istoriile domnilor rilor Române ti*, ed. C. Sucescu, Buc., 1963, p. 16.
 17-I.Bogdan, *Scrieri alese*, Buc., 1968, p. 468.
 18-A se vedea E.Stoian, op. cit., pp. 35-40, numeroase variante ale numelui lui Vlad al II -lea.
 19-N.Iorga, *Dou concep ii istorice*, în *Discursuri de recep ie la Academia Român*, Buc., 1980, pp. 64-65.
 20-E.Stoian, op. cit., p. 205.

prof. C t lin Mocanu

***

calea, adev rul i via a (eseuri ale elevilor)

TINERE EA I LICEUL(dou opinii de elev)

Tinere ea e dat de Dumnezeu - tot El ne-o ia, dar noi n-avem timp s privim scurgerea ceasurilor, minutelor. Noi explod m! Dintre toate lucrurile pe care El ni le d , anii tinere ii sunt cei mai frumo i: atunci iube ti, tr ie ti, e ti dispus s încerci lucruri noi, cât mai teribile - f r s te gânde ti la consecin e... **Cre terea adrenalinei, atrac ia riscului - cât de frumos e!**

Iubirea...Când iubitul nu e lâng tine, sim i c to i cei din jur sunt du manii t i personali. C nu te în eleg, c nu mai vrei s tr ie ti, c înnebune ti! i imagini îmb t toate te obsedeaz : el e cu tine, el te s rut , el î i spune vorbe dulci, te îne strâns în bra e - nimic r u nu i se mai poate întâmpla...Dar - nu: el nu e lâng tine, e ti cumplit de singur ...

tiu, mi s-a spus: dragostea din tinere e nu dureaz - se risipe te precum fumul...P cat. Eu iubesc. i voi iubi, cu toate riscurile. O, Doamne, la mine nu trebuie s sclipeasc banii, ca s iubesc - nici s toarc **Mercedes**-ul la poarta vilei cu piscin . La mine e mult, mult mai simplu: iubesc - i gata! E îngrozitor ca, în templul iubirii, s se strecoare arpele minciunii, interesului meschin, s clipetul i clinchetul banilor...

B rbat i Femeie!Doar sex-sexualitate? Unii spun: DA! Dar dup sex? Nimic? E cam prosteasc via a asta, dac doar câteva clipe, minute - storc tot ce-ar fi bun i frumos în om. Unele eleve practic , de zor, prostitu ia - a a, din plictiseal i amuzament. S le fie de bine. Eu nu voi fi closetul nici unui b iat, b rbat... Ce -or fi discutând aceste eleve, colege ale mele, cu p rin ii lor, i p rin ii lor cu ele? A a vor fi f când i p rin ii lor - a a vor fi visat i ei iubirea...Treaba lor. Eu iubesc cu inima, chiar dac e dureros. Dac n-ar dura, m car pu in, n-ar fi frumos...

Tinerii de azi au prieteni. Ce fel? De cei care se distreaz de diminea a pân noaptea - i de noaptea pân diminea a. Da, i eu merg la discotec : e muzic bun . Dup discotec - e cam greu s - i p strezi fecioria. Alcool. Dar eu m gândesc la c s torie. Cândva, **el i eu**. M ab in, greu, dar m ab in. M gândesc la **el**. Se va bucura - i eu m voi bucura c el se bucur . P catul...Nu tiu bine ce e - dar tiu c , dac-a merge prea departe, n-ar mai fi frumos, mai târziu. A a c , fricoas , m opresc. "S fii curat": **asta** s însemne? E bine s r mâi curat-curat? Nu tiu - dar nu mi-a pl cut niciodat s m simt murdar . Sp latul des nu poate lua o anumit murd rie - nu neap rat aia de pe piele. Eu cred în Dumnezeu -Hristos. În Lumina Lumii cea Curat .

Facem prostii. Multe i dese. Suntem tineri. Profesorii ip la noi. Bine c nu ne lovesc. Dac profesorul X ne-ar lovi, ar sc pa - ori are "pile", ori are bani. Eu n-am bani, n-am pile. M-a sim i murd rit de lovitura profesorului. Înc nu m-a lovit. Dac m-ar lovi i l-a reclama, to i profesorii mi-ar face via a imposibil , în liceu. A a am v zut la alte coli. O fi i la noi?

"Specii de profesori". Da, poate c fiecare profesor este o **specie**: unele **dorite** de planeta elevilor - altele, **dorite s fie pe cale de dispari ie**. Ar fi minunat dac elevii s-ar duce la coal nu din obliga ie, ci din pl cere! Aceasta ar fi coala adev rat . Dar - ce pot ti eu despre **adev r**? Spun i eu. Mi s-a spus c te sim i bine, dup ce e ti sincer cu tine îns i. A m încercat s fiu sincer . Atât.

eleva **Nicoleta Jalb** , clasa a IX-a C

*

În tinerețe, îți descoperi adevărata personalitate, adevărata voință. Visezi multe lucruri, visezi să devii om de afaceri, vedetă muzicii și a filmului...dar toate acestea sunt vise, vise și iar vise!

Grea perioadă, tinerețe: acum se decide dacă tânărul va deveni om bun, om rău...Se vede cât a fost de bine educat acasă. Pe unul îl va apuca dorul beției - aia, de la o plăcere...alții vor lua droguri, alții le vor combina pe amândouă, și vor mai adăuga niște ingrediente, și nu se plictisească...În liceu, trebuie permise mai multe ca în general - nu?

Iubire? Sex. Fetele cu băieții - băieții cu fetele - trupuri cu care "se culcă" - și se scoală, și iar se culcă. Sport obositor. Doar nu suntem homo!!! -**"Feri-i-v de sexul neprotejat!"** -**Să trăiți, o să ne ferim!** Altceva? Suntem liceeni, ce Dumnezeu! Trebuie să facem de toate - altfel, rămânem mici! Sau, poate - nu...Nu știu.

Profesorii te enervează. Te învață - dar te enervează, încât ajungi să te plictisești - și te gândești să pleci în Italia, Spania. Asta aventură! Voi și munci - acolo, în străinătate. Mai vezi eu cum stau lucrurile. E bine să ai banii tăi - numai ai tăi. Cu o gramă de bani - rezolvi multe. Nu se vede?

elevul **Marius Iurac**, clasa a IX-a C

*

gânditorul de la hamangia

"RĂZBIM NOI CUMVA LA LUMINĂ!"... -sau: Despre identitatea omului modern

În finalul piesei *Iona*, de Marin Sorescu - cumplit de singurul Iona scoate cu itul, se autoverifică, de parc-ar fi un altul": "Gata, Iona?" - îți spintecă burta, cu cu itul, și afirmă, cu un calm teribil, optimist și temerar: "**RĂZBIM NOI CUMVA LA LUMINĂ**". Celebrul personaj al lui Marin Sorescu, Iona, descoperise, cu certitudine, ceva ce noi întârziem, comozi și filistini, să recunoaștem: **Lumina Spirituală, calitativul existențial-interior** - sau, cel puțin, direcția spre Lumina Spirituală, ritmul sacru al Ființei și ființării - spre deosebire de noi, care ne complacem a fi, tot mai mult, **robii formalului-cantitativ exterior** - ba chiar ne facem un titlu de glorie din a fi "creatori", de fapt, **supușii formelor externe, cantitative** - și trămbim triumful absolut al **civilizației formale**, falsă civilizație cu năvală, cumplit-agresivă, ale vidului semantic, ucigașă de luciditate - lumină - veghe umană.

"Istoria a luat o viteză amețitoare, pe care nici n-ai fi putut-o visa omenirea, acum trei secole" - obișnuim să spunem noi, mimând modestia - de fapt, foarte puțin discret, cât, mai ales, galinaceu-autolaudativ, referindu-ne la evenimente și la invențiile tehnice. Putem comunica(a parent...) la orice distanță (**în afară de distanța reală - cea a sufletului:**

-mă gândesc la fereastra de bloc din orașul meu, împănienjenit de enorme muște negre, într-o vară: când s-a format ușa apartamentului, s-a constatat că vecinul, cardiac, murise de cel puțin o lună - în acest răstimp, al lunilor și anilor de aia-zis "convieșuire" în blockhaus, nimeni nu venise să-l nătrebe, cu grijă frăgilească, sau pur omenească, la ușă: "Vecine, cum te mai simți?...") ,

-prin telefoanele celulare i prin rachete i navete spa iale, gonim scelerat pe autostrăzi, în automobile care ne izolează perfect de lumea real, informația circula miraculos, la toată populația globului, prin Internet - ne trimitem, de zor, SMS-uri etc. i nici nu băgăm de seamă cât de depersonalizat sunt aceste SMS-uri, i nici nu ne trece prin cap să ne-nțelegem cât de adevărat este informația globalizată, de pe siturile Internetului, i dacă nu cumva, cineva, dorește să ne anestezieze vigilența spirituală, prin această virtualitate onirică, prin informație haotică i prefabricată (pe care aproape nimeni nu se gândește să-o confrunte cu Adevărul (prin muncă de "oarece de bibliotecă", aplecându-i, neobosit-interogativ, asupra documentului scris...)) - ba chiar proclamând, înconștient-sinuciga spiritual, "Moartea Galaxiei Gutenberg"...

Cât de dezumanizate sunt "mesajele" computerizate (toată disprețuiesc, azi, stilul epistolar i epistola scrisă în tihnă, cu chinuțitul condei, cu spiritul dublu direcționat: spre propriile - i profunzimă de simțire i gând - i spre chipul, gândul i sufletul celui de departe, cu care stabilești, prin rbd toare operă de alchimist - *rex et pontifex* - legături peste spații false i timpuri iluzorii) - foarte comode i rapide - prin care, înșuș, nimeni nu mai poate zice i simți nimic despre personalitatea, sufletul, starea de spirit nici ale emitorului, atunci când a formulat mesajul - i nici nu se poate institui o stare spirituală a receptorului, care percepe S.M.S. -ul ca rezultat al mișcării mecanice, impersonale, a unei mașini... i nimeni nu se-nțeabă: "**Cu ce e mai bun omul Computerland-ului - al Erei Internetului - de ce apare atât de bolnav, egoist, rece, agresiv, disperat i apatic, abrutizat, de <<neom>>, acest atât de <<modern>>om ?**" (În Era Computerului Atotputernic, când politica lumii se face, de uchiat-criminal i smintit-cataclismic, "la moment", pe "firul roșu" Washington - Londra - putrezesc, în miasme fetide, infernale, **vecinii de perete**, naufragia i în moarte - cadavrele lor singuratică, s'pt mâini în ir, sunt bâzâite de muște - i nimeni nu le ține de țire... - vecinii de blockhaus, care sunt la distanță de câțiva metri - sunt, parcă, în constelații diferite, desprăși, unii de alții, de mii de ani lumin... Cândva, vom comunica prin telepatie - cum a mai făcut-o omenirea, în vremi uitate i mistice - dar până-atunci...? Ne [sin]ucidem, din plictiseală prea mare!).

Dacă cineva i-ar pune această ultimă întrebare (pe care am subliniat-o), fundamental pentru evaluarea Omului Spiritual Terestru - acesta ar descoperi că tocmai fascinația formelor i vitezei mă înalță, l-a azvârlit pe om înafara sa, i-a creat o gravă criză schizofrenică: omul nu mai ține (sau ține din ce în ce mai puțin) cine este el însuși, cu adevărat, i ce vrea, i ce ar trebui să vrea, cu adevărat - independent de persuasiunea agresivă a acestui funest univers al RECLAMEI TV, din postere etc. - care- i **impune** cine s'fii, prin ceea ce TREBUIE să vrei (**să consumi**, de fapt - **nu să ai!**) - spre a-i îmbogăți pe negustorii de tot felul de ciurcuri, care **schimb mereu** (cu viteză înucitoare, e drept! - iată misterul "modele" i "modernizării-modernității") - **pentru a vinde mereu!!!**

Ne batem joc, copios i delirant, de "omul primitiv", cel rămas la **roată**... Complet greșit: **omul acela tia, în esență, ce însemna roata!** i roata lui era perfect integrată atât în ființa lui spirituală - cât i reverberat în cosmicitate: **Roata Divină** - a luminii i întinericului, zilei-nopții, a vârstelor, anotimpurilor i a sorții... Își era greu, rostogolind **roata** - transpira cumplit, s'ntos i f'rd deodorante - dar truda lui îl învâta temeinic cine este i cine trebuie să devină, conform **firii sale**. Pe când noi, parfumați cu "spiriții" - noi, comozii masticatori de forme proliferate aberant, habarn-avem de viață, simbolistica i mistica **roții**, refuzăm să aprofundăm **roata** - până la **descoperirea, prin roată, a lui Dumnezeu**. Ne autointitulăm "stăpâni" absoluți ai acestei lumi de jucărele înghețate, pe care le-au născut lenea i inconștiența i suficiența noastră tembelă. Omul a a-zis "primitiv" (pe când mai exista a ceva...) rezona cosmic, fiecare fibră sa răspundea în stele. Trupul său era format din anotimpuri i atri, conform căroră se mișcă i i organiza-cosmiciza viața. Omul **primitiv** a fost cândva²⁰ - i ar fi, azi, acela care n-a pierdut legătura cu nevzutul, deci cu cauza vizutelor - deci, cu **esențialul**.

Da, evenimentele devin bulversante de multe, năucitoare de multe i îngheșuite, clăie peste grmadă (într-o politică mondialistă, a "vulpilor" i "leilor", prescriși, încă de-acum cinci veacuri, de lucifericul Niccolò Machiavelli). Dar, dacă nu ne situăm, prin rezonanță, deasupra lor (adică, DEASUPRA HAOSULUI I NEANTULUI! - căci lumea nu are semnificație decât prin conștientizarea regală a spiritului umano-divin), ci suntem înghițiți de ele, de cojile materiale ale **cantitativului** - nu devenim mai de țepi, ci ni se prădi de roboți, prizonieri ai roboților creați de noi.

²⁰ -În vara asta, anulul de grăție 2005, am întâlnit, în satele Maramureșului (zona Borșa), poate pe singurii i ultimii oameni-rani din România care- i poartă, **cu mândrie absolut i cu un firesc fermecător!** - **PORTUL NA IONAL**, duminică, la dusul la biserică i prin tot satul s'rbătorii lui Dumnezeu. Căci numai ei, p'indpluți i majestuoși, luminând ca arhanghelii - mai țiu că la sat se locuiește, având ca vecini soarele, luna i toate stelele de pe cer i, aceia i atri, sunt străji la porțile lor uriești i s'cusu i pe straie i întră, deci, în fibrele sufletului lor de falnici voievozi...

Orice idiot e în stare să butoneze un telefon celular - și sunt atâtia care numai asta fac, cât e ziulica de lung - dar, evident, habar n-au nici de principiile fizice după care funcționează celularul, nici de consecințele, în plan ontologic-spiritual, ale utilizării celularului²¹ - nici de cauzele care au determinat proliferarea celularului, și care determină continuă schimbare a formelor -tipuri de celulare...**Dacă i-ai spune că marele patriot gruzin, Președintele Sviat Gamsahurdia, a putut fi localizat și asasinat tocmai printr-un celular - nu te-ar auzi.** Dacă și s-ar spune, acestui imbecil modern, că, la fel precum **codul de bare**, de pe orice obiect fabricat azi, și **celularul** este un mod de supraveghere, localizare, manipulare, deci de desființare - distrugere a intimității spirituale a omului, precum și a premizelor de evoluție spirituală - ar da din umeri, nici nu te-ar auzi, nici nu te-ar înlege ce-i spui - de parcă ar fi-n trans hipnotic. Și dacă ai face imensă greșală și-l mai întrebi de ce, oare, cu cât mijloacele de comunicație sunt mai abundente, omul trăiește și moare din ce în ce mai singur - precis că te-ai alege cu o-njurătură: "(...)Ia mai slăbește-te-mă cu prostiile tale!" Nimeni nu-ți mai pune problema, tocmai în aceste vremuri ale ecologiei, de necesitatea purității spirituale a ființei umane, care-i din ce în ce mai sufocată (dar ea nu-ți conștientizează asta!) de forme agresive, vede de orice conștient cald-uman. Și care uită de esența ei cristică-socială, reclamând, energic, solidaritatea (nu doar formula aristotelică *zoon politikon*! Murește problema esenței solidarității umane, ci și celebra afirmație cristică, promițând de resfințire a Omului Calitativ, prin afirmarea necesității solidarității spirituale umane:"Unde veți fi doi, eu voi fi al treilea!").

Nu, purtând, fără busola spirituală a Sinelui, în jungla formelor inventice - acceptând, fără discernământ și în elepciune, "viteza" necuioare, depersonalizatoare, a istoriei evenimentelor - și renunțând deliberat la spațiile-"stopurile" meditative, la interogațiile **dureroase**, dar care, tocmai prin **tensiunea spirituală a durerii**, în umanitatea în stare de veghe, de trezie lucidă, de comuniune cu Centrul Spiritual (al Sinelui și cu cel Cosmic-Sinea Suprem - ceea ce este, în cele din urmă, totuna) - nu suntem nici mai buni, nici mai deșteptari, nici mai oameni - ci **ne robotizăm**. Căci cojile-formele vidate spiritual, căror le îngăduim o existență și proliferare amănitoare, peste puterea noastră de conștientizare și pănitoare - ne împrumutăm din caracterul lor obiectual. De aceea, devenim **tot mai egoiști și mai reci, alienați, ba chiar vidați de suflet**: semănăm cu lucrurile la care ne închinăm, pe care le adorăm, și cu care, treptat, prin uzul zilnic, sistematic - hipnotic - ne identificăm. Aceasta înseamnă **REIFICAREA FIINȚEI UMANE (adică, transformarea Ființei Umane-Divine - ÎN LUCRU! - ÎNTR-UN OBIECT OARECARE!)** - și este o caracteristică principală a epocii Antihristului.

Vreau să fiu bine în eles: eu nu sunt împotriva televiziunii, computerului (ceea ce scriu, acum, în aceste momente, este scris direct pe computer!) etc.; **eu nu sunt bune sau rele în sine - ci prin cei care le folosesc, prin scopurile pe care aceștia le urmăresc, folosindu-le!** Einstein și Julius Oppenheimer au folosit energia sacră din atom, pentru a ucide - vezi bombele lansate la Hiroshima și Nagasaki! Patronii mondiali ai rețelelor de televiziune și Internet folosesc televiziunea și Internetul pentru depersonalizarea, dezinformarea și imbecilizarea umanității! **Oameni umani, oameni cu bun-simț și cu bun-credință, opriți-i pe acești monștri - luați-le din mână jucăriile morții - și transformați-le în elemente ale elevației, rafinării spirituale - în care și către revelație! - să aflați cine sunteți voi cu adevărat, ce trebuie să vă faceți, conform imperativelor înscrise în codul vostru genetic, ca poruncă dumnezeiască!**

Dacă vrem să mai răscăm oameni pe Pământ, și nu doar neoamenii Marelui Complot al Beznei, care profită de comoditatea noastră spirituală, spre a ne manipula, întru folosul lor material egoist, luciferic - trebuie să ne extragem spiritul din diluviul tot mai înspumat, mai aberant-cantitativ al lumii materiale - și să ne căutăm pe **noi în inelumina calitativ-spirituală**. Să ne oprim din viteza nebunăscă, prin care nu mai putem distinge contururi și semnificații - și să redevenim "primitivi", adică să ne racordăm, din nou, la cauzele-izvoarele existențiale, la sfîrșitul mirabil al existenței esențiale - **existența cu rost, cu responsabilitate, cu ființialitate înalt-spirituală** ... Să ne regăsim nuditățile luminoase de chipuri spirituale, fărâșate pe potrivă-asemănarea cu Dumnezeu.

Opriți-vă, oameni, din goana spre neantul cantității - treziți-vă din somnul inert al formelor, și vegheați în luciditatea luminii Sinelui, în Centrul Ființei Sacre, din care vă trageți! Reînvierea **omeniei calitative și altruiste, a sfîrșitului frâiei cu întreaga Creație Divină** (ca-n Ieslea Sfântă a Bethlehemeului, unde Divinul Prunc-Centrul Cosmic se află în armonie absolută cu roca-minerală, pe care este clădit staulul, cu fânul-vegetal, cu oile-măgarul-boul-animale, și cu povestirile-magi-arhetipuri ale umanului regal) - este singurul leac contra înștrâinării sinucigașe, într-o lume în care s-au stins luminile (Lucian Blaga: "Trece printre sori

²¹ -Afirm aceasta, în deplină cunoștință a faptului că **istru-românul** genial, **Nicolae Tesla(e)a**, a descoperit principiul telefonului celular(cf. Valentin Ovidiu Vâzdoagă, *Extraterestrul român - Nicolae Tesla*, Ed. Obiectiv, Craiova, 2004).

vecini/ porumbelul Sfântului Duh, / cu pliscul stinge cele din urmă lumini”) - i-au năvălit beznele și frigul - lume infernalizată, spre care alergăm frenetic, cu dementă bucurie.

V-a pus, măcar o clipă, întrebarea: Ce-i²² cu acest **globalism**, de care se tot vorbește și care se tot face, de zor, în ultimele decenii (sufocând și distrugând planeta Terra, prin disprețul suveran față de cei săraci și față de orice idealism!!!) - și ce-i cu “**victoria democrației, împotriva dictaturilor și a fundamentalismului-fundamentalismelor**”? Privind și încercând să gândesc singur, eu am ajuns la un răspuns: nu este nici o victorie a democrației²³ - căci nu se vede niciunde decât dispreț pentru însuși noțiunea de **popor**. Este, pur și simplu, victoria comunismului **economic** asupra comunismului **social** (ambele, având rădăcini **comune**, necreștine!!!) - victoria INTERNAȚIONALĂ NEGUSTORILOR, împotriva INTERNAȚIONALĂ (a a-zis) PROLETARE... Dar se mai preconizează o victorie: victoria DISPREȚULUI FAȚĂ DE O RICE TEMELIE SPIRITUAL -CREDINĂ - față de CREDINȚA-FUNDAMENTALĂ FIINȚEI SPIRITUALE. Și, atunci, ne punem, legitim și revoltat, întrebarea: oare noi, cei care am rămas credincioși idealismului și lui Dumnezeu - n-avem vin că nu ne împotrivim, fie și cu prețul vieții, acestei oribile de glorioase victorii a forțelor, FOARTE DISCIPLINATE, ale Întinericului materialist - grosier și criminal? N-avem vin, oare, că nu ne strângem în disciplinăm FORȚELE LUMINII - împotriva BANDITISMULUI NEGUSTORESC, ÎNTUNECAT ÎN INTERNAȚIONALIZAT? Armele noastre spirituale sunt superioare tuturor armelor fizice. Dovadă: a a-zii “teroriști”-fundamentaliști musulmani ai secolului XXI, ca și buddhiștii “comuniști” vietnamezi din deceniul 7 al secolului XX, nu pot fi aneantați și de coalița internaționalistă a Războiului - care ar dori să rămană singur cu bezna petrolului, spulberând oamenii!²⁴ **Patria, neamul și credința se dovedesc, din păcate pentru bandiții internaționali, a nu fi doar niște vorbe goale...**

²² -Am găsit **confirmarea și con-fraternitatea**, peste spații, a gândurilor mele (iar nu ideea generică a Minciunii Mondiale [cu rezultatul: Comunismul Global Liberal, Depersonalizant-Despiritualizant], furiat de Fraternitatea Războiului! - ea îmi aparține, atât cât pot aparține gândurile, unui om al planetei Terra...) - în multe studii cinstite - dar, mai cu seamă, în studiul francezilor Philippe Labarde și Bernard Maris - **Doamne, ce frumos este războiul economic!**, Antet 1999: “Simpozionul de la Davos reunește, în fiecare an, << Internaționala lovelelor >> - ierta-mă expresia! - p. 32(...). Se credea că planeta va deveni o comunitate planeteară, ea a devenit un târg planeteară - p. 34(...). Mondializarea liberalilor nu este libertatea, egalitatea și fraternitatea turcului și a kurdului, a palestinianului și a israelianului, sau a chinezului și a africanului; este contrariul: este aservire și învâlbire a unor împotriva altora - p.41(...). Capitalismul vrea să restaureze cea mai cumplită tiranie a muncii, muncă pe care, totuși, o sabotează - p.132 (...) Să îndrăznim să spunem că firmele nu dețin monopolul bogăției, nici pe cel al creației și mai cu seamă nu pe cel al esteticii; produc mai mult urâtenie decât bogăție; **că învâlbirea mântului nu are nici o legătură cu ce face el astăzi, iar cercetarea încă și mai puțin** (s.n.); că <<eficiența>> e un cuvânt gol, care umple orașele de mizerie și plină de fum; că <<creșterea>> nu are nici un sens, când nu te îndreptățește merge și când, în loc să producă mai mult - ea distruge! Că o societate care nu e capabilă să integreze 3 milioane de oameni și un număr aproape dublu de săraci este nedemn de calificativul CIVILIZAT...; că înrobirea începe cu intrarea în jocul competitivității și al productivității; că robotizarea, care putea fi cel mai bun dintre lucruri, a devenit cel mai rău, că dezumanizează oamenii și-i transformă în accesorii ale mașinilor; că virusul războaielor atinge tot: sportul, arta, cărțile, ziarele, informația, tiina, în mod deosebit << tiina >> economică, palidă creația a acestor timpuri debile; că degradează inteligența, obligată să producă și <<rentabile>> și să-și ridice fustele în nerozii televizate; că nu participă la războiul economic este un drept fundamental, esențial, pe care și-l poate exercita oricare cetățean. **Că oricare cetățean este un moț tenitor al lui Homer, al lui Pascal și al lui Newton, cei datorită cărora domnul Gates a ajuns să domine (cu Internetul!!!) lumea; și că, în această calitate, de cmoț tenitor, are fiecare dreptul chiar și cel mai sărac, chiar și ultimul om - la un minimum decent!** Că economia a devenit de nestăpânit, un tren fără pilot, înaintând nebunește pe o cale ferată construită mecanic, de niște oameni mai mizerabili decât mașinile, mai sclavi decât sclavii, cu capete goale-golite, care nu mai au timp să gândească, cu atât mai puțin, să viseze. Că profesorii vor să redevină profesori, ziarii ziariști, judecătorii judecători, medicii medici, artiștii artiști - și că toți acești oameni nu mai pot să fie sclavii competitivității, sclavi ai timpului, precum hamsterii sunt sclavi ai roții în interiorul căreia aleargă neîncetat” -p.130; << Munca - protecție socială! >> Spuneți asta oferului care conduce 60 de ore pe săptămână!” - p. 132 - și finalul provocator: “În fond: viața merită să fie eficientă, sau merită să fie tristă?”

²³ -Cf. Ieromonah Amfilohie Brânză: “Actuala democrație europeană, la fel ca și socialismul și comunismul, este o formulă politică plantată tot în doctrina materialistă” - art. **Integrarea europeană, în lumina Teologiei Ortodoxe**, în revista **ROST**, an III, nr. 27, mai 2005.

²⁴ -Cf. studiul lui Florin Constantiniu, din **Dosarele Istoriei**, an X, nr. 8(108), 2005, p. 2: “Imaginea unei amenințări islamice la adresa civilizației occidentale, a democrației și libertății - este un produs al propagandei SUA (...) Nici vorbă de a a ceva. Radicalii islamiți au atacat SUA pentru implicarea sa în criza din Orientul Mijlociu. Parte într-un conflict - SUA trebuiau să se aștepte că va veni momentul când, ca orice combatant, **trebuie să încaseze**: <<à la guerre comme à la guerre>>(la război ca la război). (...) Războiul sfânt (**jihadul** - rădăcina **jihad** înseamnă mai puțin război și mai mult efort) se integrează gândirii islamice (...) **Tratatul despre războiul sfânt** al lui Al-Sulami fixează un nou principiu: <<**Coranul**, tradiția și învățămintele Legii sunt de acord că **jihadul** este o îndatorire personală, atunci când o țară nu vâlește pe neașteptate asupra teritoriului musulman. Lupta împotriva acestor țări este obligatorie pentru orice musulman în stare să o ducă >>

“Nu exist na iuni! Nu exist popoare, nici democra ie! Exist doar re eaul noastr terestr de concernuri!!!S - i intre asta bine în cap!” - url , în filmul american *Re eaul* (1976, regia Sidney Lumet), un z rghit mogul al TV-ului, c tre un biet show-man. În parodiile de “democra ii cre tine” terestre actuale, în care Dumnezeu e pus în reclame i i se calculeaz **raiting-ul** - exist turme de mii de idio i, care umplu studiourile cinematografice, aplaudând, ca robo ii, cele mai cretine i mai obscene spectacole de a a -zis divertisment. Exist mii de imbecili (congenitali sau deveni i), care particip la jocuri TV extrem de suspecte (jafuri în direct!!!), ori care - i exhib i expectoreaz (ca zoaie) cele mai intime necazuri, infirmii i, col uri ale ceva ce ar fi trebuit s fie sufletul - în fa a a sute de milioane de spectatori, nu mai pu in cretini i nesim i i, decât regurgitatorii de zguri suflete ti. La sute de milioane de spectatori, castra i de demnitate, de testiculele moral-umane - le curg balele, a teptând s se petreac actul sexual televizat ÎN DIRECT, la *Big Brother*... i ipocritul C.N.A. e complice la dezintegrarea moral a “na iunii” (!!!), nici vorb s amendeze pornografia în direct i la ore de vârf! Eventual, amendeaz sau desfiin eaz un post care opte te, s periat, o frântur de adev r... **din curat neaten ie**... sau pentru un raiting” pe furate”... Dar Terra Spiritului nu va fi salvat de bussiness-mani, show-mani etc. - adic , de **infractorii civiliza iei imaginii mi cate n ucitor** - ci de elitele r mase fidele **Luminilor Galaxiei Gutenberg** - de cei care nu-l r stignesc în postere pe Hristosul Sfintelor Scripturi. De cei care se spintec , senini i cu speran a intact , pentru a ne ar ta **Lumina Dumnezeiasc** .

Am auzit, zilele trecute (la OTV), pe unul dintre propov d uitorii nebuliei i beznei terestre, afirmând c unicul scop al umanit ii ar fi înmul irea fizic , pentru a “îns mân a” toate planetele etc. Chipurile, asta ar spune Dumnezeu biblic, atunci când porunce te cuplului adamic: “Cre te i i v înmul i i!” Cu al te cuvinte, trebuie s devenim ni te **buhai cosmici**. Nu, eu cred în Dumnezeu cre tin, care nu - i poate jigni astfel capodopera Crea iei-Omul, înjosind-o pân la a o considera **animal de mont cosmic** : cre terea i înmul irea nu trebuie în elese (cum sunt, din p cate...), în sens materialist-grosolan - ci în sensul spiritual-sublim: “Omule care ai gre it, alegând-acceptând neascultarea-nearmonizarea fa de/cu Sinele t u dumnezeiesc - cre te- i i înmul e te- i, iar i, for ele duhului, pentru a merita, iar i, s te situezi, întru Mine - în Paradis, adic , în Centrul T u Real i, concomitent, în Centrul Crea iei Calitativ -Spirituale!”

Doar a a în elegând, vom “**r zbi la lumin** ” - altfel, capitol m la i ne pred m, lega i fedele , întinericului gravita ional, al mla tinii infernale a materiei iluzorii.

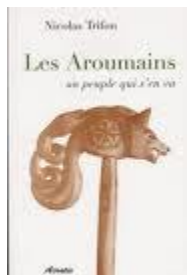
prof. dr. **Adrian Botez**

***

(...) SUA, hiperputerea planetei, dispun de un arsenal sofisticat i eficient. În fa a lor, islamicii posed un armament restrâns i modest. Pentru a compensa dispropor ia de for e, ei recurg la mijloace de lupt **neconven ionale**. (...) Atât în Vietnam, cât i în Afghanistan, cele 2 superputeri din perioada r zboiului rece - SUA i, respectiv, URSS - au fost înfrânte i obligate s abandoneze câmpul de lupt pentru c adversarii lor au recurs la **r zboiul de gheril** , care nu a permis nici americanilor, nici sovieticilor s - i valorifice uria a superioritate în raport cu vietnamezii i, respectiv, afganii. Unul dintre principiile de baz ale conflictului asimetric este c partea slab evit o b t lie în câmp deschis. (...) Partea slab recurge la lovituri date prin surprindere i rapid (<<love te i fugi>>), pentru a uza i demoraliza adversarul. (...) obiectivul ei e s -i dovedeasc adversarului c **nu** poate câ tîga r zboiul i, prin num rul de victime (militari i civili) s provoace în ara cu for e superioare o riz politic , atât de profund , încât s oblige guvernul s - i retrag trupele. (...) În prezent, SUA sunt implicate în Irak într-un conflict asimetric pe care nu au nici o âns s -l câ tîge. Motivul invocat de Bush i de **pudela** s u, Blair - existen a armelor de distrugere în mas - s-a dovedit o minciun (un analist occidental a calificat-o <<**cea mai mare minciun din istorie**>>). SUA au dorit s controleze resursele de petrol ale Irakului i, invocând doctrina atât de promejdioas - i care trebuie condamnat în chipul cel mai viguros - a **r zboiului preventiv**, au acuzat Irakul. (...) Numai o gândire rudimentar poate crede c sporirea efectivelor coali iei va aduce victoria. Solu ia nu poate fi decât politic : rezolvarea crizei din Orientul Mijloci u i retragerea trupelor SUA i ale sateli ilor lor vor lipsi de motiva ie pe fundamentali tii islamici i, atunci, va disp rea i a a -zisul << oc al civiliza iilor>>.”

aromânii – “fra i di mum i di-un tat ”(II)

O ISTORIE...

Nu cred s fie pe lumea asta vreun neam cu o istorie mai sublim i mai ingrat - decâ Neamul Frate Geam n de la Sudul Apei Uit rii(Dun rea...): **AROMÂNII** . Cel pu în, Europa nu cunoa te neam mai eroic i, totodat , mai ignorat(de însu i Fratele Geam n de la Nordul Apei - noi, **românii traianici**, nordici, îi ignor m, de mult i **vinovat**, pe fra ii no tri gemeni - **românii aurelianici**, sudici!!!) - decâ ramura de sud a trunchiului traco-român.

“**Aromânii**, **armânii** sau **rumânii**, cum îi zic ei, **macedonenii**, cu **ovlahii** i **ân arii**(adic Fiii Cezarului - **sânî**=fii, **ar**=împ rat), cum îi porecesc grecii i sârbii, sunt cea mai veche semin ie i cea mai eugenic , adic mai nobil , dintre toate câte tr iesc în sudul Dun rii. Ei sunt popula ia aborigen , vrednici urma i ai stihiei traco-ilire, peste care s-a altoit demnitatea roman : mister tracic i pragmatism roman”(cf. Teohar Mihada - art. ***Aromânii i rolul lor în Balcani***).

“Mo tenitori direc i ai vechii civiliza ii trace, aromânii sunt, prin limba i cultura lor, singurii reprezentan i, la Sudul Dun rii, ai latinit ii balcanice, n scut odat cu cucerirea Macedoniei de c tre Legiunea a V-a roman , în anul 168 î.Ch.”(cf. Vasile Tega – art. ***Aromânii: ace ti necunoscui***).

“Sobri, având instinct de c snicie i industrie - românii sunt, în privin a acestor calit i, cu mult superiori acelor ce vorbesc grece te - sunt îns inferiori greco-slavilor în... iredlicuri. To i ace ti ciobani simpli i de rând au o eminent aptitudine pentru lucr ri în metal. Armele i arm turile lucrate în aur i argint, pe care le admir m la arn u i i palicari (grecotei) au ie it din atelierele vlahilor”(cf. Mihai Eminescu – art. ***Românii Peninsulei Balcanice***).

Întreb , azi, pe Calea Victoriei, în plin Bucure ti - i ai s vezi câ i români au auzit de fra ii “aromâni”. A a guvernân i avem **azi** - a a coal de con tiin i suflet avem **azi**. Cum s nu îndrîzneasc grecii s înf ptuiasc , de sute de ani - etnocidul, prin asimilarea for at (în dispre ul oric ror reglement ri legale interna ionale) - al aromânilor? Grecii, “fra ii no tri ortodoc i” - îi numesc pe eroii luptei pentru p strarea identit ii de neam: “renega i ai elenismului”, acuzându-i c “viseaz la românizarea greco-românilor”. Când n-ai fost niciodat altceva decâ român - nu po i “renega elenismul”. Iar a zice greco-români - “expresia(...) e tot atât de improprie ca i afirmarea c iedul e fiul zimbrului”(cf. Mihai Eminescu – art. ***Despre Apostol Margarit***).

O, r sfoind scrierile str inilor despre aromâni, i se face ru ine c e ti...român din Nord...C ci iat ce tia evreul Beniamin Tudela, rabin, la 1770, despre valahii-aromâni din Mun ii Balcanilor:”Nimeni nu se poate r zboi cu ei, nici un rege nu poate domni asupra lor.”

Cine mai tie azi, dintre “nepo ii lui Traian” - c str mo ii s i valahi, din sudul Apei Blestemului Uit rii(Dun rea...) - între 1187 i 1373, sub conducerea lui Petru i Asan i ai urma ilor lor, to i principi valahi din Balcani - nu erau doar ni te bie i ciobani, nici doar armurieri, negustori etc. - ci au fost **R ZBOINICII NEBIRUI I AI R S RITULUI BALCANIC**? I-au snopit în b taie, pur i simplu, pe trufa ii împ ra i greci ai Bizan ului, ba i pe crucia ii latini, din Apus, nu mai pu în(decâ grecii bizantini) infecta i de p catul superbiei: “Valahii(...) au coborât din mun ii lor sub conducerea celor doi fra i, s -au unit cu bulgarii i au f cut pr p d în imperiu(...). Bulgarii i valahii au n v lit aici(...) în timpul nop ii i au f cut un adev rat m cel asupra armatei grece ti. Cantacuzen(n.m.: împ ratul!...), cu numai o mân de oameni, abia a putut s se salveze la Constantinopol(...). Au luat s biile(...) s-au n pustit asupra grecilor (condu i de însu i împ ratul Isaac Angelos) mai repede decâ rostim noi vorba i i -au ucis pe to i cei ce luptau(...). Asan îl surprinde (n.m.: tot pe “falnicul” Angelos...) într-o trec toare i(...) i-a omorât cea mai mare parte din o tire(...). Isaac a c zut prizonier, cea mai mare parte a osta ilor s i este ucis (...). Alexis Comnen (n.m.: împ ratul Bizan ului!) ceru pace (n.m.: cu o-vlahilor, vlahilor chiopi! - “poporului de homosexuali”, cum i-au calomniat, grosolani, grecii, mai târziu...) . Ioni puse de se construi o ma în de r zboi în patru laturi(...) i cu ajutorul ei p trunse în ora (n.m.: Varna), dup trei zile de asalturi(...). Ioni (n.m.: regele vlahilor), care fusese uns i recunoscut de c tre Pap , a hot rât s le fac r zboi crucia ilor (n.m.: crucia ii pu i pe jaf..., c doar jefuiau doar pe ni te fra i ortodoc i...) îi lovi pe latini, care fur spulbera i” etc. (cf. Mihail Kog lniceanu – ***Vlahii de la sud de Dun re***).

Apoi, au venit turcii “p gâni” - dar nu le-au fost du mani mai mari românilor din Sud, decât “fra ii greci ortodoc i” - pârători la Sublima Poart - cu grea n past asupra cu ovlahilor...(va urma)

prof. dr. **Adrian Botez**

*

autori rememora i, texte reînvi ate:

AST ZI:

SERGHEI ESENIN (comemorare) - 1895-1925 – poet rus, spirit revoltat, boem - de maxim sensibilitate i for expresiv . Se na te pe 3 octombrie 1895, la Konstantinovo(azi:Esenin), în inutul Riazanului, plasa Kuzminsk. Tat l Alexandr Nikitici(ran, de obâr ie) era simbria de negustor, la Moscova - tr ind departe de familie, pe care o vizita rar... Mama, Tatiana Feodorovna Titova, de i foarte sever (în educa ia copiilor), îi va fi aproape, suflete te, lui Serghei. Serghei va locui, de la 8 ani, la bunicii dinspre mam - la ei va deprinde gustul lecturii i al atât de nostalgic ului cântec rusec..., al pove tilor...

1905- coala primar la Konstantinovo - primele încerc ri lirice.

1909-1911- termin coala elementar i, conform dorin ei tat lui, se înscrie la coala secundar de institutori din Spas-Klepiki(30 de verste de Konstantinovo). Lecturi fertile(din Pu kin, Lermontov, Nekrasov, Kol ov), frecventeaz cercuri literare. Cu 1910 sunt date primele poezii adev rate. Prematur iubire pentru cons teana **Anna Alexeevna Sardanovskaia**, care va inspira multe poeme(inclusiv **Anna Sneghina**).

1912 – absolvind coala secundar , descinde la Moscova. Func ionar la birourile negustorului Krâlov(la care luca tat l), apoi ajutor de corector la tipografia “Tov r ia lui I.D.Sâtin”. Simptome de inadapare. Cite te - dar i scrie foarte mult: pastel, dar i poem amplu. Face agita ie printre muncitori, difuzeaz revista de orientare democratic **Fl c ri**.

1913 – se înscrie la Universitatea popular “A.I. aniavski” - cu tradi ie progresist . Membru al cercului literar-muzical “Surikov” - devenind secretarul de redac ie al cercului.

1914- se c s tore te cu **Anna Romanovna**(cu care va avea un copil, i de care va divora, odat cu plecarea la Moscova). Debutaz în revista **Lumea celor mici**, cu poezia **Mesteac nul**(semneaz Ariston). Apoi public la ziarele **Calea adev rului** i **Des elenire**, apoi i la **Revista lunar** , **Revista pentru to i** , **Calea Lactee**.

1915 – descinde la Petersburg. Se întâlne te cu marele Alexandr Blok, care -l va introduce în cercurile literare petersburgheze, unde este primit, în ge nere, favorabil - i publicat: în **Gândirea rus** , **Mirok**, **Buletine de burs** etc. Cochetaz cu cercuri futuriste - din spirit boem i frond teribilist .

1916 – este încorporat - dar, în 1917, sub iminenta ameninare de a fi trimis e front, dezerteaz . Cele 2 revolu ii(din ianuarie i octombrie) îl surprind în satul natal. Se c s tore te cu **Zinaida Raith**, cu care va avea doi copii - i pe care, în 1918, o va p r si...

1918 – apare într-un volum colectiv, la gruparea literar “**Sci ii**”. Se stabile te la Moscova. I se tip resc primele culegeri de versuri: **Golubeni(Seninul)**, **Seliskii ceasoslov(Ceaslovul satelor)**, **Preobrajenie(Schimbarea la fa)**, **Raduni a(Ziua Pomenirii)** .

1919-1920 – Lucreaz febril la poemul **Anna Sneghina**. Vrea s înfiin eze(i chiar o constituie, dar pentru scurt vreme) o “Comun a scriitorilor”. Lanseaz un nou curent liric: **imagism**(imaginism). Conduce cafeneaua literar **Ieslea lui Pegas**. Public intens, în revista grupului **Hotel pentru cei care c l toresc în frumos** i în **Drapelul**. Apoi o rupe cu gruparea, la crearea c reia participase atât de entuziast. Public , la Moscova, culegerea **Treriadni a**.

1921 – c l torie în Asia Central . Public culegerea **Spovedania unui huligan** .

1922 – o cunoa te pe dansatoarea de vog mondial **Isadora Duncan**, pentru care face o pasiune romantic fervent - dar i scandaluri...Cei doi se c s toresc – 10 mai 1922 – începe c l toria lung în Europa i America, urmând turneele so iei -dansatoare(Germania, Belgia, Fran a, Italia, apoi S.U.A. – unde va r mâne pân în 1923). Volum memorialistic: **Mirgorodul de fier**. La Paris, apare cartea: **Serge Essenine: Confession d'un voyou** - prima transpunere într-o limb str în a poeziei lui S.E. La Moscova apare, în volum, poemul **Pugaciov**. De men ionat c , în 1922, S.E. i Isadora sunt prezenta i marelui romancier Maxim Gorki - **Esenin i Gorki devenind co marul Puterii Sovietice de la Moscova** - c ci nici unul dintre ei nu mai suporta ipocrizia, durit ile i inechit ile regimului bol evic(despre care, ambii, visaser , câ ndva, c va rezolva, definitiv, problema social a umanit ii atât de chinuite...).

11 ian. 1923 - S.E. p r se te S.U.A. i se înapoiaz în patrie. Ruptur de Isadora Duncan.

1924 – prim vara, pleac , în voiaj(?), prin Ucraina i Crimeea - dar, în mai, se întoarce la Moscova, la înmormântarea unui prieten. Continu lucrul la *Anna Sneghina* i concepe *Motivele Persane*. Lâng el, de acum, se va afla sensibila i fidela prieten **Galina Arturovna Benislavskaia**, care-l va ajuta enorm în munca de organizare i p strare a manuscriselor - dar va e ua în aceea de a-l smulge gândurilor negre(S.E. începuse, de mult, a avea serioase îndoieli ideologice...) i învederatelor obiceiuri boeme - stimulate de dezn dejde. (La un an dup moartea lui S.E., **Galina se va sinucide pe mormântul poetului...**). Tip re te *Moscova cârcium reas* i *Versuri*. C l torii - de fapt, **exiluri**, numite, pe atunci, "auto-exilurile caucaziene ale lui S.E." - determinate de conflictul deschis, dintre S.E. i Puterea Sovietic ... - la Baku i Batumi.

1925 – Îi apar : la Tiflis, *ara sovietic* - la Baku, *Rusia sovietic* . Iar la Moscova: *Despre Rusia i Revolu ie* i *Motive persane*. "C l torie"-exil: Batumi, Tiflis, Baku, Moscova... Simptomele unei decompens ri nervoase se adâncesc îngrijor tor. Nemul umit, irascibil, b nuitor, însingurat. Tot mai revoltat - i tot mai neputincios...(cazul S.E. aminte te, dureros, de Nicolae Labi al nostru... - victim a credin ei înfl c rate într-un sistem social salvator de umanitate - i a descoperirii visurilor sf râmate...). Se c s tore te cu Sofia Andreevna Tolstoia, nepoata lui Lev Tolstoi. Este internat în spital. Fuge din spital i î i reia via a dezordonat i boem . Face mai multe încerc ri de sinucidere. La 23 decembrie pleac la Leningrad, trage la hotelul *Angleterre* - unde se izoleaz . Pe 27 septembrie încearc , din nou, s se sinucid , scriind cu sânge poezia *Adio, prieten drag* - pe care o înmâneaz lui Volf Erlich, rugându-l s-o citeasc mai târziu. În noaptea de 27-28 decembrie î i pune cap t zilelor, spânz urându-se. Funeralii, cu amploare deconcertant (pentru puterea politic stalinist ...), la Moscova. Abia prin anii '50 începe s i se recunoasc rolul covâr itor, func ional i emblematic, în mi carea poetic a începutului de secol XX.

*

Tot ce scoate via a la iveal

E predestinat de timpuriu:

De n-a fi poet, f r -ndoial ,

C puna i ho era s fiu.

Scund i firav, plin de a â are,

Eram cel mai ar gos b iat

i adesea de la-nc ierare

M -ntorceam cu nasu-nsângerat.

Spuneam mamei mele, lâng vatr ,

Gura dând cu mâneca s-o frec:

-Nu-i nimic!M -mpiedicai de-o piatr ,

Toate astea pân mâine trec.

Iar acum când stins -i acea vreme,

Din m nunchiul zilelor de ieri,

În nelini titele-mi poeme

Clocotesc n valnice puteri.

Vorbele de aur stau gr mad ...

Vechile dârzenii nu s-au ters,

Ve nic pusul pe b t i i sfad ,

Se r sfrânge-n fiecare vers.

Ca i-atunci mi-i firea îndr znea ,

Pasul meu r sun nou pe drum.

Alt dat m izbeau în fa ,

Plin de sânge-i sufletul acum.

Ast zi celor ce râzând m latr

i nu mamei - spun cu glasul sec:

-Nu-i nimic! M -mpiedicai de-o piatr ,

Toate astea pân mâine trec.

*

Sunt obosit de traiul meu statornic,

Din casa mea curând o s dispar.

De alte z ri, de alte locuri dornic,

Eu vagabond m-oi face i tâlhar.

Pe cârlion ii zilelor senine,

Voi r t ci spre-un trai curat ori strâmb,

i cel mai bun prieten, pentru mine,

Va ascu i cu itul din carâmb.

Cu prim veri i-al soarelui r suflet,

E-mbrobodit g lbuiul drum pribeag.

Chiar i aceea ce-o sl vesc în suflet,

O s m-alunge grabnic de la prag.

Întors acas , vremea mi-o voi pierde

Cu vechi nimicuri, ca oricare om.

i sub fereastr , într-o sear verde,

M-oi spânzura cu mâneca de-un pom.

R chitele din garduri or s scape

Mâhnite frunze, fluturând din mâini,

Atunci când nesp lat or s m -ngroape,

La loc ferit i în l trat de câini.

Pierzându- i ve nic vâslele prin lacuri,

O s pluteasc luna luminând...

i Rusia va trece peste veacuri,

Jucând voios sau lâng gard plângând.

*

Ah, voi s niii! i voi cai, voi cai!
Numai dracul v-a scornit, mi elul!
Peste step -n goan cu alai,
Râde pân la lacrimi clopo elul.

Pretutideni, prin pustiuri reci,
Lun nu-i, nici glas de câini, nici cea .
Înc n-am îmb trântit pe veci,
Hai, d - i suflet, via a mea-ndr znea !

Cânt -n spartul nop ii, vizitiu,
Te-nso esc, de vrei, dar cu triste e,
Despre ochii vine i care-i tiu,
i despre voioasa-mi tinere e.

P l ria mi-o pleo team ades,
Puneam calul între hlube late,

M-a ezam pe-un bra de fân ales
i pe urm , ine-te, m i frate!

Cum m mai împ unam, zburând!
i-n t cerea nop ilor stufoase,
Gure a-mi harmonic oricând
Sucea capul fetelor frumoase.

...Totu-i dus. Fugarul a pierit.
S-a schimbat i p rul meu i pasul.
De prea mult vioi p l vr git
i-a pierdut harmonica mea glasul.

Sufletul mi-i totu i plin de rost,
Gerul i z pada-mi salt elul,
Fiindc peste toate câte-au fost,
Râde pân' la lacrimi clopo elul.

*

ION CATINA (1828-1851) – Câ i î i mai amintesc, oare, azi, acest nume? i, totu i, atât de tân rul,
nefericitul i nostalgicul I.C. **este autorul celui mai energic, mai sincer i mai expresiv mar al revolu iei de la 1848!**
- cunoscut, în acele vremi, de to i românii! Un **De teapt -te, române!(Un r sunet)** al muntenilor...dar, evident, nu
numai pentru ei!Ar fi p cat ca glasul lui atât de curat, ca al lebedei muribunde, dar i ca al “trâmbi ei de alarm ”,
autosacrificial - s se piard în neant!

I.C. s-a n scut în anul 1828, la Bucure ti – i a murit în anul 1851: 23 de ani, tr i i cu pasiune i puritate. i cu
infinite modestie. i în mijlocul unei hule i batjocoriri dureroase, aproape continue. În scurta sa via , I.C. a suferit
foarte mult. Iat ce-i scria I.C. lui C.D.Aricescu, între anii 1846-1847:”(...)Vrei s afli ceva i despre Catina. Iar au dat
monotoniile, urâturile i desgusturile peste mine. Trec zile întregi i nu vorbesc. (...)Am auzit de multe ori, în urma mea,
câte un glas care zicea: <<Îl vezi pe la? E nebun!>> i poate c oamenii au dreptate.(...) În zadar m c snesc i eu ca
s am soarta ta...Unde e lume mai mult , m întâlne ti i pe mine: trist, gânditor i posomorât...Poate c sunt nesim itor,
poate c sunt corupt.”

Prietenul lui, C.D.Aricescu, dup atât de timpuria moarte a zbuciumatului I.C., scria:”Lectur a operilor lui Byron,
poetul s u favorit, contribui mult a dezvoltat desgustul s u pentru tot, dispre ul s u pentru toate, unite cu un scepticism
fatal i c-o ur instinctiv contra ciocoilor, cum îi numea el, ur care -l împinse la fapte ca cele descrise, c-e-i scurta
via a înainte de timp.” Era, oare, I.C. doar victima “pozei” byron -iene? Nu credem: nu putea s moar atât de tân r,
dac doar **poză** în îndurerat - nu putea s scrie versuri atât de disperat de sincere, dac doar **ar fi imitat** o postur
livresc ...Era, **cu adev rat**, un inadaptat la mediul terestru: prea adânc sim itor, consumându -se, cu mânie i durere, ca
o f clie, arzând cu trosnet gr bit - pentru ara i poporul s u, **române ti i sfinte**, amândou , pe care le-a iubit cu
înfl c rare - o înfl c rare r nit i profund fratern .

Mar ul libert ii

Haide i, fra i, într-o unire,
ara noastr e-n pieire:
Aste ziduri i palate,
Unde zac mii de p cate,
Haide i a le d râma!

N-auzi i în pia larm ?
Da i n val -n mâini cu arm :
C soldatul ne ajunge,
Baioneta ne împunge;
Da i, de-o vrea i el s dea!

Destul fiarele ne strânge
i robia-n vatr plânge,
Inima ni se-mpietre te,

Fierea ni se am r te:
Mor i mai bine-ar fi s fim!

Îns patria ne cere
Cu un ip t de durere:
Decât via -ndelungat ,
În robie ru inat ,
Cu-arma-n mân s murim!

Fra ilor, s n-ave i mil ,
Da i în cei ce v fac sil ,
V iau plugul, ar tur ,
Boul chiar din b t tur ,
Parc-ar fi un drept al lor!

Dreptul lor e i al nostru,
Câmpul lor e i al vostru;
i-adunarea cea ob teasc ,
Fiind cas româneasc ,
Este casa tuturor!

Hai, Române, de vorbe te,
Singur legi ie- i croie te;

Voi, ciocoi, s sta i afar !
Tu, Muscal, s ie i din ar !
C poporul a a vrea!

Toba-n pia s r sune.
Tot Românul s s-adune!
Ori pe via , ori pe moarte!
Dulce-i pentru libertate
Un mormânt a câ tîga!

*

(note bio-bibliografice i selec ia textelor: prof. dr. **Adrian Botez**)

*

pagina profesorului

*

Scurt istorie a gimnasticii(II) : Educa ia fizic în Evul Mediu

Pr bu irea Imperiului Roman a determinat unitatea lumii vechi sub sceptrul Romei i a adus, în arena istoriei, o mul ime de popoare. Pe primul plan, apar popoarele germanice, care e rau etichetate drept popoare cu oameni înal i, viguro i, blonzi cu ochi alba tri; acestea, preponderent, se ocupau cu vân toarea - ceea ce a f cut din popoarele germanice adversari de temut ai romanilor.

Via a de exerci ii începe din copil rie: copilul trebuie s înve e s în scvutul, s întind arcul, s c l reasc , s înoate. Când tân rul german st pânea toate acestea, era declarat matur i capabil de lupt ; din acel moment , el nu mai apar înea fami iei, ci comunit ii.

Dintre exerci iile cele mai utilizate amintim:

-**alergarea** - era la mare pre la germani, pedestra ii alergau pe lâng cail tovar ilor de lupt ;

-**s ritura** - în special, s ritura în lungime;

-**înotul i scufund rile**;

-**c l ria** - în special, în sud(calul era considerat animal sfânt);

Anglo-saxonii primitivi cultivau exerci iile fizice numai pentru c ele erau necesare ap r rii vie ii grupului i preg tirii pentru lupt , nu pentru pl cerea pe care o produce practicarea lor.

Ca factori care au influen at educa ia fizic în Evul Mediu, am intim: a-biserica cre tin (factor ostil), feudalitatea i apari ia popoarelor germanice(factori favorabili).

Din întrep trunderea celor trei factori, educa ia fizic va c p ta dou aspecte fundamentale: **cavalerismul i jocul popular**.

CAVALERISMUL – exprim nu numai institu ia, dar i un ansamblu de idei, moravuri specifice Evului Mediu. Esen a **cavalerismului** o formeaz dou însu iri: una de ordin militar i una de ordin etic, în care tr s tura fundamental este lucrarea dezinteresat .

Fran a este ara în care a ap rut cavalerismul. Titlul de cavaler era pesonal, i nu ereditar. Pân la 7 ani, copilul era educat în familie; între 7 -16 ani, î i f cea ucenicia(noviciatul) pe lâng o curte seniorial . Educa ia fizic era partea cea mai important a preg tirii cavalerului, luând forma celor 7 unit i cavalerie ti:

-c l ria, înotul, mânuirea armelor, lupta , aruncarea l ncii, via a de curte i **turnirul**(organizat cu diferite ocazii - nun i, vizite, încheieri de alian e).

În prima jum tate a sec. al XIII -lea, era un joc brutal, violent, pentru c lupt torii angaja i în frenezia luptei pierdeau ra iunea jocului i rivalitatea degenera în lupt adev rat , chiar foarte sângeroas , uneori.

În a 2-a jum tate a sec. al XIII -lea, jocul se execut dup reguli precise, devenind sport. Câmpul de lupt este curtea de castel, pia a central etc. Din sec. al XIV -lea, apare armura cu zale, pe cap se purta coif cu vizier mobil . Armele erau controlate, fiind admise numai numai s bii i l nci cu vârfuri tocite. Principalele reguli erau:

-s loveasc numai în casc sau plastron;

-s nu împung ;

-s nu loveasc adversarul care i-a scos coiful;

-s nu tace mai mul i pe un singur adversar;

-s nu rîneasc în mod inten ionat calul adversarului. Dup terminarea turnirului, în ha ine de gal , paricipan ii luau parte la s rb torirea victoriei, într -un spirit de camaraderie.

Dac **turnirul** era un sport de echip - **juta** era un sport individual (un turnir simplificat) între 2 adversari.

Cavalerismul a cunoscut apogeul în timpul Cruciatelor - a 2-a jumătate a sec. al XIII-lea, când cavalerii alcătuiau elita armatelor. Încurajați de Biserica, fiind în luptă pentru creștinătatea suferită de suptul mistic al eroismului, cavalerii au realizat, în acea perioadă, perfecțiunea fizică și morală. Cei mai străluciți cavaleri au fost: Richard "Înțelept de Leu" și Philippe Auguste (regele Franței).

Treptat, lumea se umanizează și sporturile dure au fost înlocuite cu altele, mai nobile - **judecătoria** transformându-se în **duel**. Originea **duelului** este în legătură cu o teorie mai veche a dreptății: intervenția lui Dumnezeu, pentru a stabili vinovăția sau nevinovăția muritorilor. Armele duelului au fost sabia, spada, rapiera sau rapiera cu gard. Din duel, a evoluat scrima, care a apărut în Italia (sec. XVI).

Cele mai cunoscute jocuri populare au fost **cvințena, lupta și jocul cu mingea**.

CVINTENA (momăia) - pentru joc erau necesare un cal, o lance și o întăritură. La nobili era un joc de eleganță și precizie - la țărani a devenit o parodie; cel rău pe care îl profețise, greșeau întâi, apoi de pe căi, devenind bufoni, pentru petrecerile nobililor.

Lupta era răspândită în toate părțile sociale. În Bretania, se executau lupte duminică. Înainte de a se lupta, cei doi se înclinau și jurau că vor rămâne prieteni după luptă. Ei luptau în picioarele goale, îmbrăcați în cămăși de pânză tare. Era considerat învins cel care cădea pe spate. O variantă a luptei era trasul cu frânghia, în care 2 echipe trăgeau de capetele unei funii de 40-50 m. Cel mai vechi manuscris despre lupte cuprinde 112 desene, însoțite de explicații scrise, în dreptul fiecărui desen, fiind descrise toate apucăturile și paradele.

Jocul cu mingea este un joc eminent sportiv, se juca numai pentru plăcere.

JEU DE PAUME - joc popular în Franța. Se juca prin lovirea mingii cu palma, aruncând-o la distanță cât mai mare. Jocul a evoluat, devenind **COURTE PAUME**: acesta se juca cu rachetă, în spații reduse, și a dus la apariția **tenisului**.

LA SAULE - mingea era aruncată și lovită cu piciorul. Fiecare jucător avea de apărut o întăritură, încercând să plaseze mingea în terenul advers. A dus la apariția **fotbalului**.

LA CRASSE - lovirea mingii cu un baston. A devenit **jocul de golf**, din modernitate.

Mic orându-se suprafața de joc și lovind mingea sub altă formă - avem de-a face cu apariția **biliardului**.

Din punct de vedere al practicii exercițiilor fizice, sub diferite forme (militar sau sportiv), Evul Mediu se încheie cu dispariția cavalerismului. (va urma)

prof. *Gabriel Ilie*

cine sunt ei ce vor masonii(5)

AST ZI: ILUMINISMUL I ADAM WEISHAUP

Astăzi vom începe a dezlega negurile din jurul **Iluminismului**, atât de lăudat prin manualele de *Istorie* și de *România*.

În secolul 17, domnea în Europa o stare de imensă confuzie spirituală. În 1624, Lord Herbert de Charbury publică lucrarea *De veritate*, în care afirmă că "toate credințele sunt atât de evidente, încât orice om de bun-simț ar trebui să le accepte". Dumnezeu Unic nu dă numai recompense și pedepse, ci îl obligă pe om să-l venereze, în pietate și virtute permanentă.

În Spania, Ignatius de Loyola, fondatorul Companiei lui Iisus (Iezuiții), formează o societate secretă, împreună cu vechii iezuiți și franciscani - societate pe care a numit-o "**Alumbrados**" - "Iluminații".

În 1654, Franța și-a creat propria ei societate a Iluminaților - "**Guérinet**". Principala atracție pe care ea o oferea tinerilor leneși și cu tot felul de distracții erau fantomele și diverși arlatani vizionari. (Cf. Wilhelm von Angeldorf - *Conjurația iluminaților și organizațiile secrete moderne*, Samizdat, 1999, p. 18).

Din această mare confuzie a societăților iluminaților, au reieșit 2 tabere distincte: **misticii puri** și **misticii raionali**. Primii se recrutau, în primul rând, din partea iezuită a iluminismului. Al 2-lea grup a constituit nucleul Grupului German - "iluminații" care domină, azi, rile civilizate:

a- **misticii puri** conservau o mulțime de ritualuri, a căror origine nu o cunoșteau, dar pe care le aveau de teamă lui Dumnezeu;

b- **coala germană** nu accepta nici un ritual sau credință care nu era rațională.

Ilumina ii din Bavaria consider cretinismul ca fondat pe o carte plină de confuzii istorice frâni o bază. **Vechiul Testament**, spun ei, e doar o înfruire de crime și obscenități. Profețiile, spun ilumina ii bavarezi, nu sunt decât insulte aduse spiritului rațional.

Între cei doi grupuri se creaseră, deci, premisele unui război – întâi în Bavaria, apoi în Franța.

În 1731, **Benjamin Franklin** intră în Francmasonerie, ajungând repede Mare Maestru al Lojilor Masonice din Pennsylvania – SUA. **Franklin**, autorul lucrării **Societatea Filosofică Americană**, făcea parte din „coala” „raionalist -realist” a Iluminării. Avea, în statele coloniale ale Americii, mulți adepți – apropiia ideologic de europenii ilumina ii. Printre acei adepți ai lui Franklin – sunt Thomas Jefferson, John Adams, marchizul La Fayette. „Acești 4 oameni constituiau nucleul dur al aripilor franceze și bavarize a iluminării”.

Nu peste mulți ani, Revoluția americană se apropia de sfârșit – și un tânăr student din Bavaria, **Adam Weishaupt**, își enunța propriile idei despre propria revoluție „pentru o rațiune diferită”.

Născut în 1748 – la 22 de ani, **Adam Weishaupt** obține o catedră de drept canonic, la Universitatea din Ingolstadt, în Bavaria. Din 1750, titularul acestei catedre fusese, totdeauna, un iezuit. **Weishaupt** fiind format de iezuiți, aceștia au început să exercite presiuni asupra sa. Pe 1 mai 1776, „contraatacând, **Weishaupt** i-a constituit propria sa societate secretă de ilumina ii”(cf. Wilhelm von Angelsdorf, op. cit., p. 19). A numit-o „**Ordinul Perfectibilist**” – apoi i-a schimbat numele, în „**Ordinul Ilumina ilor**”. 1778 – **Weishaupt** se infiltrează în Lojile masonice, cu titlul de Maestru-Mason pe deplin inițiat.

„**Spartacus** era numele codificat pe care-l folosea, în sânul organizației, **Adam Weishaupt**, fondatorul Iluminismului” – afirmă Ralph Epperson, în **Noua Ordine Mondial**, Samizdat, 2003, p.105.

În colile misterele bavareze se credea (ca o legendă ademenitoare și stimulatoră, ambiționant ...) că existau „superiori” secreți, care supravegheau progresul lojilor, peste tot în lume – iar acești „superiori” se manifestau, periodic, în fața tinerilor masoni merituoși – cu obiectivul clar de a-i ajuta să avanseze în ierarhiile superioare ale colilor masonice ale misterele... Acest superstitiosism i-a permis lui **Weishaupt** să joace rolul de **superior secret!!!** (Iată cum impostura își arată coarcele!!!...) În ventându-și propria serie de ranguri și grade de inițiere, el s-a putut apropia de nobilimea francmason europeană, convingându-o că o conduce spre grade superioare ale organizației. „Într-un timp foarte scurt a ajuns la rezultate(...) la fel de mari, precum ego-ul personal”(cf. Wilhelm von Angelsdorf, op. cit.). În 1783, baronul Von Knigge, judecătorul Zwackh, decedat la Orléans (mai târziu, **Mare Maestru al Marelui Orient** – Loja Masonică a Franței) și încă peste 600 de persoane îngâfluente s-au alăturat **Ilumina ilor bavarezi** ai lui **Weishaupt**, pentru a forma cele 6 cercuri principale ale Iluminării. „Marea putere a Ordinului nostru se bazează pe caracterul său ascuns; el nu apare în nici un loc sub adevăratul său nume, ci întotdeauna disimulat sub un altul și sub o altă ocupație(...) [„Scopul expres al acestui Ordin este abolirea cretinismului și răsturnarea oricărei puteri civile” - **Conspirație împotriva lui Dumnezeu și a omului** – p. 118]. Asociația noastră secretă acționează într-un mod căruia nimic nu-i poate înfrânge pieptul” – Adam Weishaupt, în Ralph Epperson, op. cit., p. 106. Iată ce zice însuși **Weishaupt**: **“În scopul de a distruge întreaga cretinătate, întreaga religie, am afirmat că suntem singura adevărată religie, reînviem și scopul scuz mijloacele și cei în ele și trebuie să aplicăm, pentru a face bine, toate mijloacele pe care le folosesc cei nelegiuiți, pentru a face rău”** – cf. **Adam Weishaupt – Revoluția mondială**, p. 13. Organizație discretă, nu secretă, MASONERIA – domnule Olimpiu Ungheanu, da? Ei, mai ales, **atotbinefăcătoare**... Nici vorbă, nu ne îndoiim de „binefacerile” ei – cel puțin pe linia **Weishaupt!** 1 Mai (1776), srbătoarea Ordinului Ilumina ilor bavarezi, este în cinstea lui Sorat, demonul Soarelui (cf. Albert Pike – **Moral și dogmă**, p.367).

Iezuiții, ca și restul francmasonilor, i-au dat seama de forța lui **Weishaupt**. Bătălia dintre aceste ordine tradiționale și **Ordinul lui Weishaupt** a început atunci în Bavaria – pentru a se extinde până în Franța, unde, până la urmă, a dat naștere Revoluției franceze, 1789-1815. Și tim câte zeci de mii de capete de nobili și prelați au căzut, cu această ocazie... Un adevărat **masacru ideologic** – nici vorbă de „nobile idealuri sociale și spirituale” – ci o sinistru fuie între gâturi... Deși, **Weishaupt** maschează meschinăria criminală, sub următorul program de abolire a: 1 -guvernelor naționaliste monarhice; 2- proprietății private; 3 drepturilor de moștenire; 4-patriotismului și cauzelor naționale; 5-tuturor disciplinelor religioase bazate pe credința în Dumnezeu – în opoziție cu credința în forțele naturii, în om și rațiune(deism). De fapt, programul producea continuarea exterminării fizice a adversarului, și în plan spiritual. **De observat orientarea ideologică mondială și programa colilor de stat ale anului de grație 2005: se prestează același laicism raionalist, pe care l-a ordonat impostorul și criminalul Weishaupt Adam, în anii finalului de veac 18 ...**Globalismul? Păi, **Weishaupt** visa o republică deistă de dimensiuni mondiale. „**Protocolurile În elef ilor Sionului** sunt reale, ele există ca plan al Ordinii Mondiale și au fost utilizate cu o precizie alarmantă, de sute de grupuri subversive, înrudită cu evreimea și francmasoneria, timp de 100 de ani – dar au fost scrise de Ilumina ii, înclin, eu, să cred. Evreii și francmasonii au fost, fără a fi nevinovați totuși, folosiți ca api ispășitori, chiar dacă aceste 2 grupuri

s-au identificat adesea cu cele scrise în **Protocoale**” - opinează Wilhelm von Angelsdorf, în carte sus-citat , p. 21.

“Dl. Churchill (premierul Angliei, în al doilea război mondial - 1940-1945) i-a asociat pe **Weishaupt** și pe iluminiștii din 1776 cu comunistul Karl Marx din 1848, iar pe Marx cu comuniștii ruși din 1917. Opinia lui era că acești indivizi fuseseră întruniți într-o conspirație care dura de peste 140 de ani – iar scopul lor comun era de a răsturna civilizația - **să aducă în lume Noua Ordine Mondial**”.

Gradele Iluminismului, create de **Weishaupt** (din 13, numai 9 contau cu adevărat) - și pe care le recunosc și francmasonii de azi:

Grade: 1-Pregătire; 2 – Novice; 3-Minerval; 4-Iluminatus Minor.

Grade masonice: SYMBOLIC :

5-Învățăcel; 6-Companion; 7-Maestru-Mason;

SCOȘIAN :

6-Illuminatus Major sau Novice Scoșian; 9-Illuminatus Dirigens sau Cavaler Scoșian;

Gradul misterelor: INFERIOR:

10-Epopot sau Preot; 11 - Prinț sau Regent;

SUPERIOR:

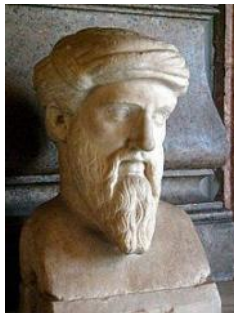
12-Magnus sau Filosof; 13 Rex, Om-Rege sau Areopag.

Adam Weishaupt moare în 1830 și, de atunci, îl ilumina în clandestinitate. “Experiențele sociale din China și din Rusia, dintre cele mai diabolice inventate vreodată de om, prezintă semnele doctrinei și practicilor colii lui **Weishaupt**. *Societatea Mânuii Verzi* din Rusia și a *Dragonului Verde* din China nu au dispărut și nici iluminatiștii care le-au creat...” (Wilhelm von Angelsdorf, op. cit., p.22).

prof. dr. **Adrian Botez**

***

cuvinte din bătăniile (din înțelepciunea oamenilor vechi...)

ASTĂZI: **PYTHAGORAS** (c. 560-500 a.Ch.), matematician, om politic, considerat de greci **semizeu**!

1-„Rămâi sclav, dacă nu poți avea mai mult decât stăpânirea ta! **Numai virtutea are dreptul să se răscolească!**”

2-„**Poporului care se plânge de sărăcie, dă-i pâine, și nu libertate!**”

3-„Cătorule! Să nu treci între un moineag și soare!”

4-„Fii **unul**, dar nu trăi singur!”

5-„Tinere! Înainte de a-ți învăța creierul să nu uite nimic, învață-ți ochii să **văd** bine. Harul vederii trebuie să treacă înaintea artei de a înțelege minte ceea ce a fost văzut.”

6-„Unii fac legi pentru a dobândi glorie. Să-ți ierți mama. Alții fac legi pentru a avea avere. Să-ți disprețuiești.

Legiutorul oamenilor a spus adevărul numai de dragul de a-l spune. Să-l cercetăm cuvântul scris.”

7- “Această carte nu e destinată celor ce trec, ci generațiilor care vor veni. Legiutorului oamenilor îi trebuie suflăte neprihănite, minime tinere care să se lase marcate de pecetea adevărului și să-i poartă strezura.”

8- “Această carte e rodul unei vieți. Nu înseamnă prea mult viața unui om, când e vorba de o carte care va slui drept pildă întregii omeniri.”

9- “SESOSTRATOS primi în Theba toată cinstea ce se dă învingătorilor, pentru că omorâse niște oameni. PITAGORA a vădă cinstea de a fi prigonit, pentru că dorise să reînnoiască speța umană.” [n.red.: Da, **omul nou, spiritualizat**, MIHAELIC, am zice azi, în era creștină - nedepinzând exclusiv de ereditate, omul pe care îl-a dorit, mereu, Legislatorul sincer îl înstitui, “tânăr”, al oricărei cetăți umane -terestre...]

10- “Legiutorule! Nu îți vinde legile poporului; dacă sunt bune, nici poporul cel mai bogat nu va avea cum să le cumpere.”

11- “Legiutorule! Pune-ți toată viața în elepciunea la bătaie, nu ca să transformi oamenii într-un **popor**, ci mai degrabă, **poporul** în oameni.”

12- “Ție unghiile poporului, dar nu-ți spală capul cu propria-ți urină; pedepsește-l, fărâșă-l în joasă ție.”²⁵(selecție **A.Botez**)

***

un elev “născăjit”

“Foaie verde și un rai/ Herghelie de doi cai...” Mda, aveam de gând să devin poet, da' văd că nu prea am spor. Uităi să-mi prezint: sunt elevul dintr-o IX-a - **Gogom nescu-Vaideeni-Brânzoi-Decebalus-Per-Scorilovici Unu La Una Ion**. Cred că vă dați seama, după lungimea numelui, că-mi trag din prânii foarte nobili: tata-i hingher- EF, în dosul Cotrocenilor (să nu fie deranjat somnul prezidențial de șelărituri ilegale) - iar mama...ehei, mama...chiar aia, unde mi-o fi mama? Când l-am întrebat asta pe tata, mi-a zis: “La produs, lua-o-ar boala!” Deci, am concluzionat eu, e mare producătoare - n-are importanță de ce anume - să producă, că tot nu se mai produce nimic în România, afară de gropi și gogoși...Nu știu însă ce-o fi cu boala mamei...poate e doctori... De aia nici n-are vreme să dea pe-acasă... Ce mai, am prânii - unu' și una! De aici și numele meu - particula aia, dinainte de Ion...e ca “de”, la franjuji - sau “von”, la nemii...Asta mi-a zis-o profu' de istorie dintr-o VIII-a, un om foarte cult (am aflat că stătuia i-e o frică grozavă de moarte, și de aia înlocuiește cuvântul “moarte” cu ce-i vine la gură mai degrabă...), când m-a dat afară din clasă: “Du-te la nemii m-ți, dobitocule!” Adică, s-o întâlnesc pe mama, în Germania. (Acolo produce ea, care va să zică...Brava producătoare! Hip-hip-ura!!!). A vrea, da' tata e mai internaționalist-liberal și mai catolic decât Papa. Tata îmi merge să plece nu în Germania, ci în Spania - să-mi năncă pe una direct de la surse. De la granzii spanioli, de origine rromă...de la colul străzii...

Deocamdată, eu mai stau pe la **AGRO** (a-și zice liceului nostru: **AGRO** - ca și domnului Stolojan: **STOLO**... - am văzut pe firma unei clădiri: **APRO**... și dădeam să intru într-unu, la ore - credeam că s-a răsturnat litera **G** - când tata m-a luat cu blândețe: “Mă boule, ce faci? Aici era **APROZARUL**! - s-a ters jum'atea aia de firmă!”). Stau aia, nu ca să-nvârt, ci pentru că-s oameni interesanți pe-aici și multe de văzut. De-abia am venit, și măcar să-mi distrez, ce pulpană mi-sii! și zău că cu cine te distra! De exemplu, e unu' (prof, se-nalege - cine-să-măi “sonny”, în zile noastre, decât ția? - s-a apucat ministru' și în cu ei - regulamente, chestii-socoteli...) - zice, e unu' care, de cum intră în clasă, râde, cuviincios și frumos, ca domnu' preedinte Băscu - cu toate masele și amigdalele pe-afară. Ei, deodată, din senin, se-apucă să pună note, aia, pe neascultate: doi-doi, ca la table p guboase. și scrie cifra cât liceul!

Mai e una bucată doamnă profesoară, foarte econoamă, care nu prinde de te materialul de fustă. Noi apreciem pozitiv asta...Iar dom' profă iclovan-Ciolan, când vede pe nasul unei eleve o pereche de ochelari, îi zice să se ducă la loc în bancă - îl enervează ochelarii, îi plac fetele fără ochelari! Gusturile nu se discută, nu?

Mă arunc în neagra melancolie un domn taare bun (“freca-l-ar dracii!” - cum zice tata, despre oricine), la Român, care-i explică vreo jum'ate de oră de ce-i va pune o notă “nu foarte mare” - pentru că, în cele din urmă, să-i toarne un **UNU**! Tot cât liceul de mare! Noi îi spunem “Agentul 01”. Că a pune nota în catalog: **01**. Să-i în Dumnezeu năravul, și pe dumnealui să-l înșinșos - trei zile cu cea de-alaltăieri!

...Hopa! Mi-a făcut apel celularu' din buzunar. Acu', tre să fac eu apel la profu', care se-ndreaptă spre mine, ca uraganu' Katerina: “Face-i-vă milă pomană, domnu', și nu mă propune și pentru exmatriculare, că doar și mătăle - heii, alo, domnu', se-aude? - heei, nu te duce spre catalog, ca tornada! - doar ai fost și mătă elev, cândva, dracu' măi ție când...”

²⁵ -Pitagora, *Legile morale și politice*, Antet, Buc., 2001.

i-ai găsit în elegere la profi! Nu mă exmatriculează - mă las repetent. Ce clemenț-demenț...fără concurență!...Mi s-a terminat bateria. Ciao!Las', mai ne găsim noi...

elevul *Caut -m !*

***

din scapă riciul geniilor...pustiite

“Stavrache este un soldat care îi iubea ară și a riscat totul, iubirea și viața, pentru a-i servii(sic!) ri. El a fost ridicat în grad și a plecat cu flancul(sic!) lui la război, din care el a rămas singurul din oi (sic!) ai lui care s-a mai întors, fiind foarte ocat.

Priinii lui erau oameni de la ar, umili, care munceau mult pentru binele lor.

El a avut misiuni pe care le-a dus cu bine până la capăt. Era un bărbat autoritar, cu o personalitate puternică, nu lă(sic!)plăcea să bea, era slab, brunet, cu mustață, tânăr, înalt.” (Din lucrarea elevului P.G., de la examenul de diferențe, pentru clasa a XI-a, la *Limba și literatura română*, sesiunea sept. 2005)

*

Gânduri pe malul lacului

“Trăiesc familii multe-n el/ și pe te și broaște mii/ Sunt fericiți și au copii/ Ei cresc în ape mici!”(eleva I.M. - poet aspirant ...)

*

EPOPEEA(sic!) PESCARULUI - fragmente (evident, semnificative...)

“S-au cunoscut pe plajă când/ Andrei pândea un pește/ Ea era veselă râzând/ Nu ținea c-o se-necă(...)/ Privea la ea ciudat Andrei/ Când a văzut deodată / Că nu mai dăde ochii ei/ și trupul e în apă. / S-a aruncat deasupra mării/ înotând cu grabă / La ochii mari și bucle negre / S-ajung și s-o trag (sic!)/(...)

(...) Pe Andrei nu-l interesa/ Pe chipul zămbire salva/ și-odată ajuns la mal cu greu/ O lasă întins pe milieul(...)// Cristina îndată și reveni/ Când Andrei îi rosti(...)// Dar timpul trece ușor/ Andrei se îndepărtează / Cristina pleacă încet/ La viața ce-o urmează !”(eleva I.M. - poet aspirant ...)

(culese și selectate de A.B.)

să râdem cu scriitorii

Anton Bacalbaș²⁶ a publicat în ziarul *Epoca* o scrisoare deschisă, adresată lui Caragiale. În final, a adăugat următorul *post scriptum*: “Vino disear să mâncăm împreună, tot ca ieri, la *Andrei*. Cu o singură condiție: nu mai vreau să fiu pe câlțel. Plătesc eu mâncarea și tu, băbute.”

*

Într-una din zile, Pușkin²⁷ a fost invitatul unei nobile case din Rusia.

O frumoasă parteneră de petrecere, cu vădit dorință de a rămâne cu o amintire, fie și neplăcută, îi adresă următoarea întrebare:

-Alexandr Sergheevici, dumneavoastră, care vă pricepeți la astronomie, puteți, oare, să-mi spuneți: ce tangentă este între mine și soare?

Răspunsul veni fără întârziere:

-Nici la dumneavoastră, nici la soare, omul nu poate privi fără să se încrunte!

*

Mark Twain²⁸, aflându-se într-o dispoziție deosebită, în timp ce conducea o doamnă la masă, i-a zis:

²⁶ -Anton Bacalbaș(1865-1899) – publicist și prozator român. Împreună cu I.L.Caragiale, a redactat *Moftul român*(1893). Satire ale vieții cazone(*Mo Teacă*).

²⁷ - Alexandru Sergheevici Pușkin(1799-1837) – poet rus, cu structură genială. Elegii, ode, epistole, romane de factură romantică, poeme epice, în care elementele fantastice se întrepătrund cu cele realiste(*Ruslan și Ludmila, Fântâna din Baccisara, Rusalka, igranii*); poeme istorico-eroice(*Poltava, Călugărul de aramă*); un roman în versuri(*Evgheni Oneghin*). Nuvele(*Dama de pică, Căpitanul de poartă*); romane în proză(*Fata căpitanului*); drame de intensitate shakespeariană(*Boris Godunov*).

²⁸ -Mark Twain(pseudonimul lui Samuel Langhorne Clemens) – 1835-1910 – scriitor american. A pus bazele literaturii moderne din S.U.A. Biografie aventuroasă. Viziune realistă, îmbinând perspectiva umoristică și satira socială cu un remarcabil simț al observației exacte. Note de călătorie(*Ageamii în străinătate, Sub cerul liber*); proză dezvoltând tarele politicianismului și ale sistemului liberal(*Scrisorile unui chinez, Candidat la postul de guvernator, Epoca de aur, Bancnota de un milion de lire*); romane cu elemente autobiografice(*Aventurile lui Tom Sawyer, Viața pe Mississippi*,

-Ce frumoasă sunteți!

Mai puțin amabil, doamna i-a răspuns:

-Regret că nu vă pot întoarce acest compliment!

-O, a râs Mark Twain, de ce nu procedați la fel ca mine, scumpă doamnă?

-Cum? – dacă nu sunt prea indiscret!

-Minim!

*

Tot Mark Twain(american get-beget!) spune: “ - O trăsătură caracteristică americanilor este grosolaneria. Noi suntem o națiune de grobiani. În această privință, am progresat mult - înainte sau înapoi, sau într-o parte - față de ceilalți națiuni, atât cele primitive, cât și cele civilizate.

Suntem numiți națiuni de inventatori, însă și alte națiuni inventează. Se zice că suntem o națiune de lăudaroși, dar și alte națiuni se laudă. Tot noi suntem numiți națiuni energice, însă și alte națiuni sunt energice. **Numai în privința lipsei de politețe, a proastei creații și a grosolaniei, ne aflăm mai presus de orice concurență - lipsindu-ne informațiile din iad**”²⁹.

*

Scriitoarea franceză George Sand³⁰ a fost vestită, în epocă, pentru numeroasele ei aventuri amoroase, numai că celebritatea ei (printre victimele ei - victime de care George Sand făcea mare caz, pozând ea în martir ... - s-a numărat și genialul pianist și compozitor Frédéric Chopin³¹...), precum și prin luxul pe care-l avea, uneori. Într-o zi, se plângea, cam ipocrit, unei prietene:

-De când am rupt logodna cu F., bietul de el se îmbată continuu...

La care prietena, cam agasată:

-îmi pare că s-a răbătorește prea mult evenimentul!

(...) și altădată, aceleași “prietene” (de data aceasta, începe necunoscuta):

-Cum merge prietenia ta cu G.?

-Ne-am despărțit!

-Dar de ce?

-Când a aflat că eu cheltuiesc 2 milioane de lire pe an pe îmbrăcăminte, s-a grăbit să ceară mâna croitoresei mele...

(selecție și note: **Adrian Botez**)

*

ultima or (ceasul din urmă ...)

“îmi-a spus Dumnezeu: <<George, du-te și invadează Afghanistanul!>> și m-am dus. Apoi, mi-a spus Dumnezeu: <<George, du-te și invadează Irakul!>> și m-am dus!...”

Dacă acestea sunt, cu adevărat, declarațiile făcute de Președintele SUA, **George W. Bush**, pe 6 octombrie 2005 (cf. **Antena 1, Observatorul**, din seara zilei de 7 octombrie 2005 – orele 19 – crainici TV: Lucian

---

Aventurile lui Huckleberry Finn) sau de evocare a trecutului, cu aluzii în actualitate(*Prin ceretor, Un yankeu la curtea regelui Arthur, Amintiri personale despre Ioana d'Arc*).

²⁹ -Cf. Mark Twain, *Însemnări zilnice, aforisme, câteva definiții*, în vol. *Bancnota de un milion de dolari*, ELU, Buc., 1964, p. 334.

³⁰ -**George Sand** (pseudonimul Aurorei Dupin, baroană Dudevant) – 1804-1876 – scriitoare franceză. Militantă pentru emanciparea femeii. Romane pasionale de formulă romantică (*Indiana, Valentina, Lélia*); ulterior, cu tematică socială, influențată de socialismul utopic(*Calfa care a făcut ochul Franței*); proză de inspirație rustică (*Balta dracului, Mica Fadette*).

³¹ -**Fryderyk(Frédéric) François Chopin**(1810-1849) – pianist și compozitor romantic polonez. Întemeietorul colii muzicale naționale poloneze. De la Varșovia, pleacă la Viena, apoi la Paris, unde își va desfășura activitatea de pianist și compozitor. Deși constrâns la exil - Chopin a fost mereu alături de patria sa, Polonia - cu frământările în zădărnicele ei revoluționare. Sonate, poloneze, mazurci, valsuri, studii, preludii, balade, nocturne, scherzouri pentru pian, două concerte pentru pian cu acompaniament de orchestră, impromptu-uri, fantezii, o tarantelă, o berceuse, o barcarolă, un bolero, rondo-uri, variațiuni – reprezentând o originală împletire de lirism delicat, cu avânt impetuos, de simplitate și rafinament al formei. Melodie elegantă și nobilă, bogat ornamentată.

Mândru (i Alessandra Stoicescu) - consecin ele lor ar fi de-a dreptul minunate: **ar simplifica, maxim i absolut, peisajul sacru - mondial i celest!!!**...O, tu, Moise, i voi, sfin i profe i, Isaia, Ieremia, Iezechiil, Daniil, Osie, Amos, Miheia, Ioil, Avdie, Iona, Naum, Avacum, Sofonie, Agheu, Zaharia, Maleahi - duce- i- v la culcare, c ci Dumnezeu nu se mai uit la voi, nici cu spatele! Are alt **Ales** (pe **fir ro u** cu Iehova- Iahve!!!...), pentru prorocirile i înf ptuirile Lui (cele belicoase)! Mult mai fidel i mai eficient decât oricare dintre voi! i Tu, Doamne Hristoase, preg te te -Te pentru un luuung concediu (f r plat ...) - c ci, curând, **Alesul** lui Dumnezeu se va proclama (în logica dinamicii discursului stupid -stupefiant-demagogic!!!), **UNICUL, Înlocuitorul lui Dumnezeu!!!** F r dialog: Imperiul Mondial al MONOLOGULUI INVAZIONIST!!!!...Ziarele americane dinainte de ultimele alegeri preziden iale din SUA(în unele locuri din SUA, uneori, înc , func ioneaz , se zice, libertatea cuvântului...) vorbeau ceva despre IQ i nu tiu care cimpanzeu... Gre eau. Profund. Blândul i pa nicul valah Petrache Lupu, de la Maglavit, avea preten ii mult mai modeste i mai limitate: el afirma c vorbe te **doar** cu Maica Domnului, în probleme mult mai domestice...

Nu tiu în ce ordine de idei, mi-am amintit, brusc, ceva: c ieri, discutând cu un prieten, am pledat în favoarea ideii c , pentru liderii mondiali, cel pu în de un secol încoace, ar trebui deschis , cât mai degrab , o splendid rezerva ie, unde ace tia s fie trata i cu mult blânde e, dar i cu fermitatea terapeu tic , adecvat fiec rui caz în parte. (**A.Botez**)

*

po ta redac iei

ANA MARIA COSTANDACHE, clasa a XII-a C, Liceul Teoretic „Emil Botta”: Parc , pân nu demult, veneai cu poezii mai profunde, mai puternic-expressive...Ce s-a întâmplat cu „mu chii” poetici? Mai f ceva „antrenamente”(de interior...)! i, cu siguran , ne vom mai întâlni în „visurile paradise”, de care faci vorbire...

SORIN MARIAN BALCAN, clasa a IX-a B, G. .A.-Adjud: Ai sensibilitate, ai duio ie, dragoste de semeni...Oare ce- i lipse te? Un fleac...: maturizarea interioar i expresiv . În loc s faci poezii despre pisic i despre ce face mama la buc t rie, poate arunci o privire în propriul t u suflet, s vezi ce seisme se mai întâmpl pe acolo. i, apoi, g se te- i, încearc - i, **explodeaz - i** cuvintele cele mai pline de via i sânge, cele mai surprinz toare, ca din alt galaxie, i, totu i, extrem de umane! (**numai ele sunt cu adev rat umane!**) - pentru a ne spune i nou ce vezi pe-acolo, prin sufle elul matale... i cite te, cite te de zor, poezia altora (de preferin , „Marii”!), pentru ca s ai de cine te delimita, spre a r mâne tu cu tine (i cu Dumnezeu!) - Poetul...

MIHAELA MOSCU, clasa a XI-a B: A tept m, cu ner bdare, contribu ii mult mai substan iale! Poten ialul t u **mistico-poetic** eclipseaz , de departe(i sper s i anuleze!), poten ialul nuclear al americanilor i ru ilor, la un loc! Te-a teapt cititorii t i fideli!

A tept m materiale finisate(poezie, proz , dramaturgie...) de la to i elevii talenta i, d rui i de Dumnezeu cu harul **Strig tului Expresiv**. Dar, în primul rând, de la cei care au promis - i-au uitat...: Elena Tara i(XI B), Lidia Tanc u(IX A), Irina Birtolom(IX B), C lug ru Ionela(IX B)...

Ultima edin a cenaclului revistei **CONTRAATAC** a avut loc vineri, 14 octombrie 2005 (sub noua „preziden ie”, cea a Dianeii Bort , XI C, aflat în deplin armonie cu vechea – Mihaela Moscu, XI B) – i, în urma unor crunte „r zboaie” i „dueluri” fertile - a adus roade alese, pe care le pute i „(de)gusta” la rubrica, de-acum consacrat , **PORNI LUCEAF RUL...** , a num rului de fa .

Urm toarea edin a cenaclului revistei **CONTRAATAC** se va ine LUNI, 14 NOIEMBRIE 2005!

Ion Z. Bard

ISSN 1841 - 4907

